

2022

SPRAWOZDANIE ZARZĄDU
Z DZIAŁALNOŚCI FABRYKI OBRABIAREK RAFAMET S.A.
W KUŹNI RACIBORSKIEJ
ZA ROK 2022

WSTĘP	4
1. STAN PRAWNY I CHARAKTERYSTYKA RAFAMET S.A.	4
2. INFORMACJA O AKCJACH EMITENTA	5
3. INFORMACJA O POWIĄZANIACH ORGANIZACYJNYCH I KAPITAŁOWYCH	7
4. SYTUACJA FINANSOWA	9
4.1. Omówienie podstawowych wielkości ekonomiczno – finansowych.....	9
4.2. Wskaźniki finansowe i niefinansowe.....	14
4.3. Nietypowe zdarzenia mające wpływ na wynik finansowy Spółki.....	16
4.4. Aktualna i przewidywana sytuacja finansowa.....	16
4.5. Zarządzanie ryzykami finansowymi.....	18
4.6. Ocena zarządzania zasobami finansowymi.....	20
4.7. Informacja o zaciągniętych i wypowiedzianych umowach dotyczących kredytów i pożyczek.....	20
4.8. Informacja o udzielonych pożyczkach.....	23
4.9. Informacja o udzielonych i otrzymanych poręczeniach i gwarancjach.....	24
4.10. Objasnienie różnic pomiędzy wynikami finansowymi wykazanymi w raporcie rocznym, a wcześniej publikowanymi prognozami wyników na 2023 r.....	24
5. OPIS ISTOTNYCH CZYNNIKÓW RYZYKA I ZAGROŻEŃ	24
6. OFEROWANE PRODUKTY, SPRZEDAŻ I RYNKI ZBYTU	28
6.1. Produkty i usługi.....	28
6.2. Struktura asortymentowa sprzedaży.....	31
6.3. Informacje o rynkach zbytu z uwzględnieniem podziału na rynki krajowe i zagraniczne.....	32
7. INFORMACJA O ZAWARTYCH UMOWACH ZNACZĄCYCH	34
8. INWESTYCJE	39
8.1. Inwestycje zrealizowane w roku 2022.....	39
8.2. Ocena możliwości realizacji zamierzeń inwestycyjnych, w tym inwestycji kapitałowych, w porównaniu do wielkości posiadanych środków, z uwzględnieniem możliwych zmian w strukturze finansowania tej działalności.....	39
9. ZAOPATRZENIE	39
10. BADANIA I ROZWÓJ, ZARZĄDZANIE JAKOŚCIĄ	40
11. ZATRUDNIENIE I WYNAGRODZENIA	44
12. WYNAGRODZENIA OSÓB ZARZĄDZAJĄCYCH I NADZORUJĄCYCH	45
13. INFORMACJA O WSZELKICH UMOWACH ZAWARTYCH Z OSOBAMI ZARZĄDZAJĄCYMI, PRZEWIDUJĄCYCH REKOMPENSATĘ W PRZYPADKU ICH REZYGNACJI LUB ZWOLNIENIA Z ZAJMOWANEGO STANOWISKA BEZ WAŻNEJ PRZYCZYNY LUB GDY ICH ODWOŁANIE LUB ZWOLNIENIE NASTĘPUJE Z POWODU POŁĄCZENIA EMITENTA PRZEZ PRZEJĘCIE	46
14. INFORMACJE O WSZELKICH ZOBOWIĄZANIACH WYNIKAJĄCYCH Z EMERYTUR I ŚWIADCZEŃ O PODOBNYM CHARAKTERZE DLA BYŁYCH OSÓB ZARZĄDZAJĄCYCH, NADZORUJĄCYCH ALBO BYŁYCH CZŁONKÓW ORGANÓW ADMINISTRUJĄCYCH ORAZ O ZOBOWIĄZANIACH ZACIĄGNIĘTYCH W ZWIĄZKU Z TYMI EMERYTURAMI	47
15. ZASADY ZARZĄDZANIA PRZEDSIĘBIORSTWEM EMITENTA	47
16. DZIAŁALNOŚĆ SPONSORINGOWA I CHARYTATYWNA EMITENTA	47
17. INFORMACJA O ŁĄCZNEJ LICZBIE I WARTOŚCI NOMINALNEJ AKCJI SPÓŁKI, BĘDĄCYCH W POSIADANIU OSÓB ZARZĄDZAJĄCYCH I NADZORUJĄCYCH	48
18. OCHRONA ŚRODOWISKA	48

19. TRANSAKCJE ZAWARTE PRZEZ EMITENTA Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI NA INNYCH WARUNKACH NIŻ RYNKOWE.	49
20. INFORMACJE O POSTĘPOWANIACH SĄDOWYCH.....	49
21. UMOWY ZAWARTE Z PODMIOTEM UPRAWNIONYM DO BADANIA SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH.	50
22. INFORMACJE O PRZYJĘTEJ STRATEGII ROZWOJU RAFAMET S.A I JEGO GRUPY KAPITAŁOWEJ ORAZ DZIAŁANIACH PODJĘTYCH W RAMACH JEJ REALIZACJI W OKRESIE OBJĘTYM RAPORTEM WRAZ Z OPISEM PERSPEKTYW ROZWOJU DZIAŁALNOŚCI EMITENTA CO NAJMNIEJ W NAJBLIŻSZYM ROKU OBROTOWYM.	50
22.1. Przewidywany rozwój Emitenta.	50
22.2. Czynniki zewnętrzne i wewnętrzne istotne dla rozwoju Spółki.	52
23. OŚWIADCZENIE O STOSOWANIU ŁADU KORPORACYJNEGO.....	53
24. OŚWIADCZENIE NA TEMAT INFORMACJI NIEFINANSOWYCH.	79

WSTĘP

Sprawozdanie z działalności Fabryki Obrabiarek RAFAMET S.A. zostało sporządzone zgodnie z wymogami Międzynarodowych Standardów Rachunkowości, Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej oraz związanymi z nimi interpretacjami ogłoszonymi w formie rozporządzeń Komisji Europejskiej, a także zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 29.03.2018 r. w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim (Dz.U.2018.757).

Sprawozdanie przedstawia istotne wydarzenia mające znaczący wpływ na działalność Spółki w badanym roku obrotowym, a także rzutujące na wyniki lat następnych.

1. STAN PRAWNY I CHARAKTERYSTYKA RAFAMET S.A.

Fabryka Obrabiarek RAFAMET S.A. („RAFAMET S.A.”, „Spółka”, „Emitent”) jest jednostką dominującą Grupy Kapitałowej RAFAMET z siedzibą w Kuźni Raciborskiej, przy ul. Staszica 1. Spółka nie posiada oddziałów (zakładów).

Spółka powstała w wyniku przekształcenia przedsiębiorstwa państwowego pod nazwą Fabryka Obrabiarek RAFAMET, na mocy aktu z dnia 22 maja 1992 r.

W dniu 01.07.1992 r. Spółka została wpisana do rejestru handlowego pod nr RHB 8368, 14.12.2001 r. do Rejestru Przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego pod nr KRS 000069588, który jest prowadzony przez Sąd Rejonowy w Gliwicach, X Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego.

Głównym przedmiotem działalności Emitenta jest:

- produkcja obrabiarek,
- działalność usługowa w zakresie instalowania, naprawy i konserwacji obrabiarek do obróbki metalu,
- obróbka mechaniczna elementów metalowych.

Podstawowy asortyment produkcyjny Emitenta to obrabiarki specjalistyczne do obróbki kół zestawów kołowych pojazdów szynowych (kolej, tramwaje, metro), w produkcji których Spółka zajmuje pozycję wiodącego producenta na skalę światową oraz karuzelowe, wielkogabarytowe obrabiarki specjalne dla przemysłu zaleczonego energetycznego oraz maszynowego, w produkcji których Spółka jest rozpoznawalnym producentem na rynkach światowych. Spółka działa zdecydowanie w obszarach produkcji niszowej. Wyroby Emitenta są realizowane na jednostkowe zamówienia.

Działalność remontowa realizowana przez Spółkę obejmuje naprawy i modernizacje obrabiarek produkcji własnej i innych producentów.

Pozostała działalność usługowa Spółki dotyczy:

- realizacji usług obróbki wiórowej, w tym detali wielkogabarytowych,
- opracowywania dokumentacji konstrukcyjnej w zakresie modernizacji maszyn i urządzeń,
- opracowywania programów technologicznych w zakresie obróbki części dla obrabiarek sterowanych numerycznie,
- wykonywania pomiarów geometrycznych maszyn i urządzeń z wykorzystaniem precyzyjnych urządzeń laserowych,
- realizacji posprzedażnych usług montażowych i serwisowych.

2. INFORMACJA O AKCJACH EMITENTA.

Kapitał zakładowy RAFAMET S.A. na dzień 31.12.2022 r. wynosił 43.187.010 zł i składał się z 4.318.701 akcji zwykłych na okaziciela, emitowanych w seriach:

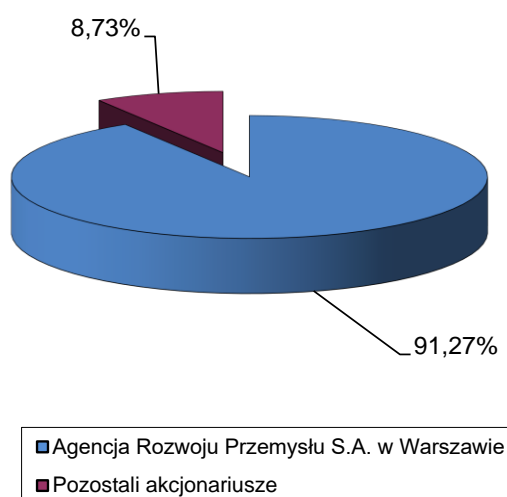
- seria A od nr 00000001 do nr 00068165,
- seria B od nr 00068166 do nr 00340823,
- seria C od nr 00340824 do nr 00890195,
- seria D od nr 00890196 do nr 01363290,
- seria E od nr 01363291 do nr 01439567,
- seria F od nr 01439568 do nr 04318701.

Akcje serii A-D powstały w wyniku konwersji funduszy przedsiębiorstwa państwowego na kapitał akcyjny.

Cena emisyjna akcji serii E wynosiła 10 zł, natomiast cena emisyjna akcji serii F 15 zł.

Akcje serii A-F RAFAMET S.A. są notowane na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie.

Wykres 1 Struktura akcjonariatu na dzień 31.12.2022 r.

W okresie objętym raportem Spółka nie przeprowadziła emisji papierów wartościowych.

W dniu 03.08.2022 r. Zwyczajne Walne Zgromadzenie RAFAMET S.A. podjęło uchwałę w sprawie podziału zysku za rok obrotowy 2021 w wysokości 577.597,07 zł przeznaczając wypracowany zysk na kapitał zapasowy Spółki.

W 2022 r. Emitent nie nabywał akcji własnych. Emitent nie prowadzi programów akcji pracowniczych.

W dniu 15.02.2023 r. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie „RAFAMET” S.A. podjęło decyzję w sprawie podwyższenia kapitału zakładowego Spółki z dotychczasowej kwoty 43.187.010 zł o kwotę 10.666.660 zł, tj. do kwoty 53.853.670 zł poprzez emisję łącznie 1.066.666 akcji zwykłych o wartości nominalnej 10 zł każda, w tym: 533.333 nowych akcji zwykłych na okaziciela serii G oraz 533.333 nowych akcji zwykłych imiennych serii H.

Podwyższenie kapitału zakładowego Spółki poprzez emisję akcji zwykłych na okaziciela serii G oraz akcji zwykłych imiennych serii H nastąpiło w trybie subskrypcji prywatnej, z wyłączeniem prawa poboru przysługującego dotychczasowym akcjonariuszom w całości.

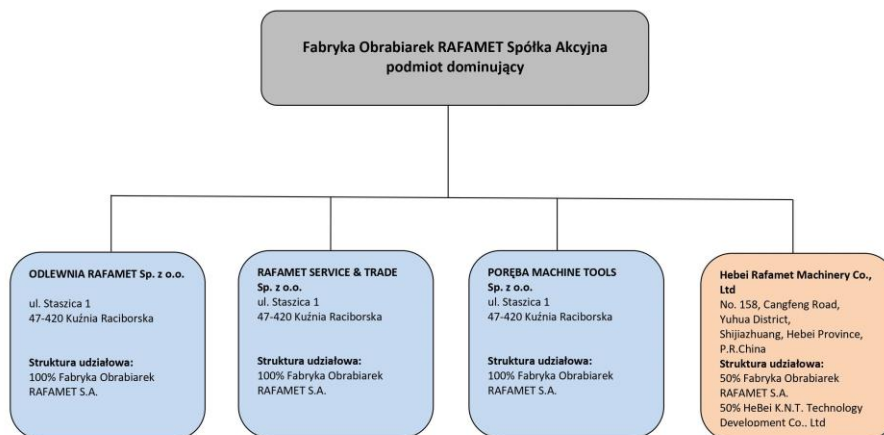
W następstwie podjęcia w dniu 15.02.2023 r. przez Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy Emitenta Uchwały nr 13/II/2023 w sprawie podwyższenia kapitału zakładowego Spółki poprzez emisję akcji zwykłych na okaziciela serii G oraz akcji zwykłych imiennych serii H w trybie subskrypcji prywatnej, z wyłączeniem prawa poboru przysługującego dotychczasowym akcjonariuszom w całości oraz w sprawie dematerializacji akcji serii G oraz akcji serii H, oraz ubiegania się o dopuszczenie i wprowadzenie do obrotu na rynku regulowanym akcji serii G, a także w sprawie zmiany Statutu Spółki, w dniu 28.02.2023 r. RAFAMET S.A. zawarł z Agencją Rozwoju Przemysłu S.A. umowę objęcia akcji nowej emisji. Na mocy Umowy Inwestor łącznie objął 1.066.666 akcji serii G oraz serii H. Akcje nowej emisji zostały objęte w całości za wkłady pieniężne, a ich łączna cena emisyjna wyniosła 15.999.990 zł. W dniu zawarcia umowy Inwestor opłacił objęte akcje. W dniu 24.03.2023 r. nastąpiła rejestracja przez Sąd Rejonowy w Gliwicach, X Wydział Gospodarczy KRS podwyższenia kapitału zakładowego Spółki dokonanego na podstawie Uchwały nr 13/II/23 NWZ.

Po rejestracji podwyższenia kapitału, kapitał zakładowy Spółki wynosi 53.853.670,00 zł i dzieli się na 5.385.367 akcji o wartości nominalnej 10,00 zł każda, emitowanych w seriach:

- 1) seria A od nr 00000001 do nr 00068165;
- 2) seria B od nr 00068166 do nr 00340823;
- 3) seria C od nr 00340824 do nr 00890195;
- 4) seria D od nr 00890196 do nr 01363290;
- 5) seria E od nr 01363291 do nr 01439567;
- 6) seria F od nr 01439568 do nr 04318701;
- 7) seria G od nr 04318702 do nr 04852034;
- 8) seria H od nr 04852035 do nr 05385367.

3. INFORMACJA O POWIĄZANIACH ORGANIZACYJNYCH I KAPITAŁOWYCH.

Wykres 2 Struktura powiązań organizacyjnych i kapitałowych Grupy Kapitałowej RAFAMET .

Fabryka Obrabiarek RAFAMET S.A. jest podmiotem dominującym Grupy Kapitałowej RAFAMET, w skład której wchodzi następujące spółki zależne:

Odlewnia Rafamet Sp. z o.o.

Odlewnia Rafamet Sp. z o.o. w dniu 17.04.2003 r. została wpisana do Krajowego Rejestru Sądowego, Wydział X Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, pod nr KRS 0000159084.

Kapitał zakładowy spółki zależnej wynosi 17.000.000,00 zł i dzieli się na 34.000 równych i niepodzielnych udziałów o wartości 500,00 zł każdy. Emitent posiada 100% udziałów.

Odlewnia Rafamet Sp. z o. o. prowadzi działalność w zakresie produkcji i sprzedaży odlewów żeliwnych, modeli odlewniczych oraz usług obróbki mechanicznej. Ponadto spółka zależna wykonuje m.in. usługi śrutowania oraz szeroko pojęte usługi laboratoryjne.

Odlewnia specjalizuje się w produkcji żeliwa szarego (w zakresie ciężarowym: 500 – 40.000 kg), sferoidalnego (w zakresie ciężarowym: 500 – 30.000 kg) oraz austenitycznego (Ni-hard i Ni-resist).

Odlewy wykonywane przez Spółkę mają zastosowanie w przemyśle obrabiarkowym (łoża, stoły, belki suportowe, stojaki, płyty montażowe), przemyśle maszynowym (elementy pomp, korpusy, koła zamachowe, piasty), przemyśle okrętowym (obudowy przekładni, obudowy łożysk), przemyśle górniczym (korpusy przekładni), przemyśle energetycznym (korpusy i pokrywy silników), przemyśle motoryzacyjnym (elementy matryc i tłoczników, formy do opon), przemyśle gazowniczym oraz innych.

„RAFAMET- SERVICE & TRADE” Sp. z o.o.

Spółka w dniu 27.06.2003 r. została wpisana do Rejestru Przedsiębiorców w Sądzie Rejonowym w Gliwicach, X Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, pod numerem KRS 0000165886.

Kapitał zakładowy wynosi 353.000,00 zł i dzieli się na 706 równych i niepodzielnych udziałów o wartości 500,00 każdy. Emitent posiada 100% udziałów.

Przedmiotem działalności „RAFAMET- SERVICE & TRADE” Sp. z o.o. jest świadczenie usług przemysłowych w obszarach uzupełniających i ułatwiających proceduralnie aktywność Emitenta, serwis pogwarancyjny na rzecz podmiotów eksploatujących obrabiarki produkcji RAFAMET S.A. oraz usługi montażowe, remonty obrabiarek i innych urządzeń technicznych. Ponadto spółka zależna zajmuje się usługami projektowo – konstrukcyjnymi podzespołów obrabiarek oraz tłumaczeniami tekstów technicznych.

„POREBA MACHINE TOOLS” Sp. z o.o.

Spółka w dniu 23.05.2016 r. została wpisana do Rejestru Przedsiębiorców w Sądzie Rejonowym w Gliwicach, X Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, pod numerem KRS 0000618904.

Kapitał zakładowy Spółki wynosi 200.000,00 zł i dzieli się na 400 równych i niepodzielnych udziałów o wartości nominalnej 500,00 zł każdy. Emitent posiada 100% udziałów.

Przedmiotem działalności POREBA MACHINE TOOLS Sp. z o.o. jest pozycjonowanie marketingowe marki POREBA.

HEBEI RAFAMET MACHINERY Co., Ltd.

W dniu 22.11.2017 r. pomiędzy RAFAMET S.A. a spółką Hebei K.N.T. Technology Development Co., Ltd, została podpisana umowa spółki joint venture pod nazwą HEBEI RAFAMET MACHINERY Co., Ltd.

Kapitał zakładowy Spółki wynosi 3 mln CNY. Każdy z udziałowców objął 50% kapitału zakładowego. Wartość udziałów RAFAMET S.A. w spółce wynosi 815.250 zł i na dzień 31.12.2022 roku nie została pokryta. Emitent, w związku z nieopłaceniem tych udziałów i nie uzyskaniem celów, dla których przystąpił do tej inwestycji, między innymi w następstwie COVID-19 oraz wojny w Ukrainie, rozważa dezinwestycję w tym zakresie.

W dniu 23.03.2022 r. Emitent podjął decyzję o wycofaniu się z udziału w spółce OOO STANRUS-RAFAMET z siedzibą w Moskwie, w której posiadał 50% udziałów. W dniu 01.06.2022 r. Spółka powzięła informację o wykreśleniu RAFAMET S.A. z rejestru udziałowców OOO STANRUS-RAFAMET.

4. SYTUACJA FINANSOWA.

4.1. Omówienie podstawowych wielkości ekonomiczno – finansowych.

Emitent za 2022 rok osiągnął stratę netto w wysokości (6.636) tys. zł. Za okres 12 miesięcy roku poprzedniego Emitent uzyskał zysk netto w wysokości 578 tys. zł. Na poziom wyniku finansowego wpłynęły następujące wyniki cząstkowe:

- zysk brutto na sprzedaży 11.830 tys. zł (okres porównywalny 19.895 tys. zł),
- zysk (strata) na sprzedaży (6.429) tys. zł (okres porównywalny 2.205 tys. zł),
- zysk (strata) na pozostałej działalności operacyjnej 1.450 tys. zł (okres porównywalny (225) tys. zł),
- strata na operacjach finansowych (2.974) tys. zł (okres porównywalny (1.253) tys. zł),
- zysk (strata brutto) (7.902) tys. zł (okres porównywalny 781 tys. zł).

W 2022 r. przychody ze sprzedaży ogółem wyniosły 71.530 tys. zł i były niższe o 1.474 tys. zł od przychodów uzyskanych w porównywalnym okresie 2021 roku. Przychody ze sprzedaży wyrobów i usług były o 5.201 tys. zł niższe od przychodów uzyskanych za okres porównywalny. Wyższe uzyskano przychody z tytułu sprzedaży towarów i materiałów o 3.727 tys. zł. Koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów zwiększyły się o 6.591 tys. zł. Koszt wytworzenia sprzedanych wyrobów i usług zwiększył się o 3.349 tys. zł. Wypracowany zysk brutto na sprzedaży w wysokości 11.830 tys. zł nie wystarczył na pokrycie kosztów ogólnozakładowych i sprzedaży. Koszty ogólnozakładowe zwiększyły się o 742 tys. zł, koszty sprzedaży obejmujące prowizję za pośrednictwo, transport, ubezpieczenie, opakowanie, również zmniejszyły się o 173 tys. zł.

Przedstawione dane tabelarycznie obrazują sytuację gospodarczą na wszystkich poziomach rachunku zysków i strat oraz prezentują bilansowe źródła finansowania majątku.

Tabela 1 Dynamika rachunku zysków i strat (w tys. zł).

Lp.	RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT (w tys. zł)	01.-12.2022	01.-12.2021	Dynamika 2022/2021
1.	2.	3.	4.	5
1.	Przychody ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	71 530	73 004	-2,0%
2.	Koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów	59 700	53 109	12,4%
3.	Zysk (strata) brutto na sprzedaży	11 830	19 895	-40,5%
4.	Koszty ogólnozakładowe	16 801	16 059	4,6%
5.	Koszty sprzedaży	1 404	1 577	-11,0%
6.	Zysk na sprzedaży	- 6 429	2 205	-391,6%
7.	Pozostałe przychody operacyjne	1 799	562	220,1%
8.	Pozostałe koszty operacyjne	349	787	-55,7%
9.	Zysk (strata) na działalności operacyjnej	- 4 925	2 034	-351,5%
10.	Przychody finansowe	774	114	578,9%
11.	Koszty finansowe	3 752	1 367	174,5%
12.	Zysk (strata) przed opodatkowaniem	- 7 902	781	-1111,8%
13.	Podatek dochodowy	- 1 266	203	-723,6%
14.	Zysk (strata) netto z działalności kontynuowanej	- 6 636	578	-1248,1%

Koszty w układzie rodzajowym.

Tabela 2 Struktura i dynamika kosztów w układzie rodzajowym (w tys. zł).

Lp.	Wyszczególnienie	31.12.2022	31.12.2021 przekształcone	Struktura 2022 (%)	Struktura 2021 (%)	Dynamika 2022/2021 (%)
1	2	3	4	5	6	7
1.	Materiały	28 242	28 889	37,3%	37,8%	-2,2%
2.	Energia	1 910	1 461	2,5%	1,9%	30,7%
3.	Usługi obce	5 744	7 088	7,6%	9,3%	-18,9%
4.	Wynagrodzenia	25 502	24 359	33,6%	31,8%	4,7%
5.	Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	5 874	5 841	7,8%	7,6%	0,6%
6.	Podatki i opłaty	1 511	1 417	1,9%	1,9%	6,6%
7.	Amortyzacja	5 357	5 391	7,1%	7,0%	-0,6%
8.	Pozostałe koszty	1 658	2 095	2,2%	2,7%	-20,9%
RAZEM		75 798	76 541	100,0%	100,0%	-1,0%

Poniesione koszty za okres 01-12.2022 r. wyniosły 75.798 tys. zł i były o 743 tys. zł (tj. o -1,0%) niższe w stosunku do kosztów poniesionych za okres porównywalny 2021 r. Spadek poniesionych kosztów wystąpił w pozycjach: „materiały” o 647 tys. zł, „usługi obce” o 1.344 tys. zł „amortyzacja” o 34 tys. zł, oraz „pozostałe koszty” o 437 tys. zł. Wzrostowi uległy: „energia” o 449 tys. zł, „wynagrodzenia” o 1.143 tys. zł, „podatki i opłaty” o 94 tys. zł oraz „ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia” o kwotę 33 tys. zł.

Pozostała działalność operacyjna.

Na pozostałej działalności operacyjnej uzyskano zysk w wysokości 1.450 tys. zł (w roku poprzednim osiągnięto stratę w wysokości 225 tys. zł). Pozostałe przychody operacyjne wyniosły 1.799 tys. zł i były wyższe o 1.237 tys. zł. od pozostałych przychodów osiągniętych za okres za 01-12.2021 roku.

Tabela 3 Pozostałe przychody operacyjne (w tys. zł).

POZOSTAŁE PRZYCHODY OPERACYJNE	01-12.2022	01-12.2021
Rozwiązanie odpisów aktualizujących wartość należności	20	12
Uzyskane kary i odszkodowania	203	95
Przychody ze sprzedaży odpadów	-	1
Zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych	199	7
Ujawnienie środków trwałych i zapasów	-	15
Rozwiązanie rezerwy na koszty związane z kontraktami długoterminowymi (WHT)	81	-
Zakończenie umowy leasingu	-	35
Zwrot kosztów ubezpieczenia AC samochodów sprzedanych	3	-
Odstępne z tytułu niezrealizowania kontraktu	1 280	382
Nadwyżki inwentaryzacyjne	-	2
Pozostałe przychody	13	13
RAZEM	1 799	562

Pozostałe koszty operacyjne wyniosły 349 tys. zł i były niższe o 438 tys. zł od pozostałych kosztów operacyjnych poniesionych w okresie 01-12.2021 r.

Tabela 4 Pozostałe koszty operacyjne (w tys. zł).

POZOSTAŁE KOSZTY OPERACYJNE	01-12.2022	01-12.2021
Odpis aktualizujący wartość należności (w tym z rynku rosyjskiego)	127	452
Darowizny	24	38
Inne koszty związane z kontraktami długoterminowymi (WHT)	-	263
Niedobory inwentaryzacyjne	1	11
Koszty zakończenia leasingu	26	-
Szkody losowe	161	13
Pozostałe koszty	7	10
Koszt ubezpieczenia AC samochodów sprzedanych	3	-
RAZEM	349	787

Działalność finansowa.

W 2022 r., podobnie jak w latach poprzednich, Spółka uzyskała ujemny wynik na działalności finansowej w wysokości 2.977 tys. zł (w 2021 r. strata wynosiła 1.253 tys. zł).

Przychody finansowe za rok 2022 wyniosły 775 tys. zł i obejmują:

Tabela 5 Przychody finansowe (w tys. zł).

PRZYCHODY FINANSOWE	01-12.2022	01-12.2021
Przychody z tytułu udzielonych pożyczek	505	61
Przychody z tytułu prowizji od udzielonych pożyczek	18	8
Umorzenie odsetek od zobowiązań	14	36
Prowizja za udzielone poręczenie	6	8
Otrzymane dywidendy	212	-
Różnice kursowe z tytułu przewalutowania pożyczki	16	-
Pozostałe (suma pozycji nieistotnych)	4	1
RAZEM	775	114

Koszty finansowe za 2022 r. wyniosły 3.752 tys. zł i obejmują:

Tabela 6 Koszty finansowe (w tys. zł).

KOSZTY FINANSOWE	01-12.2022	01-12.2021
Odsetki i prowizje od kredytów	2.569	602
Odsetki od zobowiązań handlowych i budżetowych	102	52
Część odsetkowa od leasingu	370	112
Odsetki (czynsz) od leasingu PWUG	54	54
Ujemne różnice kursowe od wyceny zobowiązań leasingowych	211	81
Nadwyżka ujemnych różnic kursowych na środkach pieniężnych	88	166
Odpis aktualizujący wartość akcji i udziałów	1	
Koszty z tytułu prowizji od udzielonych gwarancji	357	300
RAZEM	3 752	1 367

Podatek dochodowy.

Pozycja „podatek dochodowy” wynosi (1.266) tys. zł i obejmuje tylko część odroczoną.

Główne pozycje różnic przejściowych, które spowodowały utworzenie aktywa obejmują 19% od następujących pozycji:

- rezerwa na świadczenia pracownicze,
- zobowiązania z tytułu wyceny kontraktów,
- pozostałe rezerwy,
- odpisy aktualizujące.

Główne pozycje różnic przejściowych, które spowodowały utworzenie rezerwy obejmują 19% od następujących pozycji:

- różnice pomiędzy wartością podatkową i księgową środków trwałych i wartości niematerialnych,
- oszacowane zyski na umowach długoterminowych.

Bilans – sytuacja majątkowa Spółki.

Tabela 7 Struktura i dynamika majątku (w tys. zł).

AKTYWA	31.12.2022	31.12.2021	Struktura 2022 (%)	Struktura 2021 (%)	Dynamika 2022/2021 (%)
A. Aktywa trwałe	82 136	77 379	42,0	41,0	6,1
1. Rzeczowe aktywa trwałe	41 756	43 312	21,4	22,9	-3,6
2. Aktywa z tytułu prawa do użytkowania	12 142	7 898	6,2	4,2	53,7
3. Wartości niematerialne	1 536	1 765	0,8	0,9	-13,0
4. Nieruchomości inwestycyjne	95	100	0,0	0,1	-5,0
5. Udziały w jednostkach zależnych	18 368	18 369	9,4	9,7	0,0
6. Pożyczki długoterminowe	3 758	2 685	1,9	1,4	40,0
7. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	4 001	2 728	2,0	1,4	46,7
8. Pozostałe aktywa trwałe	480	522	0,2	0,3	-8,0
B. Aktywa obrotowe	113 401	111 358	58,0	59,0	1,8
1. Zapasy	21 331	22 102	10,9	11,7	-3,5
2. Należności z tytułu dostaw i usług	17 127	24 995	8,8	13,2	-31,5
3. Aktywa z tytułu umów z klientami	64 439	57 513	33,0	30,5	12,0
4. Pozostałe należności	3 320	3 633	1,7	1,9	-8,6
5. Należności z tytułu podatku dochodowego	0	347	0,0	0,2	-100
6. Pożyczki krótkoterminowe	6 092	1 440	3,1	0,8	323,1
7. Rozliczenia międzyokresowe	667	799	0,3	0,4	-16,5
8. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	425	529	0,2	0,3	-19,7
A k t y w a r a z e m	195 537	188 737	100,0	100,0	3,6

Suma aktywów na dzień 31.12.2022 r. wyniosła 195.537 tys. zł i była wyższa o 6.800 tys. zł w stosunku do sumy bilansowej z dnia 31.12.2021 r. Aktywa trwałe stanowią 42,0% majątku Spółki, z czego największą pozycję stanowią rzeczowe aktywa trwałe (21,4% sumy aktywów). Wartość rzeczowych aktywów trwałych spadła o 1.556 tys. zł. Wzrostowi o 4.244 tys. zł uległy aktywa z tytułu prawa do użytkowania wieczystego, aktywa odroczonego podatku dochodowego o 1.273 tys. zł oraz pożyczki długoterminowe o kwotę 1.073 tys. zł.

Aktywa obrotowe zwiększyły się o 2.043 tys. zł, tj. o 1,8% i stanowiły 58,0% udziału w majątku Spółki. Wzrost nastąpił na pozycjach aktywa z tytułu umów z klientami o kwotę 6.926 tys. zł, pożyczki krótkoterminowe zwiększyły się o 4.652 tys. zł, natomiast spadek wystąpił w pozycjach: zapasy o 771 tys. zł, należności z tytułu dostaw i usług o 7.868 tys. zł oraz pozostałe należności o 313 tys. zł. Stan środków pieniężnych zmniejszył się o 104 tys. zł.

Tabela 8 Struktura i dynamika źródeł finansowania (w tys. zł).

PASYWA	31.12.2022	31.12.2021 (przekształcone)	Struktura 2022 (%)	Struktura 2021 (%)	Dynamika 2022/2021 (%)
A. Kapitał własny	85 833	92 443	43,9	49,0	-7,2
1. Kapitał zakładowy	43 187	43 187	22,1	22,9	0,0
2. Kapitał zapasowy	37 404	37 913	19,1	20,1	-1,3
3. Kapitał zapasowy (aggio)	13 034	13 034	6,7	6,9	0,0
4. Zyski/straty aktuarialne	-1 156	-1 182	-0,6	-0,6	-2,2
5. Zyski zatrzymane	-6 636	-509	-3,4	-0,3	1 203,7
- w tym wynik okresu	-6 636	578	-3,4	0,3	-1 248,1
B. Zobowiązania długoterminowe	28 160	25 774	14,4	13,8	9,3
1. Długoterminowe kredyty i pożyczki	11 530	10 370	5,9	5,5	11,2
2. Długoterminowe obowiązania finansowe	6 000	3 608	3,1	1,9	66,3
3. Inne zobowiązania długoterminowe	36	36	0,0	0,0	0,0
4. Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego	5 762	5 749	2,9	3,2	0,2
5. Rezerwy na świadczenia emerytalne i podobne	4 831	6 011	2,5	3,2	-19,6
C. Zobowiązania krótkoterminowe	81 544	70 520	41,7	37,2	15,6
1. Krótkoterminowe kredyty i pożyczki	24 837	17 803	12,7	9,4	39,5
2. Krótkoterminowe zobowiązania finansowe	2 444	1 803	1,2	1,0	35,6
3. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	11 193	11 815	5,8	6,3	-5,2
4. Zobowiązania z tytułu umów z klientami	32 363	26 322	16,6	13,9	22,9
5. Pozostałe zobowiązania	7 836	9 671	4,1	5,0	-19,0
6. Zobowiązania z tytułu podatki dochodowego	-	-	-	-	-
7. Rezerwy na świadczenia emerytalne i podobne	1 013	1 396	0,6	0,7	-27,4
8. Pozostałe rezerwy na zobowiązania	1 247	1 710	0,7	0,9	-27,1
Pasywa razem	195 537	188 737	100,0	100,0	3,6

Podstawowe źródło finansowania aktywów Spółki stanowi kapitał własny, którego udział w sumie bilansowej wyniósł 43,9 %. Na dzień 31.12.2021 r. wskaźnik ten wynosił 49,0%. Wartość kapitału obcego wzrosła z poziomu 96.294 tys. zł na koniec 2021 roku do poziomu 109.704 tys. zł, tj. o 13.410 tys. zł na koniec roku 2022. Zadłużenie z tytułu kredytów i pożyczek zwiększyło o 8.194 tys. zł, a zobowiązania finansowe z tytułu leasingu zwiększyły się o 3.033 tys. zł. Ważne źródło finansowania Spółki stanowią otrzymywane zaliczki do realizowanych kontraktów. Na dzień 31.12.2022 r. stan zaliczek - zobowiązania z tytułu umów z klientami wynosił 32.363 tys. zł i zwiększył się o 6.041 tys. zł w porównaniu do 2021 roku. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług spadły o 622 tys. zł i wynosiły 11.193 tys. zł.

W analizowanym okresie Spółka zmniejszyła stan rezerw o 2.012 tys. zł.

Na dzień 31.12.2022 r. Spółka wykazuje następujące rezerwy:

- rezerwę na świadczenia pracownicze 5.844 tys. zł (spadek o 1.563 tys. zł),
- rezerwę z tytułu odroczonego podatku dochodowego 5.763 tys. zł (wzrost o 14 tys. zł),
- rezerwę na inne koszty dotyczące prowizji

i gwarancji sprzedanych maszyn 1.247 tys. zł (spadek o 463 tys. zł).
Łączna wartość rezerw ujętych w pasywach bilansu wynosi 12.854 tys. zł i stanowi 6,6% sumy bilansowej.

Przepływy finansowe.

Za 2022 rok Spółka uzyskała dodatnie przepływy z działalności operacyjnej i z działalności finansowej oraz ujemne przepływy z działalności inwestycyjnej.

Przepływy pieniężne z działalności operacyjnej wynosiły „+” 5.134 tys. zł. Za okres porównywalny 2021 r. ukształtowały się na poziomie „-” 4.417 tys. zł. Osiągnięta za 2022 r. strata przed opodatkowaniem w wysokości 7.902 tys. zł została skorygowana m.in. o:

- wzrost stanu zobowiązań z wyłączeniem pożyczek i kredytów w kwocie „+” 4.196 tys. zł,
- amortyzację o 5.357 tys. zł,
- spadek stanu należności o „-” 1.603 tys. zł,
- spadek zapasów o „-” 771 tys. zł,
- spadek stanu rezerw o „-” 1.994 tys. zł.

Przepływy pieniężne z działalności inwestycyjnej są ujemne i wyniosły „-“ 7.124 tys. zł. Za 2021 r. wynosiły „-” 4.176 tys. zł.

Wpływy z działalności inwestycyjnej stanowiły wartość 932 tys. zł i pochodziły głównie z uzyskanych odsetek w wysokości 505 tys. zł i zbycia rzeczowych aktywów trwałych w wysokości 215 tys. zł oraz otrzymanej dywidendy od spółki zależnej w wysokości 212 tys. zł.

Wydatki na działalność inwestycyjną wyniosły 8.056 tys. zł. Główne pozycje wydatków inwestycyjnych to udzielone pożyczki spółce zależnej w wysokości 5.725 tys. zł oraz nabycie rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych w wysokości 2.331 tys. zł.

Przepływy pieniężne z działalności finansowej były dodatnie i wyniosły 1.876 tys. zł. Za okres porównywalny 2021 r. ukształtowały się na poziomie 8.248 tys. zł. Wpływy z działalności finansowej dotyczyły zaciągniętych kredytów i pożyczek w wysokości 14.928 tys. zł. Wydatki dotyczyły płatności zobowiązań z tytułu umów leasingu finansowego w wysokości 2.516 tys. zł., spłaty kredytów w wysokości 7.240 tys. zł oraz spłaty odsetek od kredytów i leasingu w wysokości 3.296 tys. zł.

Stan środków pieniężnych zgromadzonych na rachunkach bankowych i w kasie zmniejszył się o 104 tys. zł w porównaniu ze stanem na dzień 01.01.2022 r.

4.2. Wskaźniki finansowe i niefinansowe.

Wskaźniki struktury.

Tabela 9 Wskaźniki struktury.

Wskaźniki struktury		j.m.	31.12. 2022	31.12. 2021
Wskaźnik struktury pasywów (źródła finansowania)	(kapitał własny / kapitał obcy) * 100	%	78,2	96,0
Wskaźnik pokrycia aktywów trwałych kapitałem własnym	(kapitał własny / aktywa trwałe) * 100	%	104,5	119,5
Wskaźnik pokrycia aktywów trwałych kapitałem stałym	(kapitał stały / aktywa trwałe) * 100	%	138,8	152,8

Wzrost kapitału obcego o 13.410 tys. zł przy spadku kapitału własnego o 6.610 tys. zł spowodował pogorszenie wskaźnika struktury pasywów (źródeł finansowania) o 18,1 pkt. % z poziomu 96,0% do poziomu 78,2%.

Wzrost aktywów trwałych o 4.757 tys. zł przy spadku kapitału własnego o (6.610) tys. zł wpłynął na pogorszenie wskaźnika pokrycia aktywów trwałych kapitałem własnym i wynosił 104,5%. Aktywa trwałe Spółki są nadal w całości finansowane kapitałem własnym i spełniona została (podobnie jak w latach poprzednich) złota reguła bilansowa. Pogorszeniu uległ wskaźnik pokrycia aktywów trwałych kapitałem stałym (rozumianego jako suma kapitału własnego, rezerw długoterminowych, zobowiązań długoterminowych i rozliczeń międzyokresowych długoterminowych) z poziomu 152,8% na koniec 2021 r. do 138,8 % na koniec 2022 r.

Wskaźniki rentowności.

Tabela 10 Wskaźniki rentowności.

Wskaźniki rentowności		j.m.	31.12.2022	31.12.2021
Rentowność aktywów (ROA)	(wynik netto / przeciętny stan aktywów) * 100	%	-3,5	0,3
Rentowność kapitałów własnych (ROE)	(wynik netto / przeciętny stan kapitałów własnych) * 100	%	-7,4	0,6
Rentowność przychodów	(wynik netto / przychody ogółem) * 100	%	-9,0	0,8

Uzyskana za 2022 r. strata netto w porównaniu do zysku w roku poprzedniego spowodowała pogorszenie wszystkich wskaźników rentowności Spółki.

Wskaźnik rentowności aktywów ROA informujący o efektywności wykorzystania całego majątku Spółki wyniósł -3,5%, co oznacza pogorszenie o 3,8 pkt. %. Wskaźnik rentowności kapitałów własnych ROE wyniósł -7,4%, co oznacza pogorszenie o 8,0 pkt. %. Rentowność przychodów zmalała z poziomu 0,8 % na koniec 2021 roku do poziomu -9,0 %.

Wskaźniki zadłużenia.

Tabela 11 Wskaźniki zadłużenia.

Wskaźniki zadłużenia		j.m.	31.12.2022	31.12.2021
Wskaźnik ogólnego zadłużenia	(zobowiązania ogółem (bez rezerw) / aktywa ogółem) * 100	%	49,5	43,1
Stopa zadłużenia (wskaźnik zadłużenia kapitału własnego)	(zobowiązania ogółem (bez rezerw) / kapitały własne) * 100	%	112,8	88,1
Wskaźnik zadłużenia długoterminowego	(zobowiązania długoterminowe (bez rezerw) / kapitały własne) * 100	%	20,5	15,2

Wzrost zobowiązań ogółem o 15.423 tys. zł, a szczególnie wzrost kredytów i pożyczek, wpłynął na pogorszenie wszystkich wskaźników zadłużenia. Wskaźnik ogólnego zadłużenia określa udział wszystkich zobowiązań (bez rezerw) w pasywach bilansu. Na koniec 2022 r. wynosił 49,5% sumy bilansowej (na koniec 2021 r. wynosił 43,1%). W oparciu o wielkość wskaźnika zadłużenia kapitału własnego należy

stwierdzić, że ogół zobowiązań Spółki stanowi równowartość 112,8% jej kapitału własnego. Na koniec 2021 r. zobowiązania ogółem stanowiły 88,1% wartości kapitału własnego.

Wskaźniki efektywności.

Tabela 12 Wskaźniki efektywności.

Wskaźniki efektywności		j.m.	31.12.2022	31.12.2021
Szybkość obrotu zapasów	przeciętny stan zapasów * liczba dni w okresie / przychody ze sprzedaży	ilość dni	111	100
Szybkość obrotu należności z tytułu dostaw i usług	przeciętny stan należności z tytułu dostaw, robót i usług+ należności z tyt. kontraktów * liczba dni w okresie / przychody ze sprzedaży	ilość dni	107	105
Szybkość obrotu zobowiązań z tytułu dostaw i usług	przeciętny stan zobowiązań z tytułu dostaw, robót i usług+ otrzymane zaliczki do kontraktów * liczba dni w okresie / przychody ze sprzedaży	ilość dni	59	59

Dwa wskaźniki efektywności uległy lekkiemu wydłużeniu, szybkość obrotu zobowiązań nie uległa zmianie.

4.3. Nietypowe zdarzenia mające wpływ na wynik finansowy Spółki.

W 2022 r. wystąpiły nietypowe zdarzenia mające wpływ na wynik finansowy Spółki w istotny sposób. COVID-19 (w małym zakresie) oraz wojna na Ukrainie miały wpływ na organizację i sposób pracy Spółki w roku 2022 (wstrzymywanie decyzji przez klientów o zakupach dóbr inwestycyjnych w obliczu działań wojennych, wydłużenie łańcucha dostaw, wzrost cen zaopatrzeniowych w wyniku inflacji, wzrost bankowych stóp procentowych, etc). Zanotowane wyniki sprzedażowe za rok 2022 wskazują, że Spółka musiała dostosować się do nowych warunków geopolitycznych i gospodarczych, co m.in. miało wpływ na negatywny wynik finansowy netto za rok 2022.

4.4. Aktualna i przewidywana sytuacja finansowa.

Aktualna sytuacja handlowo-kontraktowa oraz finansowa RAFAMET S.A. jest lepsza w porównaniu r/r. Spółka posiada według stanu na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania znaczące (ponad 55%-owe, co w porównaniu do analogicznych okresów lat ubiegłych jest poziomem zadawalającym) pokrycie planu produkcji i sprzedaży na rok 2023 w formie zamówień oraz kontraktów klientów i koncentruje swoje wysiłki marketingowe na powiększaniu stanu kontraktacji na kolejne okresy roku 2023 oraz na lata następne.

Podniesienie kapitału zakładowego RAFAMET S.A. o kwotę 15.599 tys. zł., z przeznaczeniem w całości na zwiększenie kapitału zakładowego w spółce zależnej Odlewnia Rafamet Spółka z o.o. w Kuźni Racioborskiej, które nastąpiło w dniu 28.02.2023 roku, umożliwi spółce zależnej pełne sfinansowanie projektu B+R, który był finansowany pożyczkami udzielanymi spółce zależnej przez Emitenta. Na dzień 26.04.2023 r. spółka zależna dokonała spłaty przedmiotowych zobowiązań pożyczkowych wobec Emiten-

ta w całości, tj. w wysokości 12.700 tys. zł., co umożliwiło zmniejszenie akcji kredytowej w finansujących Emitenta bankach.

Na dzień 31.12.2022 r. Spółka posiadała zobowiązania kredytowo-pożyczkowe z tytułu kredytów obrotowych oraz w rachunku bieżącym, pożyczek w wysokości 36.367 tys. zł, a stan należności handlowych krótkoterminowych oraz aktywa z tytułu umów z klientami wynosił 81.566 tys. zł. Stan tych należności należy zestawić ze stanem przedpłat handlowych na ich realizację, który na dzień 31.12.2022 roku wynosił 32.363 tys. zł. Oznacza to więc, że przedpłaty klientowskie oraz kredyty i pożyczki sfinansowały 84% tych należności oraz aktywów z tytułu umów z klientami (ich przerobu produkcyjnego). Stan należności handlowych oraz aktywa z tytułu umów z klientami był o 942 tys. zł mniejszy niż w roku poprzednim.

Zarząd Spółki dostrzega następujące zagrożenia (lub zmiany pozytywne) w zakresie działań dotyczących zarządzania zasobami finansowymi:

- wysokość kosztów finansowych ulegnie spadkowi ze względu na przewidywane w roku 2023 korzystanie ze zmniejszonej akcji kredytowej oraz spodziewanych niższych bankowych kosztów finansowania Spółki, przy zmniejszających się w 3Q / 4Q 2023 roku (przewidywania Emitenta) bankowych stóp procentowych,
- wydłużony może zostać cykl rozliczenia należności kontraktowych w następstwie działań wojennych w Ukrainie,
- wysokość kosztów finansowych będzie ulegać zmianom ze względu na wahania kursowe walut.

Aby przeciwdziałać mogącym wystąpić zagrożeniom, Zarząd Spółki podjął działania ograniczające powyższe ryzyka, na które narażony jest Emitent poprzez rozpoczęcie negocjacji z finansującymi Spółkę bankami w sprawie nowych linii kredytowych, nowych kredytów celowych oraz rozpoczęcie procedury zwiększania wielkości zobowiązań z tytułu gwarancyjni bankowych. Działania Zarządu koncentrują się również wokół problematyki dostosowania systemu informacji ekonomicznej do potrzeb nowoczesnego zarządzania finansami, jak też wyposażenia przedsiębiorstwa w niezbędne zasoby majątkowo-kapitałowe.

W obecnej chwili nie jest możliwy do oszacowania wpływ trwania stanu epidemicznego koronawirusa SARS-Cov-2 i choroby COVID-19 oraz wojny w Ukrainie na sytuację finansową Emitenta w roku 2023. Jednakże należy pokreślić, że wpływ koronawirusa na sytuację finansową Emitenta był w roku 2022 ograniczony, a wojny w Ukrainie wyraźnie zauważalny. W tym przypadku wskazujemy na utratę potencjalnych zamówień i kontraktów, które w 2022 roku i wcześniej były przygotowywane pod względem technicznym i ofertowym. W obliczu skali i okrucieństwa wojny przeciwko Ukrainie RAFAMET S.A. zdecydował się definitywnie wycofać ze spółki j.v. w Rosji funkcjonującej pod firmą OOO STANRUS – RAFAMET oraz zaprzestać działalności ofertowej i handlowej na rynku rosyjskim i białoruskim. Potencjalnie przygotowywane dostawy 3-4 obrabiarek na te rynki w 2022 roku zostały odrzucone. Niestety nie dojdzie do finalizacji przygotowywanych potencjalnych kontraktów dla klientów z Ukrainy oraz Łotwy z oczywistych powodów. Potencjalne kontrakty dotyczyły miały konkretnych, wytypowanych wspólnie maszyn w ilości od 3-6 sztuk. Nie została rozpoczęta ich produkcja, więc nie możemy mówić o realnych stratach, a

jedynie o utracie potencjalnych zamówień i kontraktów planowanych przez Spółkę do realizacji w latach 2023-2025 – co jednak miało wpływ na skalę prowadzonej działalności w 2022 roku.

4.5. Zarządzanie ryzykami finansowymi.

Ryzyko utraty płynności finansowej

Emitent monitoruje ryzyko potencjalnego braku środków pieniężnych i funduszy przy pomocy narzędzia okresowego planowania płynności. Celem Spółki jest utrzymanie równowagi pomiędzy ciągłością, a elastycznością finansowania poprzez korzystanie z różnych źródeł finansowania, takich jak linia kredytowa wielocelowa (kredyt w rachunku bieżącym, kredyt odnawialny, kredyt celowy, linia do finansowania gwarancji bankowych), kredyt obrotowy, pożyczka, leasing finansowy oraz kredyt kupiecki. Utrzymanie płynności finansowej firmy na przestrzeni poszczególnych miesięcy roku 2023 jest nadrzędnym celem zarządczym firmy.

Ryzyko wzrostu cen materiałów

Produkcja Spółki ma charakter materiałochłonny. Udział materiałów bezpośrednich, takich jak wyroby hutnicze, odlewnicze czy części maszyn, podzespołów oraz urządzeń elektrotechnicznych i hydraulicznych w kosztach produkcji jest wysoki, dlatego też nadal obserwowany wzrost cen materiałów zaopatrzeniowych w istotny sposób wpływa na ryzyko wzrostu kosztów produkcji, co może mieć bezpośrednie przełożenie na rentowność sprzedaży. Tendencja wzrostu cen zaopatrzeniowych bezpośrednio przekłada się na zwiększenie zapotrzebowania na środki pieniężne oraz zmniejszenie realizowanych marż zysku ze sprzedaży wyrobów przedsiębiorstwa. Spółka stale analizuje poziom cen materiałów zaopatrzeniowych kwalifikowanych dostawców w oparciu o procedury i instrukcje wynikające z Zintegrowanego Systemu Zarządzania.

Emitent zabezpiecza się przed zmianami cen importowanych materiałów zaopatrzeniowych wykorzystując tzw. heging naturalny (dostawę dewiz pozyskanych z eksportu). Kolejnym sposobem na ograniczenie ryzyka wzrostu cen jest dokonywanie zakupu materiałów i usług do produkcji w oparciu o politykę kilku dostawców jednego materiału, usługi i towaru, co powoduje poprawne relacje rynkowe, skutkujące możliwością oddziaływania w znacznym stopniu na poziom cen. W przypadku dostawców – monopolistów istnieje duże uzależnienie i mała możliwość oddziaływania na cenę. Rynek może nadal charakteryzować się wzrostem cen, trudnymi warunkami finansowymi potencjalnych dostaw oraz brakiem gwarancji ich terminowości. RAFAMET S.A. jest firmą realizującą swoje kontrakty w długich terminach 8-12 miesięcy i jest sprzedawcą finalnym dóbr inwestycyjnych, który nie może realizować polityki stosowanej przez podwykonawców.

Ryzyko utraty zdolności kredytowej

Ryzyko zdolności kredytowej Spółki analizowane jest poprzez przestrzeganie kowenantów finansowych ustalonych przez Spółkę z bankami ją finansującymi. W odniesieniu zaś do odbiorców Spółki monitorowane jest poprzez poddawanie potencjalnych klientów wstępnej weryfikacji i w zależności od oceny sytu-

acji zobowiązanie ich do przedstawienia zabezpieczeń finansowych lub większej partycypacji w procesie realizacji kontraktu.

Ryzyko kursu walutowego

Ryzykiem zewnętrznym, na które Spółka nie ma wpływu, będą skokowe zmiany kursowe na przestrzeni roku 2023, związane z napięciami geopolitycznymi gospodarki światowej oraz wydłużenia łańcucha dostaw pomiędzy kooperującymi firmami, co może powodować duże wahania waluty w poszczególnych miesiącach roku 2023. Ryzyko kursowe w przypadku generowania w 2023 r. około 60-75% (szacunek na 2023 rok) przychodów ze sprzedaży w walutach wymiennalnych, stanowić będzie największą zmienną wpływającą na działalność firmy. Jednym ze sposobów ograniczenia ryzyka jest zawieranie kontraktów z odbiorcami z poza Europy w walucie EUR, co pozwala znacznie ograniczyć ryzyko kursowe walut z krajów o zmiennym ratingu. Produkcja Emitenta w znacznym stopniu opiera się o części, podzespoły, których ceny zależą od kursu EUR. Kompensowanie sprzedaży w EUR zakupami komponentów do produkcji w EUR jest jednym ze sposobów ograniczenia ryzyka kursowego. Ograniczanie ryzyka walutowego następuje także poprzez wykonywanie płatności z krajowymi importerami w walucie EUR. Innym sposobem eliminowania ryzyka kursowego jest zawieranie terminowych, walutowych transakcji zabezpieczających typu forward. Spółka posiada politykę zarządzania ryzykiem walutowym, jednak w roku 2022 odstąpiono od jej stosowania w związku z obserwowaną i analizowaną deprecjacją waluty krajowej, czego potwierdzeniem był kurs bilansowy zanotowany na dzień 31.12.2022 roku. Zawieranie transakcji zabezpieczających będzie równie ryzykowne w roku 2023, gdyż Spółka nie będzie umiała precyzyjnie wskazywać przyszłych dat wpływu środków pieniężnych z tytułu realizacji kontraktów (częste, wielomiesięczne przesuwanie odbiorów maszyn). Potencjalna ujemna wycena pozycji zabezpieczającej w danym momencie może być nieakceptowalnym ryzykiem ze strony Spółki, większym aniżeli podążanie za rynkiem walut na poziomach rozliczeniowych dla PLN / EUR w wysokości około 4,50-4,60 PLN za 1 EUR.

Ryzyko stóp procentowych

Działalność Emitenta w przypadku zwiększenia finansowania obcego i w przypadku wzrostu rynkowych stóp procentowych wiązać się będzie ze zwiększonymi kosztami finansowymi z tytułu obsługi zaciągniętych zobowiązań. Zaciągnięte zobowiązania kredytowe w roku sprawozdawczym miały swoje odzwierciedlenie w ponoszonych kosztach odsetkowych. Racjonalne zadłużenie kredytowe w roku 2022, jak również rozpoczęty wzrost rynkowych stóp procentowych, miały wpływ na przedmiotowe ryzyko.

Ryzyko współpracy z instytucjami finansowymi

W strukturze finansowania bieżącej działalności istotną rolę odgrywa finansowanie z wykorzystaniem kredytów bankowych. Istnieje ryzyko (wystąpiło ono w 2022 roku w stopniu uzasadniającym zmianę wysokości opłat i kosztów finansowania Spółki przez banki), że Spółka nie będzie w stanie w 2023 roku wypełnić wszystkich warunków umów kredytowych (covenants). Wpływy sytuacji geopolitycznej w Ukrainie oraz nieporównywalnie mniejszy z tytułu COVID-19 na opóźniane decyzji klientów o inwestycjach maszynowych mogą mieć wpływ na możliwość osiągnięcia uzgodnionych z bankami kowenantów. Po-

wyższy czynnik może mieć w pewnym stopniu negatywny wpływ na działalność, sytuację finansową oraz osiągnięte wyniki.

4.6. Ocena zarządzania zasobami finansowymi.

Emitent na przestrzeni roku 2022 r. nie miał problemów z utrzymaniem płynności finansowej na poziomie operacyjnym. Spółka posiada zdolność do regulowania zobowiązań bieżących przez spieniężenie aktywów obrotowych.

Tabela 13 Analiza porównawcza podstawowych wskaźników płynności.

Wskaźniki płynności	31.12.2022 r.	31.12.2021 r.	Optymalna wartość
Wskaźnik płynności I	1,43	1,65	1,3-2,0
Wskaźnik płynności II	1,16	1,32	1,0

Wskaźniki płynności uległy lekkiemu pogorszeniu w porównaniu z końcem roku 2021 r. Wartość wskaźnika bieżącej płynności, który określa stopień wypłacalności jednostki wyniosła 1,43, natomiast wskaźnik szybkiej płynności na koniec grudnia 2022 r. wyniósł 1,16 (są to wartości określane jako optymalne).

4.7. Informacja o zaciągniętych i wypowiedzianych umowach dotyczących kredytów i pożyczek.

Na dzień 31.12.2022 r. Spółka posiada zadłużenie z tytułu kredytów i pożyczek w wysokości 36.367 tys. zł. Obejmuje ono kredyty w rachunku bieżącym na kwotę 15.381 tys. zł, kredyt obrotowy na 10.196 tys. zł oraz pożyczki z ARP S.A. w wysokości 10.790 tys. zł.

Dnia 10.02.2022 r. został podpisany z Bankiem PKO BP S.A. (02-515 Warszawa, ul. Puławska 15) aneks nr 11 do umowy kredytu w formie limitu kredytowego wielocelowego w wysokości 15.000 tys. zł. Na mocy niniejszego aneksu okres spłaty limitu został wydłużony do 15.02.2024 r. Pozostałe warunki kredytowania nie uległy zmianie.

Oprocentowanie kredytu, jak również wysokość pobieranych przez Bank prowizji, ustalone zostały w oparciu o ceny rynkowe. Zabezpieczenie linii kredytowej wielocelowej stanowią: hipoteka łączna kaucyjna do wysokości 18.000 tys. zł, poddanie się egzekucji w trybie art. 777 § 1 pkt. 5 Kodeksu Postępowania Cywilnego, cesja praw z polisy ubezpieczeniowej nieruchomości.

Zadłużenie z tytułu kredytu w rachunku bieżącym na dzień 31.12.2022 r. wynosiło 13.056 tys. zł.

Dnia 31.05.2022 r. został podpisany z Bankiem PKO BP S.A. (02-515 Warszawa, ul. Puławska 15) aneks nr 12 do umowy kredytu w formie limitu kredytowego wielocelowego w wysokości 15.000 tys. zł. Na mocy aneksu limit wielocelowy został podwyższony do 20.000 tys. zł, przy czym 15.000 tys. zł sublimitu przeznaczone zostało jak do tej pory pod kredyt w rachunku bieżącym, zaś 5.000 tys. zł sublimitu przeznaczone zostało pod wszelkiego rodzaju gwarancje bankowe w obrocie krajowym i zagranicznym. Okres spłaty limitu nie został wydłużony i obowiązuje do dnia do 15.02.2024 r.

Oprocentowanie kredytu, jak również wysokość pobieranych przez Bank prowizji, ustalone zostały w oparciu o ceny rynkowe. Zabezpieczenie linii kredytowej wielocelowej stanowią: hipoteka łączna kaucyjna do wysokości 30.000 tys. zł, poddanie się egzekucji w trybie art. 777 § 1 pkt. 5 Kodeksu Postępowania Cywilnego, cesja praw z polisy ubezpieczeniowej nieruchomości oraz zastaw rejestrowy na obrabiarce TRB 155 CNC.

Dnia 07.03.2022 r. została podpisana z bankiem mBank S.A. (00-950 Warszawa, ul. Prosta 18) umowa o kredyt obrotowy w wysokości 1.630 tys. zł. Oprocentowanie kredytu zostało ustalone w oparciu o stawkę WIBOR1M plus marża bankowa. Okres kredytowania upływa w dniu 04.01.2023 r. Zabezpieczenie kredytu stanowią: cesja wierzytelności z kontraktów oraz weksel in blanco wraz z deklaracją wekslową.

Dnia 12.05.2022 r. Emitent podpisał z bankiem mBank S.A. (00-950 Warszawa, ul. Prosta 18) aneks nr 1 do umowy o kredyt obrotowy w wysokości 1.630 tys. zł. Na mocy aneksu kwota kredytu została podwyższona do wysokości 2.598,2 tys. zł. Pozostałe warunki umowy nie uległy zmianie.

Zadłużenie z tytułu kredytu w rachunku bieżącym na dzień 31.12.2022 r. wynosiło 2.598 tys. zł.

Dnia 23.03.2022 r. został zawarty z Bankiem BNP Paribas S.A. (01-211 Warszawa, ul. Kasprzaka 10/16) aneks nr 25 do umowy o limit wierzytelności z dnia 29.07.2009 r. Na podstawie aneksu limit wierzytelności został ustalony na poziomie 12.500 tys. zł, a okres wykorzystania limitu został wydłużony do dnia 22.03.2023 r. Emitent może wykorzystywać przedmiotowy limit na:

- a) gwarancje bankowe: przetargowe, zwrotu zaliczki, dobrego wykonania umowy, rękojmi oraz gwarancje mieszane; w ramach obowiązującego limitu będą wystawiane gwarancje do kwoty 10.500 tys. zł z okresem ważności nie przekraczającym 24 miesiące, natomiast gwarancje do kwoty 3.500 tys. zł będą wystawiane z okresem ważności powyżej 24 miesięcy,
- b) kredyt w rachunku bieżącym do kwoty 2.000 tys. zł w terminie do dnia 22.03.2023 r.; oprocentowanie kredytu w rachunku bieżącym zostało ustalone w oparciu o stawkę WIBOR 1M plus marża bankowa. Zadłużenie z tytułu kredytu w rachunku bieżącym na dzień 31.12.2022 r. wynosiło 435 tys. zł.
- c) kredyt odnawialny 1 do kwoty 5.000 tys. zł; oprocentowanie kredytu zostało ustalone w oparciu o stawkę WIBOR 1M plus marża bankowa, spłata zadłużenia z tytułu kredytów odnawialnych będzie następowała zgodnie z zaakceptowanym przez Bank harmonogramem dotyczącym finansowanych kontraktów, jednak nie później niż do 22.03.2025 r.

Zadłużenie z tytułu kredytu w rachunku bieżącym na dzień 31.12.2022 r. wynosiło 3.738 tys. zł.

- d) kredyt odnawialny 2 do kwoty 2.000 tys. zł; oprocentowanie kredytu zostało ustalone w oparciu o stawkę WIBOR 3M plus marża bankowa, spłata zadłużenia z tytułu kredytu odnawialnego będzie następowała zgodnie z zaakceptowanym przez Bank harmonogramem w 33 ratach miesięcznych do 31.12.2024 r.

Zadłużenie z tytułu kredytu w rachunku bieżącym na dzień 31.12.2022 r. wynosiło 1.460 tys. zł.

Dnia 12.12.2022 r. Emitent zawarł z HSBC Continental Europe (Spółka Akcyjna) Oddział w Polsce (00-124 Warszawa, Rondo ONZ 1):

- List Zmieniający nr 1 do umowy linii kredytowej o kredyt w rachunku bieżącym do wysokości 1.000.000,00 EUR, ustalający dostępność kredytu do dnia 26.09.2023 r.,
- List Zmieniający nr 1 do umowy linii kredytowej o gwarancje bankowe, którego wysokość ustalono na 2.800.000,00 EUR. Dostępność pozyskania gwarancji upływa z dniem 26.09.2023 r.

Oprocentowanie kredytu w rachunku bieżącym oraz prowizje ustalono w oparciu o ceny rynkowe.

Zadłużenie z tytułu kredytu w rachunku bieżącym na dzień 31.12.2022 r. wynosiło 0 tys. EUR.

Dnia 25.08.2022 r. Emitent zawarł z mBank S.A. w Warszawie (00-950 Warszawa, ul. Prosta 18) aneks nr 9/22 do umowy kredyt w rachunku bieżącym do kwoty 2.000 tys. zł, z terminem spłaty kredytu przypadający na dzień 29.08.2023 r. Umowa została zawarta na warunkach finansowych WIBOR O/N + marża banku, a prowizje od kredytu zostały ustalone w oparciu o ceny rynkowe.

Zabezpieczenie spłaty kredytu stanowią m.in.: weksel in blanco wraz z deklaracją wekslową Emitenta oraz cesja wierzytelności z kontraktów.

Zadłużenie z tytułu ww. kredytu na dzień 31.12.2022 r. wynosiło 1.890 tys. zł.

Dnia 30.09.2022 r. została podpisana przez RAFAMET S.A. z bankiem mBank S.A. (00-950 Warszawa, ul. Prosta 18) umowa o kredyt obrotowy w wysokości 2.400 tys. zł. Oprocentowanie kredytu zostało ustalone w oparciu o stawkę WIBOR1M plus marża bankowa.

Zabezpieczenie kredytu stanowią: cesja wierzytelności z kontraktów i weksel in blanco wraz z deklaracją wekslową.

Zadłużenie z tytułu ww. kredytu na dzień 31.12.2022 r. wynosiło 2.400 tys. zł.

Dnia 16.06.2020 r. Emitent zawarł z Agencją Rozwoju Przemysłu S.A. (Pożyczkodawca) umowę pożyczki w wysokości 9.000 tys. zł z przeznaczeniem na zasilenie kapitału obrotowego Spółki. Oprocentowanie pożyczki zostało ustalone w oparciu o stawkę WIBOR 1M plus marża.

Zabezpieczenie spłaty pożyczki stanowią: hipoteka umowna łączna na nieruchomości Spółki do wysokości 13.500 tys. zł, przelew praw z polisy ubezpieczeniowej, weksel in blanco wraz z deklaracją wekslową oraz oświadczenie Spółki w formie aktu notarialnego o dobrowolnym poddaniu się egzekucji w trybie art. 777 § 1 pkt 5 KPC.

Dnia 16.12.2022 r. RAFAMET S.A. zawarł z Agencją Rozwoju Przemysłu S.A. (Pożyczkodawca) następujące aneksy do umów pożyczek:

- a) aneks nr 1 do umowy pożyczki z dnia 07.12.2021 r. polegający na zmianie dotychczasowego harmonogramu spłaty pożyczki. Na mocy aneksu pożyczka zostanie spłacona w okresie od 31.01.2024 r. do 31.12.2025 r. w 23 ratach po 224 tys. zł i ostatnia rata w kwocie 223 tys. zł.

Zadłużenie z tytułu ww. pożyczki na dzień 31.12.2022 r. wynosiło 5.375 tys. zł.

- b) aneks nr 2 do umowy pożyczki z dnia 16.06.2020 r. polegający na zmianie dotychczasowego harmonogramu spłaty pożyczki. Na mocy aneksu pożyczka zostanie spłacona w okresie od 31.01.2024 r. do 28.02.2026 r. w 25 ratach po 210 tys. zł i ostatnia rata w kwocie 165 tys. zł.
Zadłużenie z tytułu ww. pożyczki na dzień 31.12.2022 r. wynosiło 5.415 tys. zł.

Dnia 07.12.2021 r. spółka dominująca zawarła z Agencją Rozwoju Przemysłu S.A. (Pożyczkodawca) umowę pożyczki w wysokości 5.375 tys. zł z przeznaczeniem na zasilenie kapitału obrotowego Spółki. Oprocentowanie pożyczki zostało ustalone w oparciu o stawkę WIBOR 1M plus marża.

Zabezpieczenie spłaty pożyczki stanowią: hipoteka umowna łączna na nieruchomości Spółki do wysokości 8.063 tys. zł, przelew praw z polisy ubezpieczeniowej, weksel in blanco wraz z deklaracją wekslową, a także oświadczenie Spółki w formie aktu notarialnego o dobrowolnym poddaniu się egzekucji w trybie art. 777 § 1 pkt 5 KPC.

Zadłużenie z tytułu ww. pożyczki na dzień 31.12.2022 r. wynosiło 5.375 tys. zł.

4.8. Informacja o udzielonych pożyczkach.

W okresie od 01.01.2022 r. do 31.12.2022 r. Emitent udzielił Odlewnia Rafamet Sp. z o.o. sześciu pożyczek krótkoterminowych na łączną kwotę 5.725 tys. zł. W tym samym okresie spółka zależna nie dokonała żadnych spłat z tytułu pożyczek krótkoterminowych.

Na dzień 31.12.2022 r. zadłużenie spółki zależnej z tytułu zaciągniętych pożyczek wynosiło 9.850 tys. zł.

Zawarte w 2022 r. umowy pożyczek ze spółką zależną to:

- umowa pożyczki z dnia 26.01.2022 r. na kwotę 500 tys. zł.; pożyczka zostanie spłacona jednorazowo do dnia 31.07.2023 r.; oprocentowanie pożyczki zostało ustalone w oparciu o stawkę WIBOR1M plus marża; zabezpieczenie pożyczki stanowi weksel in blanco wraz z deklaracją wekslową;
- umowa pożyczki z dnia 28.02.2022 r. na kwotę 466 tys. EUR; pożyczka zostanie spłacona jednorazowo do dnia 31.07.2023 r.; oprocentowanie pożyczki zostało ustalone w oparciu o stawkę EURIBOR1M plus marża; zabezpieczenie pożyczki stanowi weksel in blanco wraz z deklaracją wekslową;
- aneks z dnia 21.09.2022 r. do umowy pożyczki z dnia 28.02.2022 r. przewalutowujący z waluty EUR na PLN; po dokonaniu przewalutowania kwota pożyczki w PLN wynosi 2.198 tys. zł; na mocy aneksu ustalono nowy termin spłaty na 31.12.2024 r.;
- umowa pożyczki z dnia 01.03.2022 r. na kwotę 200 tys. zł; pożyczka zostanie spłacona jednorazowo do dnia 31.07.2023 r.; oprocentowanie pożyczki zostało ustalone w oparciu o stawkę WIBOR1M plus marża; zabezpieczenie pożyczki stanowi weksel in blanco wraz z deklaracją wekslową;
- umowa pożyczki z dnia 30.05.2022 r. na kwotę 100 tys. zł; pożyczka zostanie spłacona jednorazowo do dnia 31.07.2023 r.; oprocentowanie pożyczki zostało ustalone w oparciu o stawkę WIBOR1M plus marża; zabezpieczenie pożyczki stanowi weksel in blanco wraz z deklaracją wekslową;
- umowa pożyczki z dnia 21.06.2022 r. na kwotę 1.500 tys. zł; pożyczka zostanie spłacona jednorazowo do dnia 31.07.2023 r.; oprocentowanie pożyczki zostało ustalone w oparciu o stawkę WIBOR1M plus marża; zabezpieczenie pożyczki stanowi weksel in blanco wraz z deklaracją wekslową;

- umowa pożyczki z dnia 05.08.2022 r. na kwotę 1.800 tys. zł.; pożyczka zostanie spłacona jednorazowo do dnia 31.07.2023 r.; oprocentowanie pożyczki zostało ustalone w oparciu o stawkę WIBOR1M plus marża; zabezpieczenie pożyczki stanowi weksel in blanco wraz z deklaracją wekslową; pożyczka uruchomiona została w transzach w wysokości 1.227 tys. zł.

4.9. Informacja o udzielonych i otrzymanych poręczeniach i gwarancjach.

Dnia 25.11.2022 r. Emitent podpisał aneks nr 2 do umowy o udzielenie gwarancji bankowej z dnia 06.08.2015 r. wystawionej przez bank PKO BP S.A., stanowiącej zabezpieczenie spłaty poręczonej przez RAFAMET S.A. pożyczki w WFOŚiGW. Na mocy podpisanego aneksu obniżono kwotę gwarancji do 238,3 tys. zł oraz wydłużono ważność gwarancji do dnia 30.06.2023 r.

Tabela 14 Poręczenia udzielone Odlewni Rafamet Sp. z o.o. wg stanu na 31.12.2022 r. (w tys. zł).

Kredytodawca /Pożyczkodawca	Data udzielenia poręczenia	Data wygaśnięcia poręczenia	Kwota kredytu poręczenia	Efektywna stopa procentowa [%]	Termin spłaty kredytu
PKO BP S.A.	06.08.2015 r.	30.06.2023 r.	238,3 tys. zł	-	15.05.2023 r.

Emitent na dzień 31.12.2022 r. korzystał z gwarancji bankowych o łącznej wysokości 13.080 tys. zł. Uzyskane gwarancje dotyczyły zabezpieczenia zwrotu zaliczki, dobrego wykonania kontraktu oraz rękojmi, gwarancji, regwarancji przetargowych, a także regwarancji zwrotu zaliczki. Gwarancje bankowe Spółka uzyskała odpowiednio w BNP Paribas Polska S.A. w Warszawie, PKO BP S.A. w Warszawie oraz HSBC Continental Europe S.A. Oddział w Polsce. Gwarancje ubezpieczeniowe Emitent uzyskał w ERGO HESTIA S.A. W porównaniu z końcem roku 2021, na dzień 31.12.2022 r. nastąpił spadek wartości gwarancji bankowych i ubezpieczeniowych, z których korzystał Emitent o kwotę 6.368 tys. zł.

4.10. Objaśnienie różnic pomiędzy wynikami finansowymi wykazanymi w raporcie rocznym, a wcześniej publikowanymi prognozami wyników na 2023 r.

Spółka nie publikowała prognoz wyników finansowych na 2023 r.

5. OPIS ISTOTNYCH CZYNNIKÓW RYZYKA I ZAGROŻEŃ.

Ryzyko wynikające z agresji militarnej Rosji na Ukrainę

Sytuacja w Ukrainie wywołana agresją na ten kraj ze strony Rosji spowodowała rezygnację (Rosja i Białoruś) oraz utratę (Ukraina, Łotwa) potencjalnych zamówień i kontraktów, które były przygotowywane pod względem technicznym i ofertowym na te rynki. Potencjalnie przygotowywane dostawy obrabiarek na te rynki w 2022-2024 roku nie są i nie będą realizowane (w odniesieniu do rynku ukraińskiego i łotewskiego są zamrożone). W obliczu skali i okrucieństwa wojny przeciwko Ukrainie RAFAMET S.A. definitywnie wycofał się ze spółki j.v. w Rosji funkcjonującej pod firmą OOO STANRUS–RAFAMET oraz zaprzestał działalności ofertowej i handlowej na rynku rosyjskim i białoruskim. Decyzja ta powoduje konieczność

poszukiwania nowych rynków zbytu oraz rozpoczęcia prac uzupełniających asortyment oferowanych obrabiarek oraz poszukiwania nowych klientów na produkowane przez Spółkę wyroby. Jako ryzyko należy wskazać więc, że mogą wystąpić trudności w szybkim zastąpieniu ww. rynków innymi czy uzupełnieniu oferty produktowej.

Ryzyko wynikające z COVID-19

Wymienione poniżej ryzyka i zagrożenia, w związku z wciąż istniejącymi większymi lub mniejszymi (w zależności od pory roku i poziomu zachorowań na koronawirusa) utrudnieniami prowadzenia działalności przez Emitenta mogą ulegać zwiększeniu lub być trudne do oszacowania. Wpływ na nie mogą mieć z pewnością takie czynniki jak: kwarantanna pracowników, przerwy w dostawach materiałów oraz podzespołów kooperacyjnych, a także ewentualne przerwy w pracy spowodowane sytuacją epidemiologiczną w Spółce lub u poddostawców (powstrzymanie się od pracy).

Ryzyko konkurencji

Charakter prowadzonej działalności Emitenta i stosunkowo niewielki rozmiar rynku powodują, iż zagrożenie konkurencyjne należy uznać za porównywalne z innymi sektorami przemysłu maszynowego. Największe zagrożenie konkurencyjne występuje ze strony firm włoskich, niemieckich, hiszpańskich i czeskich, które posiadają wieloletnie doświadczenie w działalności na rynku światowym i ugruntowaną pozycję. Istotnym czynnikiem przewagi konkurencyjnej – w ocenie Emitenta – jest elastyczność i szybkość dostosowania oferty produkcyjnej do specyficznych wymogów poszczególnych odbiorców. Istotnym elementem konkurencyjności jest także skuteczne rozpoznanie rynku ostatecznych odbiorców-użytkowników obrabiarek. Emitent w swoich działaniach handlowych na rynkach międzynarodowych korzysta z usług pośredników handlowych i lokalnych agentów handlowych, zatem potencjalnym czynnikiem ryzyka jest nietrafny dobór pośrednika handlowego na obsługiwanym rynku i ewentualne konsekwencje w zakresie skutecznego konkurowania na danym rynku. Ograniczenia swobodnego przepływu towarów i ludzi w następstwie bieżącej sytuacji polityczno – gospodarczej na świecie mogą powodować, że zagraniczni klienci mogą zacząć preferować lokalnych dostawców inwestycyjnych dóbr maszynowych nad zagranicznymi w uwagi na wpływ sytuacji geopolitycznej na oceną ryzyka konkurencji.

Ryzyko dotyczące specyfiki działalności operacyjnej i charakteru produktów Emitenta

Produkcja RAFAMET S.A. ma charakter jednostkowy lub małoseryjny, a zawierane kontrakty charakteryzują się wysoką wartością jednostkową i długim czasem realizacji, co stwarza potencjalne zagrożenie związane z relatywnie wysokim wpływem pojedynczych kontraktów na wyniki finansowe oraz ryzyko niepełnej i nieterminowej realizacji płatności za produkt. Celem minimalizacji powyższego ryzyka w kontraktach stosowany jest etapowy tryb płatności (jeżeli jest to formalnie możliwe). W przypadku kontrahentów z rynków charakteryzujących się małą wiarygodnością wykorzystywane są akredytywy bankowe. Corocznie istotna część produktów Spółki kierowana jest do odbiorców, których właścicielami są podmioty państwowe (w segmencie kolejowym).

Emitent jest w stanie wytwarzać zróżnicowany asortyment obrabiarek, jednakże struktura posiadanego parku maszynowego generalnie jest dostosowana do produkcji obrabiarek o średnich gabarytach (kolej-

nictwo) oraz wielkogabarytowych (zaplecze przemysłu energetycznego). W przypadku znaczącej zmiany w strukturze popytu na rzecz obrabiarek wielkogabarytowych ograniczeniem w sferze produkcji może być obróbka dużych elementów i ich montaż.

Jednostkowy i małoseryjny charakter produkcji i ograniczenia w elastyczności dostosowania struktury produkcji do zmian popytu mogą powodować wahania przychodów ze sprzedaży i rentowności osiągniętej przez Emitenta.

Istotne ryzyko związane jest także z pozyskiwaniem, w skorelowany sposób z procesem produkcyjnym i cyklem finansowania produkcji, niektórych istotnych komponentów elektronicznych, elektrycznych i mechanicznych obrabiarek, w tym odlewów żeliwnych. W przypadku przerywania lub przerwania międzynarodowego łańcucha dostaw mogą wystąpić przerwy w dostawach towarów z preferowanych rynków i trudności w utrzymaniu rytmu pracy maszyn i ludzi. W szczególności sposób obserwowaliśmy to zjawisko w roku 2022, jako następstwo wyżej opisanych ryzyk.

Głównym czynnikiem mającym wpływ na czas produkcji są terminy dostaw komponentów elektrycznych i elektronicznych niemieckiej firmy SIEMES. Z zadowoleniem obserwujemy wysiłki tej firmy (w zakresie dostaw sterowań CNC do maszyn produkowanych przez RAFAMET S.A., firma ta dostarcza prawie 100% tych komponentów) w stopniowym skracaniu terminów ich dostaw.

Drugim czynnikiem mającym wpływ na terminy oferowanych dostaw obrabiarek przez RAFAMET pozostaje wydajność spółki zależnej Emitenta – Odlewni Rafamet Sp. z o.o. W celu ograniczenia tego ryzyka RAFAMET S.A. podjął działania, mające na celu zwiększenie mocy produkcyjnych odlewni, w tym umożliwiając tej spółce realizację projektu B+R opisanego wcześniej w tym sprawozdaniu oraz zmianę profilu produkcji tej spółki, polegające na odejściu od produkcji detali lekkich na rzecz skoncentrowania się na produkcji detali ciężkich żeliwa szarego i sferoidalnego oraz wprowadzenia na większą skalę produkcji odlewów w oparciu o technologię Lost Foam.

Ryzyko rynków zbytu

Emitent sprzedaje produkty głównie na rynkach zagranicznych, w krajach o zróżnicowanej sytuacji makroekonomicznej. Cykl zakupów produktów Emitenta wiąże się co prawda bardziej z koniecznością odnawiania parku maszynowego użytkowników i nie jest bezpośrednio powiązany z bieżącą koniunkturą, ale dłuższe pogorszenie sytuacji makroekonomicznej w danym kraju stanowi zagrożenie dla uzyskiwania stabilnych przychodów i marż na danym rynku. Emitent prowadzi swoją działalność handlową także na rynkach o podwyższonym ryzyku politycznym i w krajach, wobec których społeczność międzynarodowa wprowadziła ograniczenia swobody obrotu. Zaostrzenie sytuacji politycznej i konieczność uzyskiwania licencji eksportowej stanowią zatem czynnik ryzyka.

W związku z bieżącą sytuacją polityczno – gospodarczą (wojna w Ukrainie) perspektywa stabilnego wzrostu rynku sprzedaży obrabiarek ciężkich na wybranych rynkach jest wątpliwa. Dlatego uważamy, że rok 2023 może być nadal okresem trudnym w aspekcie precyzyjnego lokowania zdolności produkcyjnych i ludzkich oraz selekcjonowania wypłacalnych płatników. Obawy stagnacyjne w gospodarce światowej są uzasadnione, co dodatkowo może wzmacniać walkę cenową pomiędzy firmami konkurującymi o spadające wolumeny zamówień, co z kolei musi powodować spadek rentowności wyrobów.

Ryzyko związane z otoczeniem makroekonomicznym

Otoczenie gospodarcze charakteryzujące się brakiem oznak możliwego wzrostu koniunktury światowej w branży obrabiarek ciężkich i stabilizacją ilości nowych zamówień na wyroby dla branży kolejowej produkowane przez Spółkę - to najważniejsze zewnętrzne czynniki wpływające na warunki funkcjonowania Emitenta. Ze względu na specyfikę produktów, na poziom sprzedaży wpływa ogólne tempo wzrostu gospodarczego, a przede wszystkim poziom realizowanych inwestycji (zakupy nowych maszyn). Aktualna sytuacja ekonomiczna wpływa na spadek nakładów inwestycyjnych przedsiębiorstw, co przekłada się na spadek sprzedaży, osiągane wyniki i sytuację finansową. Pogorszenie globalnej sytuacji gospodarczej może negatywnie oddziaływać na sytuację finansową odbiorców i przełożyć się na sytuację finansową Emitenta.

Ryzyko niestabilnego otoczenia prawnego

Istnieje ryzyko wdrożenia sankcji gospodarczych na eksport wyrobów do wybranych państw świata lub wskazanych odbiorców, np. firm lub osób (przeciwdziałanie: dywersyfikacja rynków zbytu).

Ryzyko niedostosowania się do wymogów w zakresie ograniczenia emisji

Zidentyfikowano ryzyko niespełnienia w niedługim czasie wymogów w zakresie emisji pyłów z obecnie eksploatowanej kotłowni węglowej (przeciwdziałanie: wspieranie działań mających na celu doprowadzenie gazu ziemnego do miasta Kuźnia Raciborska i budowa systemu ogrzewania hal fabrycznych w oparciu o ogrzewanie gazowe).

Ryzyka finansowe zostały zdefiniowane w Rozdziale 4 „Sytuacja finansowa” pkt. 4.5. sprawozdania „Zarządzenie ryzykami finansowymi”.

Ryzyka w obszarze społecznym i pracowniczym, środowiskowym oraz w obszarze poszanowania praw człowieka i przeciwdziałania korupcji zostały omówione w Rozdziale 24 sprawozdania „Oświadczenie na temat informacji niefinansowych”.

W ocenie Zarządu Spółka jest w ograniczonym stopniu narażona na działanie opisanych czynników ryzyka i zagrożeń, z zastrzeżeniem, iż wpływ wojny w Ukrainie na działalność firmy w roku 2022 oraz na wyniki finansowe tego roku był odczuwalny. „Plan rzeczowo – finansowy roku 2023” może ulegać zmianom jako rezultat wpływu sytuacji geopolitycznej oraz gospodarczej na poszczególne obszary życia Spółki. Utrzymanie płynności finansowej firmy na przestrzeni poszczególnych miesięcy roku 2023 oraz odzyskanie rentowności prowadzonej działalności gospodarczej są nadrzędnym celem tego planu. Realizacja podstawowych parametrów „Planu rzeczowo – finansowego RAFAMET S.A. na rok 2023” ma pozwolić na utrzymanie miejsc pracy w firmie gwarantujących utrzymanie zdolności produkcyjnych oraz rozwój RAFAMET S.A. w długim okresie.

6. OFEROWANE PRODUKTY, SPRZEDAŻ I RYNKI ZBYTU.

6.1. Produkty i usługi.

Rynek kolejowy – obrabiarki (lekkie i ciężkie) dla przedsiębiorstw eksploatujących tabor szynowy

Tokarki podtorowe UGE 180, UGE 300, UGE 400

Cechą charakterystyczną tokarek podtorowych jest wysoka sztywność konstrukcji oraz stabilność geometryczna. Tokarka podtorowa UGE 180, UGE 300 i UGE 400 N są dwusupportowymi sterowanymi numerycznie tokarkami specjalnymi, przeznaczonymi do obróbki kół jezdnych zestawów kołowych pojazdów trakcji szynowej. Ich zasadniczym przeznaczeniem jest reprofilowanie kół pojazdów szynowych, bez konieczności demontażu zestawów kołowych z pojazdu. Zapewnia to radykalne skrócenie czasu wyłączenia pojazdu z ruchu, przez co znacznie wzrasta efektywność jego eksploatacji. Obrabiarki chwalone za wysokie osiągi, zarówno w zakresie wydajności i dokładności obróbki oraz działania wyposażenia pomiarowego. Jako uzupełnienie tego asortymentu oferowane są również samojezdne wózki szynowo-drogowe do manewrowania taborom na terenie zakładu użytkownika.

Tokarki nadtorowe UDA 125, UBF 112, TCG 135

Tokarki nadtorowe przeznaczone są do regeneracji profilu kół pojedynczych zestawów kołowych, tzn. wywiązanych z wózka jezdnego. Mogą być wykonane w wersji przelotowej, umożliwiającej transport zestawu kołowego przez obrabiarkę w linii technologicznej lub w układzie nieprzelotowym, gdzie zestawy kołowe są podawane i odbierane z tej samej strony maszyny. Wysokowydajna obróbka profilu odbywa się w automatycznym cyklu kontrolowanym przez numeryczny układ sterowania sprzężony z cyfrowymi napędami.

Tokarki podtorowe tandem 2UGE 180 i 2UGE 300

Prace nad obrabiarkami typu tandem są odpowiedzią RAFAMETU na rosnące zapotrzebowanie na maszyny do obróbki profilu jezdnego dla KDP. Tabor ten stawia najwyższe wymagania, dotyczące dokładności obróbki profilu jezdnego kół z powodu zarówno bezpieczeństwa transportu osobowego, jak i komfortu jazdy. Obróbka profilu kół w pojazdach KDP podlega ocenie jej wyników z normami dotyczącymi zależności pomiędzy wszystkimi kołami pojazdu, co implikuje dodatkowe problemy pomiarowo-obróbkowe. Jeżeli obróbka profilu kół odbywa się na tokarkach podtorowych, to zestawy kołowe nie wymagają ich wymontowania z pojazdu. Zestawienie dwóch tokarek podtorowych przystosowanych do symultanicznej obróbki czterech kół (dwóch zestawów kołowych zamontowanych w jednym wózku jezdnym) skraca cykl reprofilowania kół i tym samym czas wyłączenia pojazdu z eksploatacji.

Tokarka cierna przelotowa UFD 140

W odpowiedzi na rosnącą konkurencję oraz coraz wyższe wymagania odbiorców w obszarze kolei dużych prędkości, RAFAMET podjął decyzję projektu nowej tokarki mającej za zadanie lepiej odpowiedzieć na potrzeby odbiorców niż dotychczas oferowane modele UDA 125 oraz UFB 125. Nowa obrabiarka ma cechować się wydajnością porównywalną do produktów najważniejszych konkurentów Spółki (możliwość skrawania, przy przekroju wióra do 18 mm²), jak również ma być pozbawiona uchwytów szczękowych, którym towarzyszy ryzyko ewentualnego skałeczenia koła i w efekcie pęknięć zmęczeniowych.

System laserowego pomiaru zestawów kołowych

Spółka we współpracy z firmą Graw Sp. z o.o. oferuje przejezdne laserowe stanowiska pomiarowe. Skanery laserowe 2D umożliwiają pomiar kilku parametrów geometrycznych kół kolejowych. Specjalistyczne oprogramowanie umożliwia analizę zapisanych obrazów i określenie istotnych parametrów, charakteryzujących m.in. kształt profilu. Dane te, w połączeniu z parametrami badanego pojazdu, mogą służyć do analiz zużycia profilu i prognozowania okresu dalszej eksploatacji poszczególnych pojazdów przed wykonaniem regeneracji profilu. Mogą być również przekazane do systemu sterowania tokarką podtorową, umożliwiając optymalne zaplanowanie procesu regeneracji kół.

Rynek kolejowy – producenci taboru kolejowego i zestawów kołowych

Tokarki nadtorowe UDA 125, UFB 125, UFD 140

Tokarki przeznaczone są do regeneracji profilu kół pojedynczych zestawów kołowych. Mogą być wyposażone albo w klasyczny, zabieraczowy system mocowania zestawów kołowych lub w mechanizm przenoszący napęd za pomocą rolek ciernych.

Tokarka do kół KKB 150

Tokarka do kół zbudowana jest na bazie jednostojakowej tokarki karuzelowej wyposażonej w jeden suport pionowy, magazyn narzędzi i system chłodzenia narzędzi. W zależności od potrzeb, może być wykonana w konfiguracji umożliwiającej obróbkę wykańczającą otworu piasty koła, obróbkę obręczy, średniowydajną obróbkę całego koła lub - po doposażeniu jej w mocniejszy napęd główny i drugi suport narzędziowy - wysokowydajną obróbkę całego koła.

Tokarka do osi TOK 80 S

Tokarka do osi TOK 80 CNC jest sterowaną numerycznie obrabiarką specjalną przeznaczoną do toczenia osi zestawów kołowych pojazdów szynowych. Zastosowanie sterowania numerycznego pozwala na automatyczną i wydajną obróbkę według programu technologicznego. Można na niej wykonywać obróbkę zgrubną i wykańczającą osi regenerowanych lub nowych.

Prasa do zestawów kołowych

Prasa do zestawów kołowych przeznaczona jest do montażu i demontażu kół i innych elementów, jak tarcze hamulcowe i koła zębate z osi zestawów kołowych. Może być wykonana w różnych wariantach: od podstawowej wersji z jednym cylindrem do prostych zastosowań o niskiej wydajności do w pełni automatyzowanych konfiguracji z dwoma cylindrami i bogatym wyposażeniem peryferyjnym do wysokowydajnej pracy, w tym w liniach technologicznych.

Frezarka do ram wózków

Frezarka do obróbki ram wózków jezdnych pojazdów szynowych jest frezarką typu Gantry umożliwiającą frezowanie przestrzenne 3-osiowe, wiercenie i inne operacje wykonywane za pomocą narzędzi obrotowych we wszystkich płaszczyznach obróbczych. Zastosowanie układu sterowania CNC zapewnia wydajną i automatyczną obróbkę detali według programu.

Rynek wielkogabarytowych obrabiarek jednostkowych (rynek pozakolejowy)

Tokarki karuzelowe trzech serii: KDC, KCI, KCM

Uniwersalne tokarki karuzelowe o szerokim zakresie średnic stołów roboczych od 1.000 mm do 8.000 mm i średnicy toczenia do 13.000 mm, zróżnicowanych prędkościach obrotowych stołu (od 25 do 400 obr./min.) i zróżnicowanym obciążeniu stołu (od 6 do 350 ton). Obrabiarki wyposażone w dodatkowe wrzeciono wiertarsko-frezarskie oraz specjalizowany napęd dla dokładnego kąтового pozycjonowania stołu. Sterowane wyłącznie przez układy sterowania CNC oraz odpowiednio precyzyjne napędy cyfrowe. Obrabiarki posiadają bogate wyposażenie do automatycznej wymiany narzędzi i głowic narzędziowych, jak również do realizacji automatycznego pomiaru narzędzi skrawających i obrabianego detalu.

Frezarki GMC, FBA, HSM

Frezarki bramowe uniwersalne z przesuwym stołem lub przesuwą bramą (Gantry) dla precyzyjnej i wydajnej obróbki różnorodnych detali o dużych wymiarach. Wyposażone w nowoczesne komponenty składowe oraz układy sterowania numerycznego o wszechstronnych możliwościach technicznych i technologicznych. Wyposażone w głowice narzędziowe stałe i przestawne, z napędem wrzeciona o szerokim zakresie regulacji obrotów i wysokiej dokładności biegu wrzeciona.

Ciężkie tokarki poziome TZL, TCE, TCF, TCM

Uniwersalne i specjalizowane tokarki poziome zapewniają precyzyjną obróbkę ciężkich detali. Posiadają budowę modułową, pozwalającą na ich łatwą rozbudowę celem przystosowania do indywidualnych wymagań użytkownika. Wyposażone są w wielopozycyjne głowice rewolwerowe z narzędziami tokarskimi i obrotowymi. Dodatkowy napęd zapewnia dokładne pozycjonowanie kątowne obrabianego detalu, np. dla wykonania prac wiertarskich lub frezarskich. Obrabiarki sterowane są układami CNC i sprzężonymi z nimi napędami regulowanymi cyfrowo. Posiadają precyzyjne systemy pomiaru położenia narzędzia oraz detalu.

Rynek usług wielkogabarytowej obróbki skrawaniem

Firma dysponuje parkiem maszynowym umożliwiającym wykonywanie obróbki wiórowej wielkogabarytowych elementów stalowych i żeliwnych w zakresie toczenia, frezowania, wiercenia, wytaczania. W ramach wolnych mocy przerobowych może zaoferować do 10.000 godzin roboczych.

Remonty i modernizacje obrabiarek

Remonty obrabiarek.

Spółka wykonuje remonty obrabiarek produkcji własnej i obcej. W ramach remontu dokonuje się regeneracji podstawowych elementów obrabiarki, takich jak łoża, stojaki, belki suportowe, suporty, itp. Wymienia się elektryfikację i hydraulikę. Wykonuje się nowe szafy sterownicze i agregaty hydrauliczne.

Modernizacje obrabiarek.

Modernizacja polega na wyposażeniu obrabiarki w układ sterowania numerycznego CNC, integrujący wszystkie dotychczasowe funkcje robocze, zapewniający skrawanie dowolnej ilości profili, w tym profili ekonomicznych oraz umożliwiający określenie zużycia profilu i przygotowanie optymalnych danych do skrawania.

Usługi

- opracowania dokumentacji konstrukcyjnej na modernizację maszyn i urządzeń produkcji własnej i obcej (dotyczy to modernizacji w zakresie mechanicznym, hydraulicznym, smarowania oraz elektrycznym wraz z opracowaniem oprogramowania PLC),
- opracowania programów technologicznych dla obrabiarek sterowanych numerycznie dla obróbki części,
- obróbka detali (zasadniczo w zakresie obróbki wiórowej),
- pomiary geometryczne maszyn i urządzeń przy użyciu precyzyjnych urządzeń laserowych,
- oprogramowania specjalistyczne do stosowania w produkowanych obrabiarkach,
- serwisy i montaż obrabiarek.

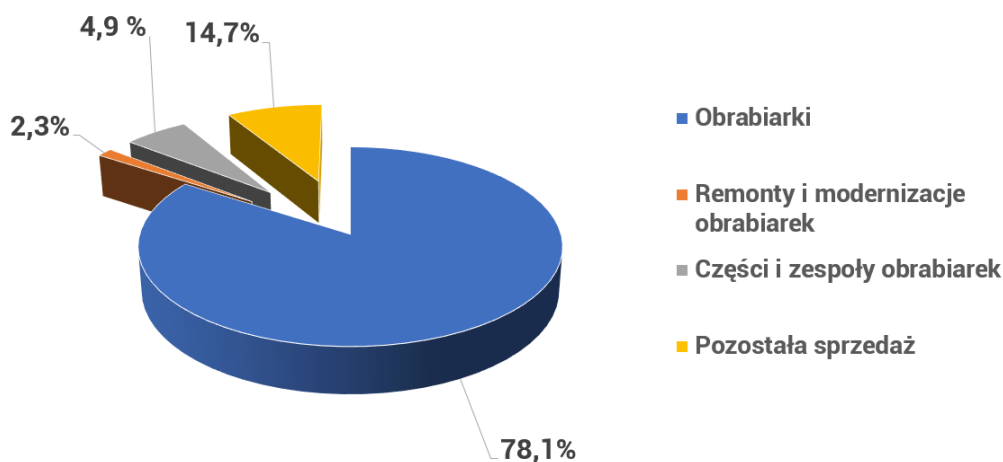
6.2. Struktura asortymentowa sprzedaży.

Podstawowym produktem w 2022 roku, ze sprzedaży którego Emitent osiągnął swoje przychody w największej części (wg zestawienia „Struktura asortymentowa sprzedaży RAFAMET S.A. w 2022 r.”), bo ponad 78% całości obrotów była grupa „obrabiarki i urządzenia”. RAFAMET S.A. sprzedał nowych obrabiarek i urządzeń w wyrażeniu wartościowym w 2022 r. o 10% mniej niż w 2021 r. W grupie asortymentowej „części zamienne” odnotowano spadek sprzedaży o 16% w stosunku do roku poprzedniego, ale już w grupach asortymentowych „remonty i modernizacje obrabiarek” oraz „pozostała sprzedaż” odnotowano znaczący wzrost sprzedaży w porównaniu do roku 2021, odpowiednio o 64% i 66%, zarówno na rynku zagranicznym jak i krajowym.

Tabela 15 Struktura asortymentowa sprzedaży RAFAMET S.A. w 2022 r.

Asortyment	Wykonanie 2022		Wykonanie 2021		Dynamika (%)
	Wartość (tys. zł)	Udział w sprzedaży (%)	Wartość (tys. zł)	Udział w sprzedaży (%)	
Obrabiarki i urządzenia ogółem:	55 862		61 468		
w tym: kraj	17 571	78,1	6 102	84,2	90,9
eksport	38 291		55 365		
Remonty i modernizacje obrabiarek ogółem:	1 640		999		
w tym: kraj	1 329	2,3	83	1,4	164,2
eksport	310		916		
Części i zespoły obrabiarek ogółem:	3 539		4 208		
w tym: kraj	717	4,9	429	5,8	84,1
eksport	2 822		3 779		
Pozostała sprzedaż ogółem:	10 489		6 329		
w tym: kraj	3 484	14,7	3 466	8,6	165,7
eksport	7 005		2 864		
Sprzedaż ogółem:	71 530		73 004		
w tym: kraj	23 102	100	10 080	100	98,0
eksport	48 428		62 924		

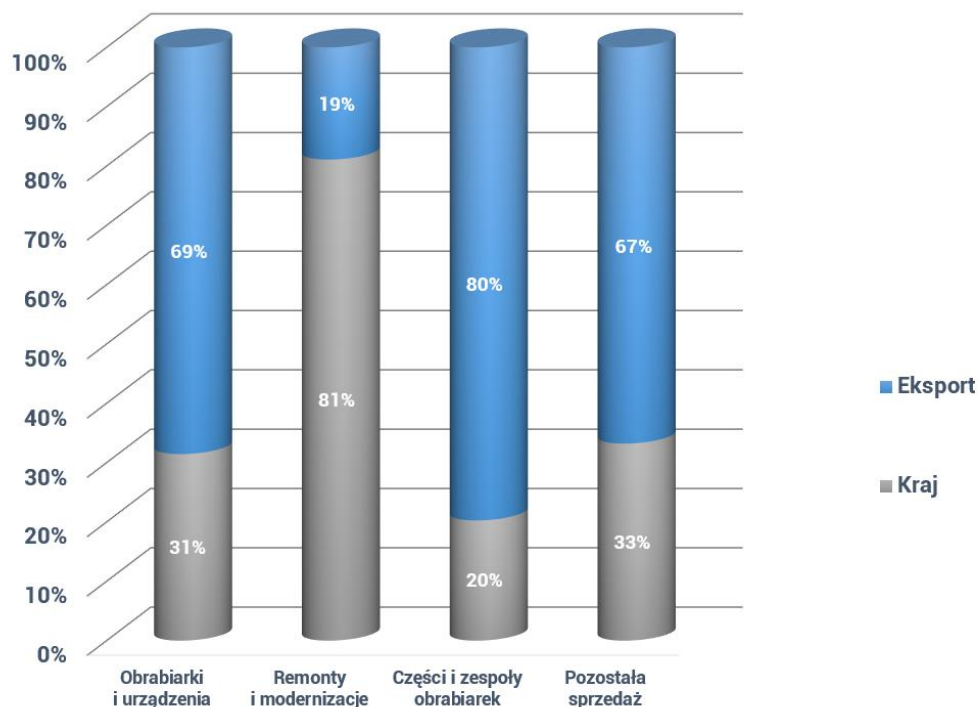
Wykres 3 Struktura asortymentowa sprzedaży RAFAMET S.A. w 2022 r.

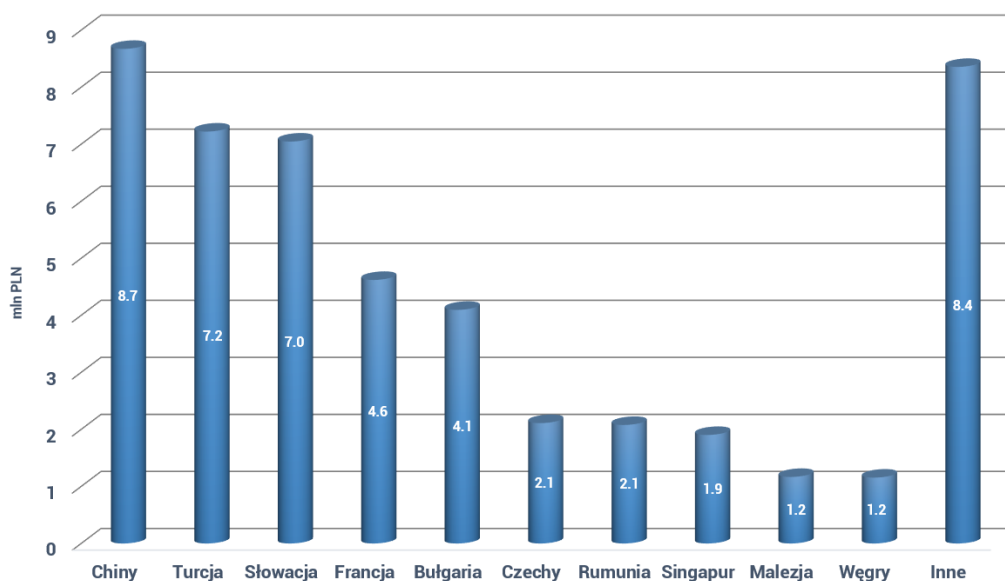
6.3. Informacje o rynkach zbytu z uwzględnieniem podziału na rynki krajowe i zagraniczne.

W 2022 r. Fabryka Obrabiarek RAFAMET S.A. osiągnęła przychody na ogólną wartość 71.530 tys. zł., co stanowi niewielki, bo 2%-owy spadek sprzedaży w stosunku do przychodów osiągniętych w poprzednim roku sprawozdawczym (73.004 tys. zł w 2021 r.).

Wykres 4 Struktura asortymentowa sprzedaży RAFAMET S.A. w 2022 r. z uwzględnieniem sprzedaży zagranicznej i krajowej.

Wykres 5 Sprzedaż RAFAMET S.A. w 2022 r. na wybrane rynki (w tys. PLN).

W 2022 r. większą część swoich przychodów Spółka zrealizowała na rynkach zagranicznych. Sprzedaż na te rynki w omawianym okresie wyniosła 48.428 tys. zł, co stanowi ponad 67% ogółu sprzedaży produktów i usług RAFAMET S.A.

Tabela 16 Sprzedaż RAFAMET S.A. w 2022 r. na wybrane rynki.

Lp.	Wyszczególnienie	Wartość (tys. PLN)	Udział w sprzedaży ogółem (%)
I.	Sprzedaż ogółem	71 530	100
II.	Polska	23 102	32,30
III.	Sprzedaż zagraniczna, w tym:	48 428	67,70
1.	Chiny	8 672	12,12
2.	Turcja	7 222	10,10
3.	Słowacja	7 047	9,85
4.	Francja	4 621	6,46
5.	Bułgaria	4 096	5,73
6.	Czechy	2 111	2,95
7.	Rumunia	2 078	2,90
8.	Singapur	1 903	2,66
9.	Malezja	1 167	1,63
10.	Węgry	1 155	1,61
11.	Inne	8 356	11,69

Tabela 17 Sprzedaż krajowa RAFAMET S.A. w 2022 r. z uwzględnieniem wybranych odbiorców krajowych.

Lp.	Wyszczególnienie	Wartość w tys. PLN	Udział w sprzedaży ogółem w %
I.	Sprzedaż ogółem	71 530	100%
II.	Polska, w tym:	23 102	32,30%
1.	Polski Tabor Szynowy Sp. z o.o. z siedzibą w Katowicach	4 985,3	6,97%
2.	Koleje Dolnośląskie S.A. z siedzibą w Legnicy	4 233,4	5,92%
3.	Tabor Dębica Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Dębicy	3 832,1	5,36%
4.	Infra SILESIA S.A. z siedzibą w Rybniku	2 933,3	4,10%
5.	Pozostała sprzedaż krajowa	7 117,9	9,95%

7. INFORMACJA O ZAWARTYCH UMOWACH ZNACZĄCYCH.

W 2022 roku zawarto następujące umowy znaczące dla działalności Emitenta:

- Zawarcie z Bankiem PKO BP S.A. aneksu z dnia 10.02.2022 r. do umowy kredytu w formie limitu kredytowego wielocelowego z dnia 17.02.2010 r. Na podstawie zawartego aneksu zmianie uległ końcowy okres spłaty kredytu w formie limitu kredytowego wielocelowego, który przypada na dzień 15.02.2024 r. Oprocentowanie kredytu i wysokość prowizji zostały ustalone w oparciu o ceny rynkowe. Zabezpieczenie linii kredytowej wielocelowej to: hipoteka łączna kaucyjna do wysokości 18.000 tys. zł, poddanie się egzekucji w trybie art. 777 § 1 pkt. 5 Kodeksu Postępowania Cywilnego, cesja praw z polisy ubezpieczeniowej nieruchomości.
(Raport bieżący nr 4/2022 z dnia 14.02.2022 r.)
- Otrzymanie zgody na udostępnienie kredytu zaciągniętego w Banku BNP Paribas S.A. na okres udostępnienia kredytu od dnia 15.02.2022 r. do dnia 15.03.2022 r. Zgoda dotyczyła kredytu udzielonego na podstawie umowy o limit wiarytelności z dnia 29.07.2009 r.
(Raport bieżący nr 5/2022 z dnia 14.02.2022 r.)
- Zawarcie w dniu 01.03.2022 r. dwóch umów pożyczki z Odlewnią Rafamet Sp. z o.o. z przeznaczeniem na sfinansowanie projektu „Opracowanie innowacyjnej technologii wytwarzania wielkogabarytowych odlewów z żeliwa sferoidalnego o specjalnych własnościach w technologii Full Mould, dedykowanych do produkcji narzędzi tłoczonych w sektorze automotive” realizowanego przez spółkę zależną. Pierwsza umowa pożyczki została zawarta na kwotę 466.000,00 EUR. Oprocentowanie pożyczki zostało ustalone w oparciu o stawkę EURIBOR1M plus marża. Okres spłaty pożyczki upływa w dniu 31.07.2023 r. Zabezpieczenie spłaty pożyczki stanowił weksel in blanco wraz z deklaracją wekslową. Drugą umowę pożyczki zawarto na kwotę 200.000,00 zł. Oprocentowanie pożyczki zostało ustalone w oparciu o stawkę WIBOR1M plus marża. Okres spłaty pożyczki upływa w dniu 31.07.2023 r. Zabezpieczenie spłaty pożyczki stanowił weksel in blanco wraz z deklaracją wekslową.
(Raport bieżący nr 7/2022 z dnia 01.03.2022 r.)
- Zawarcie z bankiem mBank S.A. umowy z dnia 07.03.2022 r. o kredyt obrotowy w wysokości 1.630.000,00 zł. Oprocentowanie kredytu zostało ustalone w oparciu o stawkę WIBOR1M plus marża bankowa. Okres kredytowania upłynął w dniu 04.01.2023 r. Zabezpieczenie kredytu stanowiły: cesja wiarytelności z kontraktów oraz weksel in blanco wraz z deklaracją wekslową.
(Raport bieżący nr 8/2022 z dnia 10.03.2022 r.)
- Zawarcie w dniu 17.03.2022 r. umowy sprzedaży z firmą TABOR Dębica Sp. z o.o. portalowej tokarki kołowej typu UDA 125N wraz z montażem. Wartość umowy to 4.497.000,00 zł. Termin realizacji umowy ustalono na 31.05.2023 r.
(Raport bieżący nr 9/2022 z dnia 17.03.2022 r.)

- Otrzymanie w dniu 23.03.2023 r. przez spółkę zależną Odlewnia Rafamet Sp. z o.o. zamówień od firmy TOS VARNSDORF a.s. z Czech na dostawę odlewów żeliwnych. Po otrzymaniu tychże zamówień łączna wartość zamówień otrzymanych od firmy TOS VARNSDORF a.s. w okresie 12 miesięcy wyniosła 1.574.328,00 EUR.
(Raport bieżący nr 13/2022 r. z dnia 23.03.2022 r.)
- Zawarcie w dniu 23.03.2022 r. z Bankiem BNP Paribas S.A. aneksu do umowy o limit wierzytelności z dnia 29.07.2009 r. Na podstawie aneksu limit wierzytelności został podwyższony o 2.000.000,00 zł i ustalony na poziomie 12.500.000,00 zł. Okres dostępności limitu obowiązywał do 22.03.2023 r.
(Raport bieżący nr 15/2022 z dnia 24.03.2022 r.)
- Zawarcie w dniu 04.05.2022 r. umów z firmą Polski Tabor Szynowy Sp. z o.o. z Katowic na sprzedaż sterowanej tokarki kołowej do obróbki zestawów kołowych typu UBF 112N oraz sterowanej numerycznie tokarki kłowo-uchwytowej do obróbki zestawów kołowych TCG 135N. Łączna wartość umów to 7.090.500,00 zł. Termin realizacji umowy dla tokarki UBF 112N ustalono do dnia 07.12.2022 r., zaś dla tokarki TCG 135N do dnia 13.10.2023 r.
(Raport bieżący nr 19/2022 z dnia 04.05.2022 r.)
- Zawarcie w dniu 12.05.2022 r. z bankiem mBank S.A. aneksu do umowy o kredyt obrotowy z dnia 07.03.2022 r. Na podstawie aneksu dotychczasowy kredyt obrotowy w kwocie 1.630.000,00 zł został podwyższony o kwotę 968.200,00 zł i ustalony w łącznej wysokości 2.598.200,00 zł. Okres kredytowanie nie uległ zmianie i obowiązywał do 04.01.2023 r. Pozostałe warunki umowy dotyczące oprocentowanie również nie uległy zmianie.
(Raport bieżący nr 21/2022 z dnia 13.05.2022 r.)
- Zawarcie w dniu 30.05.2022 r. umowy pożyczki z Odlewnią Rafamet Sp. z o.o. w kwocie 100.000,00 zł z przeznaczeniem na sfinansowanie projektu „Opracowanie innowacyjnej technologii wytwarzania wielkogabarytowych odlewów z żeliwa sferoidalnego o specjalnych własnościach w technologii Full Mould, dedykowanych do produkcji narzędzi tłoczących w sektorze automotive” realizowanego przez spółkę zależną. Oprocentowanie pożyczki zostało ustalone w wysokości stopy WIBOR 1M + marża. Okres spłaty pożyczki upływa w dniu 31.07.2023 r. Zabezpieczenie spłaty pożyczki stanowił weksel in blanco wraz z deklaracją wekslową.
(Raport bieżący nr 25/2022 z dnia 30.05.2022 r.)
- Zawarcie w dniu 31.05.2022 r. z bankiem PKO BP S.A. aneksu do umowy kredytu w formie limitu kredytowego wielocelowego z dnia 17.02.2010 r. Na mocy aneksu dotychczasowa kwota limitu wielocelowego uległa podwyższeniu z 15.000.000,00 zł do wysokości 20.000.000,00 zł. W ramach limitu spółka może korzystać: z kredytu w rachunku bieżącym do wysokości 15.000.000,00 zł oraz z gwarancji bankowych w obrocie krajowym i zagranicznym do wysokości 12.500.000,00 zł. Łączna kwota wykorzystania limitu na kredyt w rachunku bieżącym i limitu na gwarancje bankowe nie może prze-

kroczyć 20.000.000,00 zł. Na podstawie aneksu zmianie nie uległ końcowy okres spłaty kredytu w formie limitu kredytowego wielocelowego, który przypada na 15.02.2024 r. Oprocentowanie kredytu i prowizji ustalono w oparciu o ceny rynkowe. Zabezpieczenie linii kredytowej wielocelowej stanowią: hipoteka łączna kaucyjna do wysokości 30.000 tys. zł, poddanie się egzekucji w trybie art. 777 § 1 pkt. 5 Kodeksu Postępowania Cywilnego, cesja praw z polisty ubezpieczeniowej nieruchomości i przedmiotu zastawu oraz zastaw rejestrowy na tokarce kłowej sterowanej numerycznie.

(Raport bieżący nr 27/2022 z dnia 02.06.2022 r.)

- Zawarcie w dniu 21.06.2022 r. umowy pożyczki z Odlewnią Rafamet Sp. z o.o. w kwocie 1.500.000,00 zł z przeznaczeniem na sfinansowanie projektu „Opracowanie innowacyjnej technologii wytwarzania wielkogabarytowych odlewów z żeliwa sferoidalnego o specjalnych własnościach w technologii Full Mould, dedykowanych do produkcji narzędzi tłoczonych w sektorze automotive” realizowanego przez spółkę zależną. Oprocentowanie pożyczki zostało ustalone w wysokości stopy WIBOR 1M + marża. Okres spłaty pożyczki upływa w dniu 31.07.2023 r. Zabezpieczenie spłaty pożyczki stanowi weksel in blanco wraz z deklaracją wekslową.

(Raport bieżący nr 29/2022 z dnia 21.06.2022 r.)

- Zawarcie w dniu 29.06.2022 r. z firmą Koleje Dolnośląskie S.A. w Legnicy umowy na dostawę tokarki podtorowej wraz z montażem posiadanego przez Koleje Dolnośląskie S.A. stanowiska laserowego do pomiaru kół w kolejowych pojazdach szynowych. Całkowita wartość umowy to 4.794.000,00 zł. Termin realizacji ustalono na nie dłuższy niż 8 miesięcy od daty zawarcia umowy.

(Raport bieżący nr 33/2022 z dnia 29.06.2022 r.)

- Zawarcie w dniu 05.08.2022 r. umowy pożyczki z Odlewnią Rafamet Sp. z o.o. w kwocie 1.800.000,00 zł z przeznaczeniem na sfinansowanie projektu „Opracowanie innowacyjnej technologii wytwarzania wielkogabarytowych odlewów z żeliwa sferoidalnego o specjalnych własnościach w technologii Full Mould, dedykowanych do produkcji narzędzi tłoczonych w sektorze automotive” realizowanego przez spółkę zależną. Oprocentowanie pożyczki zostało ustalone w wysokości stopy WIBOR 1M + marża. Okres spłaty pożyczki upływa w dniu 31.12.2023 r. Zabezpieczenie spłaty pożyczki stanowi weksel in blanco wraz z deklaracją wekslową.

(Raport bieżący nr 41/2022 z dnia 05.08.2022 r.)

- Zawarcie przez Odlewnię Rafamet Sp. z o.o. w dniu 11.08.2022 r. umowy pożyczki z Agencją Rozwoju Przemysłu S.A. w wysokości 2.000.000,00 zł, z przeznaczeniem na zasilenie kapitału zakładowego odlewni. Oprocentowanie pożyczki zostało ustalone w oparciu o stawkę WIBOR 1M plus marża ARP. Spłata pożyczki nastąpi w okresie od 31.01.2023 r. do 28.02.2027 r. w 50 równych ratach kapitałowych w wysokości 40.000,00 zł każda. Zabezpieczenie pożyczki stanowią: hipoteka umowna łączna do kwoty 3.500.000,00 zł, zastaw rejestrowy na zbiorze stanowiącym ogół rzeczy ruchomych i zbywalnych praw majątkowych wchodzących w skład przedsiębiorstwa, przelew

wierzytelności z umowy ubezpieczenia budynków i budowli oraz oświadczenie Pożyczkobiorcy w formie aktu notarialnego o dobrowolnym poddaniu się egzekucji w trybie art. 777 § 1 pkt. 5 KPC.

(Raport bieżący nr 42/2022 z dnia 11.08.2022 r.)

- Zawarcie z bankiem mBank S.A. aneksu z dnia 25.08.2022 r. do umowy z dnia 26.07.2016 r. o kredyt w rachunku bieżącym w wysokości 2.000.000,00 zł, wydłużającego dostępność kredytu o kolejne 12 miesięcy. Oprocentowanie kredytu ustalono w oparciu o stawkę WIBOR ON plus marża. Na mocy aneksu okres kredytowania upływa w dniu 29.08.2023 r. Zabezpieczenie kredytu stanowią: cesja wierzytelności z kontraktów oraz weksel in blanco wraz z deklaracją wekslową.

(Raport bieżący nr 43/2022 z dnia 29.08.2022 r.)

- Zawarcie w dniu 05.09.2022 r. przez Odlewnię Rafamet Sp. z o.o. aneksów do umów z bankiem Millenium S.A. Są to:

- Aneks do umowy o kredyt w rachunku bieżącym w wysokości 6.200.000 zł na finansowanie bieżącej działalności. Okres kredytowania upływa w dniu 05.09.2025 r. Spłata nastąpi w ratach do dnia 05.09.2025 r. Oprocentowanie ustalono w oparciu o stawkę WIBOR 1M plus marża. Zabezpieczenie stanowią: hipoteka wraz z cesją praw z umowy ubezpieczenia, weksel in blanco wraz z deklaracją wekslową oraz gwarancja tzw. kryzysowa udzielona przez Bank Gospodarstwa Krajowego w ramach umowy portfelowej linii gwarancyjnej Funduszu Gwarancji Kryzysowych.

- Aneks do umowy o kredyt obrotowy w wysokości 4.500.000 zł na finansowanie bieżącej działalności. Okres kredytowania upływa w dniu 06.09.2025 r. Spłata kredytu nastąpi w ratach, ostatnia rata płatna ostatniego dnia okresu kredytowania. Oprocentowanie ustalono w oparciu o stawkę WIBOR 1M plus marża. Zabezpieczenie stanowią: hipoteka do kwoty 7.200.000,00 zł wraz z cesją praw z umowy ubezpieczenia, weksel in blanco wraz z deklaracją wekslową wystawiony przez Odlewnię Rafamet Sp. z o.o., weksel in blanco wraz z deklaracją wekslową wystawiony przez przystępującego do długu, tj. RAFAMET S.A. oraz zastaw rejestrowy na zapasach.

- Aneks do umowy o linię na gwarancje bankowe i akredytywy dokumentowe z limitem 1.000.000 zł. Okres kredytowania upływa w dniu 31.08.2023 r. Zabezpieczenie stanowią: weksel in blanco wraz z deklaracją wekslową oraz kaucja w wysokości 20% gwarancji.

(Raport bieżący nr 47/2022 z dnia 05.09.2022 r.)

- Zawarcie w dniu 09.09.2022 r. umowy z firmą Industrial Park LVZ Ltd z Bułgarii na dostawę tokarki podtorowej typu UGE 300N. Całkowita wartość umowy to 965.000,00 EUR. Termin wykonania ustalono na nie dłuższy niż 4 miesiące od daty zawarcia umowy.

(Raport bieżący nr 48/2022 z dnia 09.09.2022 r.)

- Zawarcie z bankiem mBank S.A. umowy z dnia 30.09.2022 r. o kredyt obrotowy w wysokości 2.400.000,00 zł. Oprocentowanie kredytu ustalono w oparciu o stawkę WIBOR1M plus marża. Okres

kredytowania upłynął w dniu 30.03.2023 r. Zabezpieczenie kredytu stanowiły: weksel in blanco wraz z deklaracją wekslową oraz cesja należności z kontraktów.

(Raport bieżący nr 49/2022 z dnia 03.10.2022 r.)

- Zawarcie w dniu 16.11.2022 r. z firmą Hebei K.N.T. Technology Development Co., Ltd z Chin umowy na dostawę tokarki podtorowej sterowanej numerycznie typu tandem na kwotę 1.450.000,00 EUR. Termin realizacji umowy ustalono do dnia 30.11.2023 r.
(Raport bieżący nr 51/2022 z dnia 16.11.2022 r.)
- Potwierdzenie w dniu 17.11.2022 r. zamówienia z firmy SOGEEFER SA z Francji na dostawę tokarki kołowej typu UFB 125N na kwotę 1.020.000 EUR. Termin realizacji ustalono do stycznia 2024 r.
(Raport bieżący nr 52/2022 z dnia 17.11.2022 r.)
- Podpisanie Listów Zmieniających do umów z HSBC Continental Europe (Spółka Akcyjna) Oddział w Polsce. Są to:
 - List Zmieniający nr 1 do umowy linii kredytowej o kredyt w rachunku bieżącym do wysokości 1.000.000,00 EUR, ustalający dostępność kredytu do dnia 26.09.2023 r.,
 - List Zmieniający nr 1 do umowy linii kredytowej o gwarancje bankowe, którego wysokość ustalono na 2.800.000,00 EUR. Dostępność pozyskania gwarancji upływa z dniem 26.09.2023 r.Oprocentowanie kredytu w rachunku bieżącym oraz prowizje ustalono w oparciu o ceny rynkowe.
(Raport bieżący nr 54/2022 z dnia 14.12.2022 r.)
- Zawarcie w dniu 16.12.2022 r. z Agencją Rozwoju Przemysłu S.A. aneksów do umów pożyczek. Są to:
 - Aneks nr 1 do umowy pożyczki w wysokości 5.375.000,00 zł, z przeznaczeniem na sfinansowanie projektu „Opracowanie innowacyjnej technologii wytwarzania wielkogabarytowych odlewów z żeliwa sferoidalnego o specjalnych własnościach w technologii Full Mould, dedykowanych do produkcji narzędzi tłoczących w sektorze automotive” realizowanego przez spółkę zależną. Na mocy aneksu pozostała do spłaty kwota w wysokości 5.375.000,00 zł zostanie spłacona w okresie od 31.01.2024 r. do 31.12.2025 r. w 23 ratach po 224.000,00 zł i ostatniej 24 racie wyrównującej w wysokości 223.000,00 zł, płatnych do ostatniego dnia każdego miesiąca.
 - Aneks nr 2 do umowy pożyczki z dnia 16.06.2020 r. na kwotę w wysokości 9.000.000,00 zł, z przeznaczeniem na zasilenie kapitału obrotowego RAFAMET S.A. Na mocy aneksu pozostała do spłaty kwota pożyczki w wysokości 5.415.000,00 zł spłacona zostanie w okresie od 31.01.2024 r. do 28.02.2026 r. w 25 miesięcznych ratach po 210.000,00 zł i ostatniej 26 racie wyrównującej w wysokości 165.000,00 zł, płatnych do ostatniego dnia każdego miesiąca.(Raport bieżący nr 55/2022 z dnia 16.12.2022 r.)

8. INWESTYCJE.

8.1. Inwestycje zrealizowane w roku 2022.

Nakłady inwestycyjne w okresie sprawozdawczym wyniosły łącznie 3.186,7 tys. zł. Do najważniejszych zadań inwestycyjnych zrealizowanych w 2022 r. należy zaliczyć:

- 1) modernizację maszyn i urządzeń na kwotę 2.087,2 tys. zł,
- 2) zakup maszyn na kwotę 214,3 tys. zł,
- 3) zakup sprzętu komputerowego i oprogramowania na kwotę 109,7 tys. zł,
- 4) modernizację obiektów budowlanych na kwotę 89,8 tys. zł,
- 5) pozostałe wydatki inwestycyjne na kwotę 15,7 tys. zł.

Głównym źródłem finansowania ww. inwestycji były środki własne w kwocie 2.516,7 tys. zł.

8.2. Ocena możliwości realizacji zamierzeń inwestycyjnych, w tym inwestycji kapitałowych, w porównaniu do wielkości posiadanych środków, z uwzględnieniem możliwych zmian w strukturze finansowania tej działalności.

W roku 2023 planowane są inwestycje maszynowe w rozbudowę parku maszynowego Emitenta. Zaplanowane wydatki na ten cel wyniosą około 8.000 tys. zł., z czego na nabycie zewnętrzne maszyn przeznaczono kwotę około 5.800 tys. zł. Wydatki będą dotyczyć zamówionych w 2021 roku dużych frezarek bramowych 2m x 4m oraz 2m x 6m (otwarta pozostaje decyzja ewentualnej odsprzedaży jednej z tych maszyn). Finansowanie inwestycji odbywa się na bazie 5-letnich umów leasingowych (w odniesieniu do wyżej wymienionych frezarek), a w pozostałym zakresie zostanie sfinansowane ze środków własnych Emitenta.

9. ZAOPATRZENIE.

Źródła zaopatrzenia Spółki w 2022 roku nie uległy zasadniczej zmianie, z uwagi na stabilny asortyment produkowanych wyrobów i usług. Spółka posiada dobrze rozwiniętą i zdywersyfikowaną bazę dostawców dla grupy materiałów i usług o strategicznym znaczeniu dla produkcji. Wartość zakupu tych materiałów w wartości zakupów ogółem wynosi 62,90%, a ich udział w wartości przychodów ze sprzedaży stanowi 30,47%, zaś udział kosztów zakupu ogółem w wartości sprzedaży wynosi 48,47%.

Udział wartości zakupów poszczególnych kategorii w wartości sprzedaży i w zakupach ogółem kształtuje się następująco:

Tabela 18 Struktura udziału kosztów zakupów RAFAMET S.A.

L.p.	Kategoria	Udział wartości zakupów	
		w wartości sprzedaży	w wartości zakupów ogółem
1.	Odlewy odkuwki i inne materiały hutnicze	3,69%	7,62%
2.	Konstrukcje spawane i usługi obróbcze	4,09%	8,44%
3.	Sterowania i napędy oraz osprzęt elektryczny	8,91%	18,39%
4.	Aparatura i osprzęt hydrauliki siłowej	3,25%	6,70%
5.	Łożyska, prowadnice i przekładnie śrubowe	1,43%	2,95%
6.	Reduktory i komponenty mechaniczne	4,64%	9,58%
7.	Narzędzia uszczelnienia i elementy złączone	2,35%	4,86%
8.	Opakowania, oleje, farby i usługi produkcyjne	2,11%	4,36%
9.	Pozostałe kategorie (w tym węgiel)	18,00%	37,10%
	Ogółem	48,47%	100,00%

Udział żadnego dostawcy nie przekroczył 10% przychodów ze sprzedaży ogółem RAFAMET S.A.

10. BADANIA I ROZWÓJ, ZARZĄDZANIE JAKOŚCIĄ.

A. Projekty badawczo rozwojowe

Tabela 19 Projekty badawczo - rozwojowe.

Lp.	Tematyka
1.	Opracowanie dokumentacji konstrukcyjnej i oprogramowania dla tokarki podtorowej 2UGE 300N (wersja tandem o zmiennym rozstawie osi 1800-2600 mm)
2.	Kontynuacja prac nad dokumentacją konstrukcyjną rodziny dwusuportowych, wysokowydajnych tokarek karuzelowych do produkcji kół kolejowych typu KKB 150 N
3.	Opracowanie dokumentacji konstrukcyjnej układu stabilizacji temperatury chłodzenia narzędzi emulsją w tokarkach karuzelowych
4.	Kontynuowanie prac nad sporządzeniem dokumentacji dla tokarki karuzelowej KCI 600/1000N
5.	Przystosowanie suportu UGE 300N do systemu CAPTO
6.	Wdrożenie systemu zbierania, magazynowania i analizowania informacji na temat stanu maszyny (parametry pracy, błędy, awarie, itp.)
7.	Dostosowanie oprogramowania tokarek typu UGE 180N do najnowszych wymagań w zakresie możliwości pomiarowych i opracowania wyników (pomiar stożkowatości ekwiwalentnej profilu, pomiar wielokątności)
8.	Opracowanie dokumentacji konstrukcyjnej podpory maźnic wewnętrznych w postaci belki dla UGE 180N

Nakłady osobowe (wynagrodzenia) na prace B+R wyniosły 1.723 tys. zł.

B. Wartości niematerialne i prawne

Tabela 20 Wartości niematerialne i prawne.

L.p.	Temat	Koszty w tys. zł
1.	Usługi kancelarii patentowej w USA	3,3
2.	Oprogramowanie i licencje	61,8
3.	Subskrypcje Solid Edge, Solid Works, EdgeCAM	141,2
	Razem	206,3

C. Nakłady inwestycyjne.

Nakłady inwestycyjne w ramach działalności badawczo-rozwojowej w 2022 r. wynosiły 110 tys. zł.

D. Instytucje współpracujące.

Instytucje współpracujące to m.in.: dostawcy wyposażenia, materiałów, komponentów oraz oprogramowania, klienci, szkoły wyższe (Politechnika Śląska w Gliwicach), biura projektowe, Urząd Patentowy RP, Kancelarie patentowe.

Zintegrowany System Zarządzania (ZSZ) i Wewnętrzny System Kontroli (WSK)

Zgodnie z zasadą odpowiedzialności za jakość, działania projakościowe realizowane są w toku produkcji przez powołane do tego służby i komórki organizacyjne. Rola Kontroli Jakości polega na inicjowaniu przedsięwzięć jakościowych i nadzorowaniu zgodności działań z ustalonymi procedurami postępowania przyjętego w Systemie Zarządzania Jakością opartego aktualnie o normę PN-EN ISO 9001:2015 oraz na odbiorze wyrobów w całym cyklu wyrobów.

Kontrola Jakości pełni w Spółce wiodącą rolę w zabezpieczeniu wymaganej jakości produkcji, a w szczególności w:

- zapewnieniu czynności kontrolno-odbiorczych w całym cyklu technologicznym produkcji,
- zapewnieniu spójności pomiarowej w Zakładzie,
- dostarczaniu wyrobów zgodnych z wymaganiami i oczekiwaniami odbiorców.

Działania korekcyjno - zapobiegawcze inicjowane są przez Kontrolę Jakości w oparciu o wyniki:

- jakościowe, uzyskiwane w toku technologicznym produkcji (wyniki prób i badań),
- ekonomiczne przedsięwzięcia, ze szczególnym uwzględnieniem kosztów jakości,
- rewizji funkcjonowania Zintegrowanego Systemu Zarządzania,
- badań jakości typu,
- analiz i badań sfery poprodukcyjnej.

Kontrola Jakości w schemacie organizacyjnym Spółki zajmuje bardzo ważne miejsce, ponieważ jest to organ, który inicjuje, nadzoruje oraz bierze udział w planowaniu działań projakościowych.

Kontrola Jakości realizuje swoje zadania zgodnie z Zintegrowanym Systemem Zarządzania oraz Polityką Jakości, Środowiska i BHP, gdzie pierwszym punktem jest dążenie do rozpoznania i zaspokojenia potrzeb Klienta.

Oczekiwania Klienta można spełnić przez wykonanie dla niego dobrego wyrobu, dlatego konieczne jest pogłębianie świadomości i wiedzy poprzez szkolenia.

Kontrola Jakości w Fabryce Obrabiarek RAFAMET aby zapewnić odpowiedni poziom oceny jakości wyrobu bierze udział w szkoleniach.

W 2022 r. miały miejsce szkolenia wewnętrzne oparte na ZSZ, na kartach WOT (warunki odbiorów technicznych), oraz normach ISO 10012, PN-EN ISO/IEC 17025. Szkolenie zaowocowało stworzeniem nowej, innowacyjnej Karty Prób do obrabiarki UBF125N. Nowa karta prób pozwoli na potwierdzenie lub odrzucenie trendu w kierunku stosowania innych materiałów do produkcji, wyboru kooperantów lub zabiegów technologicznych.

W celu zapewnienia odpowiedniego poziomu stosowanych narzędzi i przyrządów pomiarowych zakupiono program NARZĘDZIOWNIA 7.4 firmy PWSK z Gliwic. Program i zastosowany w nim moduł pozwala na dokładny monitoring stanu i statusu narzędzi pomiarowych (również narzędzi do obróbki). Prosta obsługa oraz zintegrowanie działania wydawalni narzędzi i kontroli jakości usprawni funkcjonowanie i nadzór nad gospodarką narzędziową.

Kontrola Jakości wykonuje także działania korekcyjno-zapobiegawcze mające na względzie nie tylko poprawienie jakości, ale i efektywności produkcji.

Wdrożone w RAFAMET S.A. systemy zarządzania zgodne z poniższymi normami zapewniają pełny nadzór nad projektowaniem, wytwarzaniem, kontrolą obrotu obrabiarkami i narzędziami mechanicznymi oraz prowadzoną działalnością usługową w zakresie instalowania, naprawy i konserwacji obrabiarek i narzędzi mechanicznych do obróbki metalu, a także obróbką mechaniczną elementów metalowych.

Tabela 21 Zintegrowany system zarządzania w RAFAMET S.A.

L.p	Certyfikat zgodności z normą	Jednostka certyfikująca	Akredytacja	Numer certyfikatu	Data nadania	Data ważności certyfikatu	Data przyznania pierwszego certyfikatu
1.	ISO 9001:2015 (jakość)	Bureau Veritas Certification	UKAS Management Systems	PL011324/U	27.05.2020	29.05.2023	26.11.1996
2.	ISO 14001:2015 (środowisko)	Bureau Veritas Certification	UKAS Management Systems	PL011324/U	27.05.2020	29.05.2023	03.06.2011
3.	PN-N 45001:2018 (bhp)	Bureau Veritas Certification	UKAS Management Systems	PL011324/U	27.05.2020	29.05.2023	03.06.2011
4.	Art. 11 ust. 2 ustawy z 29.11.2000 r. (o obrocie z zagranicą ..)	Polskie Centrum Badań i Certyfikacji S.A.	Polskie Centrum Akredytacji	W-81/11/2022	21.06.2022	20.06.2025	16.07.2007

Zintegrowany system zarządzania to udokumentowany i spójny system zarządzania spełniający od 1996 roku wymagania normy ISO 9001 w zakresie jakości, od 2011 roku dodatkowo wymagania normy ISO 14001 w zakresie ochrony środowiska oraz normy PN-N-18001 w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy, a od roku 2020 ISO 45001. Jego wdrożenie umożliwiło skuteczne i równoczesne zarządzanie wieloma podsystemami, poprzez ustanowienie i realizację jednolitej polityki. W 2017 r. dostosowano zintegrowany system zarządzania do nowych norm: ISO 9001:2015 i ISO 14001:2015. W roku 2020 przeprowa-

dzono audit przejścia z PN 18001:2004 do OHSAS 18001:2007, a następnie do ISO 45001:2018 w zakresie zarządzania bezpieczeństwem i higieną pracy. Recertyfikacja systemu przeprowadzona przez międzynarodową jednostkę certyfikującą Bureau Veritas Certification w 2020 roku potwierdziła zgodność z normami ISO 9001:2015, ISO 14001:2015 oraz ISO 45001:2018, zaś audyt certyfikacyjny przeprowadzony w marcu 2022 roku potwierdził jego skuteczność.

W październiku 2022 r. Fabryka Obrabiarek RAFAMET.S.A. otrzymała nominację do Certyfikatu i Godła Quality International 2022. Kapituła Programu "Najwyższa Jakość Quality International 2022" pozytywnie oceniła przesłane do konkursu zgłoszenie i przyznała Fabryce Obrabiarek RAFAMET S.A. tytuł Laureata i Złote Godło QI 2022 w kategorii QI ORDER za "Zintegrowany System Zarządzania". XVI edycję Programu Najwyższa Jakość QI patronatem objęli: Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości, Polski Komitet Normalizacyjny oraz Katedra Zarządzania Procesowego Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie.

W styczniu 2022 r. odbył się audyt zewnętrzny przeprowadzony przez klienta Tangshan Baichuan Intelligent Machine Co., Ltd. Singapore Branch. Uzyskano pozytywną ocenę z audytu. W październiku 2022 r. miał miejsce audit kwalifikujący dostawcę w ramach realizowanego zamówienia przez firmę I.M.C. Engineering Poland Sp. z o.o.. Rafamet został oceniony pozytywnie, jako partner godny współpracy.

ZSZ umożliwia sprzedaż wyrobów i usług o jakości spełniającej oczekiwania klientów przy zachowaniu bezpiecznych warunków pracy, racjonalnym kształtowaniu środowiska i gospodarowaniu zasobami środowiska zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju. Przejawia się to w prowadzeniu działalności w sposób zgodny z przepisami prawa, w tym prawa miejscowego oraz decyzjami i pozwoleniami miejscowych urzędów, w szczególności w zakresie wytwarzania i postępowania z odpadami, emisji do powietrza czy pozwoleniem wodno-prawnym. Zgodnie z dokumentacją systemu prowadzone są pomiary geometrii detali własnych oraz wszystkich dostarczonych w ramach kooperacji, pomiary geometrii i parametrów elektrycznych, wpływających na bezpieczeństwo użytkowania, a także głośności wszystkich produkowanych obrabiarek. Ponadto prowadzone są pomiary obrabiarek i urządzeń w ramach usług klientów, systematyczne pomiary w zakresie wielkości emisji substancji do powietrza, badania jakości odprowadzanych ścieków, badania fizykochemiczne i mikrobiologiczne pobieranej wody. Wszystkie przyrządy pomiarowe, którymi dokonywane są pomiary okresowo są sprawdzane, w celu zapewnienia ciągłości pomiarowej z wzorcami krajowymi. Procesy produkcyjne prowadzone są w taki sposób, aby maksymalnie ograniczyć powstawanie uciążliwych dla środowiska zanieczyszczeń. Powstające w toku produkcji oraz podczas montażu maszyn u odbiorców odpady są segregowane i ściśle ewidencjonowane, a tam gdzie jest to możliwe, powtórnie wykorzystywane. Kryteria środowiskowe oraz bezpieczeństwa i higieny pracy uwzględniane są również podczas realizacji zakupów i współpracy z podwykonawcami oraz odbiorcami. W zakresie dostaw dba się, aby stosowane substancje i mieszaniny chemiczne były ewidencjonowane i posiadały aktualne karty charakterystyki substancji chemicznych. W zakresie produkcji, a także zakupu maszyn i urządzeń, brane są pod uwagę: energooszczędność, minimalizacja hałasu i wymagania w zakresie stosowanych substancji.

Polskie Centrum Badań i Certyfikacji S.A. w 2022 roku przeprowadziło audit recertyfikujący funkcjonującego w RAFAMET S.A. Wewnętrznego System Kontroli i oceniło zgodność z wymaganiami zawartymi w art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 29.11.2000 r. o obrocie z zagranicą towarami, technologiami i usługami o znaczeniu strategicznym dla bezpieczeństwa państwa, a także dla utrzymania międzynarodowego pokoju i bezpieczeństwa. System ten reguluje zasady obrotu z zagranicą towarami o znaczeniu strategicznym, określa sposób ewidencji eksportu, importu i tranzytu, wymaga poznania i weryfikacji zagranicznego partnera, dokładnego określenia parametrów technicznych towaru będącego przedmiotem obrotu oraz posiadania wiedzy na temat właściwego wykorzystania towaru. Posiadając własny Wewnętrzny System Kontroli, będący fragmentem szerszego systemu łączącego polskie przedsiębiorstwa, polskie instytucje rządowe i organizacje międzynarodowe, ustalające reguły i zasady handlu, RAFAMET S.A. jest w stanie chronić swój handlowy interes oraz swój wizerunek w oczach partnerów zagranicznych.

11. ZATRUDNIENIE I WYNAGRODZENIA.

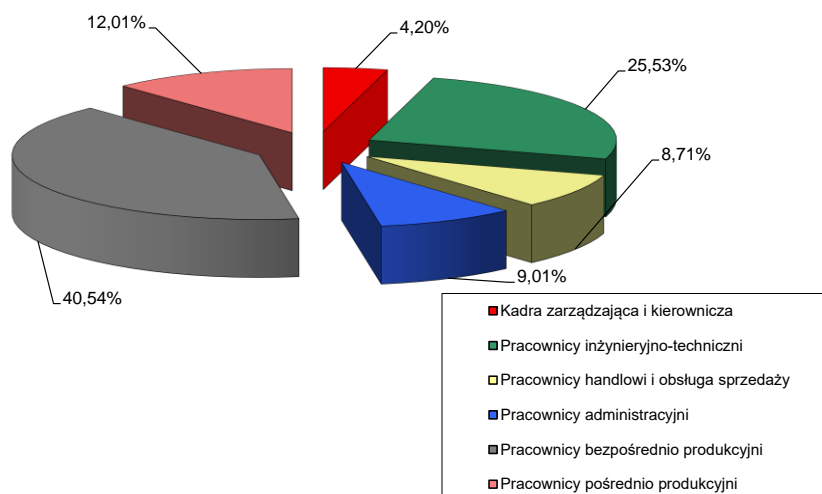
Emitent na przestrzeni 2022 roku prowadził stałą analizę zasobów ludzkich, a decyzje w sprawie korelacji poziomu zatrudnienia ze stanem posiadanej kontraktacji produkcyjnej podejmowane były na bieżąco. Stan zatrudnienia z 351 etatów na 31.12.2021 r. zmniejszył się do 317 etatów na 31.12.2022 r., czyli o 9,57%.

Przeciętne zatrudnienie w RAFAMET S.A. w 2022 r. wyniosło 333 etaty i było o 5,93% niższe od przeciętnego zatrudnienia roku 2021. Na stanowiskach nierobotniczych zatrudnienie wyniosło 158 etatów (47,45%), a na stanowiskach robotniczych 175 etatów (52,55%). W grupie pracowników na stanowiskach nierobotniczych największy odsetek stanowili pracownicy na stanowiskach inżynieryjno – technicznych (53,78%), natomiast w grupie pracowników na stanowiskach robotniczych - osoby zatrudnione przy produkcji bezpośredniej (77,14%).

Tabela 22 Informacja o przeciętnym zatrudnieniu w 2022 r.

Wyszczególnienie	Przeciętne zatrudnienie (w etatach)	
	2022	2021
Stanowiska nierobotnicze	158	167
Stanowiska robotnicze	175	187
	333	354

Wykres 6 Struktura zatrudnienia wg grup zawodowych w 2022 r.

W okresie sprawozdawczym Spółka realizowała plan szkoleń opracowany w oparciu o potrzeby poszczególnych komórek organizacyjnych. W ramach jego realizacji pracownicy wzięli udział w wielu szkoleniach zewnętrznych i wewnętrznych, dofinansowano także naukę na technicznych studiach zaocznych oraz studiach podyplomowych. Łącznie ze szkoleń oraz z innych form dokształcania skorzystało 252 pracowników. Na szkolenia pracownicze i dofinansowanie nauki w formach szkolnych i pozaszkolnych w 2022 r. wydatkowano kwotę 50,1 tys. zł, tj. o 4,73% mniej niż w roku 2021.

Za okres od 01.01.2022 r. do 31.12.2022 r. osobowy fundusz wynagrodzeń wyniósł 24.391. tys. zł., co stanowi wzrost o 5,6 % w stosunku do wykonania roku poprzedniego. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie z osobowego funduszu płac wyniosło 6.104 zł i było o 665 zł wyższe niż w roku 2021, co stanowi wzrost o 12,2 %. Wydajność pracy na jednego zatrudnionego (liczona w odniesieniu do przychodów ogółem) wyniosła 214,804 tys. zł, zatem w stosunku do roku poprzedniego nastąpił jej wzrost o 4,2 %. Zobowiązania wobec zatrudnionych były w okresie sprawozdawczym regulowane terminowo.

12. WYNAGRODZENIA OSÓB ZARZĄDZAJĄCYCH I NADZORUJĄCYCH.

Wartość wynagrodzeń, nagród i korzyści wypłaconych członkom Zarządu w okresie sprawozdawczym przedstawia poniższe zestawienie:

Tabela 23 Wynagrodzenia członków Zarządu RAFAMET S.A. w 2022r.

Imię i nazwisko	Funkcja	Kwota (w tys. zł)
E. Longin Wons	Prezes Zarządu	370
Maciej Michalik	Wiceprezes Zarządu	750
Razem		1.120

Łączna kwota wynagrodzenia członków Zarządu RAFAMET S.A. obejmuje wynagrodzenie podstawowe z tyt. umowy o świadczenie usług, ekwiwalent za niewykorzystany urlop, odprawę emerytalną, oraz odprawę z tytułu wygaśnięcia umowy.

W 2022 r. członkowie Zarządu RAFAMET S.A. E. Longin Wons (Przewodniczący Rady Nadzorczej) oraz Maciej Michalik (Członek Rady Nadzorczej) zasiadając w Radzie Nadzorczej Odlewni Rafamet Sp. z o.o. nie otrzymali z tego tytułu wynagrodzenia.

W 2022 r. E. Longin Wons pełnił funkcję Prezesa Zarządu, a Maciej Michalik Wiceprezesa Zarządu w spółce zależnej POREBA MACHINE TOOLS Sp. z o.o. i również z tytułu pełnienia tych funkcji nie pobierali oni wynagrodzenia.

Wartość wynagrodzeń wypłaconych obecnym i byłym członkom Rady Nadzorczej:

Tabela 24 Wynagrodzenia członków Rady Nadzorczej w 2022 r.

Imię i nazwisko	Funkcja	Kwota (w tys. zł)
Paweł Sułeczki	Przewodniczący Rady Nadzorczej	87,19
Janusz Paruzel	Zastępca Przewodniczącego Rady Nadzorczej	87,19
Aleksander Gaczek	Członek Rady Nadzorczej	87,19
Paweł Wochowski	Członek Rady Nadzorczej	67,80
Andrzej Mucha	Członek Rady Nadzorczej	44,57
Marek Kaczyński	Członek Rady Nadzorczej	18,89
Michał Tatarek	Członek Rady Nadzorczej	22,04
Renata Oszast	Członek Rady Nadzorczej	9,71
Razem		424,58

13. INFORMACJA O WSZELKICH UMOWACH ZAWARTYCH Z OSOBAMI ZARZĄDZAJĄCYMI, PRZEWIDUJĄCYCH REKOMPENSATĘ W PRZYPADKU ICH REZYGNACJI LUB ZWOLNIENIA Z ZAJMOWANEGO STANOWISKA BEZ WAŻNEJ PRZYCZYNY LUB GDY ICH ODWOŁANIE LUB ZWOLNIENIE NASTĘPUJE Z POWODU POŁĄCZENIA EMITENTA PRZEZ PRZEJĘCIE.

W 2022 r. z osobami zarządzającymi Emitenta nie zawarto umów przewidujących rekompensatę w przypadku ich rezygnacji lub zwolnienia z zajmowanego stanowiska bez ważnej przyczyny lub gdy ich odwołanie lub zwolnienie następuje z powodu połączenia Emitenta przez przejęcie.

14. INFORMACJE O WSZELKICH ZOBOWIĄZANIACH WYNIKAJĄCYCH Z EMERYTUR I ŚWIADCZEŃ O PODOBNYM CHARAKTERZE DLA BYŁYCH OSÓB ZARZĄDZAJĄCYCH, NADZORUJĄCYCH ALBO BYŁYCH CZŁONKÓW ORGANÓW ADMINISTRUJĄCYCH ORAZ O ZOBOWIĄZANIACH ZACIĄGNIĘTYCH W ZWIĄZKU Z TYMI EMERYTURAMI.

W dniu 28.09.2022 r. zostało zawarte porozumienie pomiędzy Spółką RAFAMET i Wiceprezesem Zarządu Fabryki Obrabiarek RAFAMET S.A., na podstawie którego w związku z rozwiązaniem umowy o pracę Panu Maciejowi Michalikowi została wypłacona odprawa emerytalna, ekwiwalent pieniężny za niewykorzystany urlop wypoczynkowy oraz odprawa z tytułu wygaśnięcia umowy. W dniu 18.11 2022 r. na zasadzie porozumienia stron doszło do rozwiązania umowy o pracę z Panem Maciejem Michalikiem i z tym też dniem nastąpiło wygaśnięcie Umowy o Zarządzanie.

15. ZASADY ZARZĄDZANIA PRZEDSIĘBIORSTWEM EMITENTA.

W 2022 r. nastąpiły zmiany w podstawowych zasadach zarządzania przedsiębiorstwem Emitenta i jego Grupą Kapitałową.

Z dniem 18 listopada 2022 r., w związku ze zgłoszonym zamiarem skorzystania z przysługujących uprawnień emerytalnych, z funkcji Wiceprezesa Zarządu RAFAMET S.A. został odwołany Pan Maciej Michalik. Od chwili jego odwołania Spółką zarządza jednoosobowy Zarząd w osobie Pana E. Longina Wonsa jako Prezesa Zarządu.

16. DZIAŁALNOŚĆ SPONSORINGOWA I CHARYTATYWNA EMITENTA.

RAFAMET S.A. jako największy gospodarczy pracodawca na terenie gminy Kuźnia Raciborska oraz istotny pracodawca w powiecie raciborskim, w poczuciu odpowiedzialności firmy za lokalną społeczność od lat prowadzi działania ukierunkowane na lokalne inicjatywy i wspieranie działań prospołecznych oraz dobroczynnych w zakresie edukacji, kultury i sportu. Poprzez działalność w obszarze społecznej odpowiedzialności biznesu RAFAMET S.A. buduje wizerunek nie tylko jako stabilnego pracodawcy, ale również firmy odpowiedzialnej społecznie.

W 2022 r., zgodnie z przyjętymi założeniami, Spółka zrealizowała następujące działania:

- 1) wsparcie finansowe, organizowanego przez Klub Szachowy „SILESIA” z siedzibą w Raciborzu, XXI Międzynarodowego Turnieju Szachowego o Puchar Prezydenta Raciborza,
- 2) sponsorowanie projektu medialno – edukacyjnego „Czas na zawodowców”, realizowanego przez Wydawnictwo Nowiny Sp. z o.o. w Raciborzu, którego głównymi celami są: zachęcanie młodzieży do zdobywania zawodów i kompetencji odpowiadających potrzebom współczesnego, lokalnego i regionalnego rynku pracy, prezentowanie potencjału raciborskiego szkolnictwa zawodowego, informowanie o kierunkach rozwoju lokalnego rynku pracy i miejscowych pracodawców,

- 3) wsparcie finansowe Stowarzyszenia Mieszkańców „Kuźnia Przyszłości” z siedzibą w Kuźni Raciborskiej, organizującego transport pomocowy (żywności i środków higienicznych) dla ludności objętej wojną Ukrainy,
- 4) współorganizacja wraz z Miejskim Ośrodkiem Kultury, Sportu i Rekreacji w Kuźni Raciborskiej VII Kuźniańskiego Półmaratonu Leśnego,
- 5) dofinansowanie leczenia podopiecznej Fundacji „DZIĘKI TOBIE”,
- 6) renowacja zabytkowych obiektów położonych na terenie powiatu raciborskiego.

Na działalność charytatywno – sponsoringową Emitenta w roku 2022 przeznaczono kwotę 87,5 tys. zł.

17. INFORMACJA O ŁĄCZNEJ LICZBIE I WARTOŚCI NOMINALNEJ AKCJI SPÓŁKI, BĘDĄCYCH W POSIADANIU OSÓB ZARZĄDZAJĄCYCH I NADZORUJĄCYCH.

Na dzień przekazania niniejszego sprawozdania żadna z osób zarządzających oraz nadzorujących RAFAMET S.A. nie posiada akcji Emitenta.

18. OCHRONA ŚRODOWISKA.

Emitent w okresie objętym sprawozdaniem realizował wszelkie zobowiązania wynikające z pozwoleń na korzystanie ze środowiska naturalnego, a także przestrzegał ustalonych limitów: poboru wody podziemnej, odprowadzania ścieków, emisji do powietrza gazów i pyłów z emitorów zlokalizowanych na terenie zakładu oraz wytwarzania odpadów.

Prowadzone są systematyczne badania jakości i ilości pobieranej wody zgodnie z wymaganiami sanitarnymi i pozwoleniem wodnoprawnym. Ścieki przemysłowe odprowadzane są do rzeki za pośrednictwem ogólnospławnej kanalizacji i zakładowej oczyszczalni, w oparciu o posiadane zintegrowane pozwolenie. Prowadzone są ponadto pomiary ilościowe i jakościowe ścieków.

Emitent posiada pozwolenie na wprowadzanie pyłów i gazów do powietrza z instalacji zlokalizowanych na terenie zakładu. Prowadzona jest ewidencja zanieczyszczeń wprowadzanych do powietrza oraz okresowe pomiary kontrolne.

Proces produkcyjny firmy jest źródłem powstawania odpadów. W tym celu Emitent uzyskał odpowiednie zezwolenia na prowadzenie działalności. Wszystkie wytwarzane odpady przekazywane są do unieszkodliwiania odbiorcom posiadającym stosowne zezwolenia. Prowadzona jest na bieżąco ewidencja ilościowa i jakościowa wytwarzanych odpadów z zastosowaniem kart ewidencji i kart przekazania odpadów w systemie BDO. Wprowadzając produkty w opakowaniu Spółka zapewnia odzysk w tym recykling odpadów opakowaniowych za pośrednictwem organizacji działającej w tym zakresie.

Tabela 25 Koszty RAFAMET S.A. związane z ochroną środowiska.

Wyszczególnienie	Koszty poniesione w 2022 r. (w tys. zł)	Koszty poniesione w 2021 r. (w tys. zł)
pobór wody podziemnej	16,91	13,62
odprowadzenie ścieków	32,65	34,50
emisja do powietrza	42,25	32,96
gospodarka odpadami	123,92	145,09
odzysk i recykling odpadów opakowaniowych	1,11	2,13
licencje na korzystanie z systemów informatycznych	3,94	1,59
pomiary hałasu w środowisku	0,0	1,00
przeгляд i badania szczelności klimatyzatorów	22,49	3,68
Razem	243,27	234,57

Fabryka Obrabiarek RAFAMET S.A. posiada certyfikat systemu zarządzania środowiskiem ISO 14001:2015 w połączeniu z certyfikacją 9001:2015 i 45001:2018. System zarządzania w zakresie środowiska umożliwia Emitentowi prowadzenie w sposób ciągły i systematyczny kontroli wpływu, jaki wywiera swoją działalnością na środowisko naturalne. Zarządzanie środowiskiem jest bardzo istotnym elementem działalności Spółki, dlatego podejmowane są dobrowolnie dodatkowe kroki w celu zmniejszenia negatywnego oddziaływania na środowisko oraz systematyzowania działań poprawiających skuteczność środowiskową.

19. TRANSAKCJE ZAWARTE PRZEZ EMITENTA Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI NA INNYCH WARUNKACH NIŻ RYNKOWE.

W okresie objętym raportem Emitent nie zawierał transakcji z podmiotami powiązаныmi na innych warunkach niż rynkowe. Informacje dotyczące transakcji z podmiotami powiązаныmi znajdują się w Informacji dodatkowej do sprawozdania finansowego.

20. INFORMACJE O POSTĘPOWANIACH SĄDOWYCH.

W prezentowanym okresie 2022 roku nie wystąpiły istotne postępowania toczące się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej, dotyczące zobowiązań oraz wiarygodności Emitenta lub jego jednostki zależnej, poza przypadkiem dotyczącym sprawy anulowania kontraktu przez Seoul Metro Corporation z Korei Południowej na dostawę dwóch obrabiarek UGE 300N (vide raport bieżący nr 30/2020, raport bieżący nr 19/2021 oraz sprawozdanie finansowe Spółki za rok 2021). W dniu 08.11.2022 r. Sąd Okręgu Wschodniego Miasta Seul wydał orzeczenie w sprawie propozycji ugodowej w przedmiotowej sprawie, z możliwością wniesienia protestu do propozycji orzeczenia w terminie urzędowym. Ugoda przewidywała odstąpienie od realizacji jednej z dwóch maszyn za odszkodowaniem na rzecz Emitenta oraz kontynuowanie budowy drugiej obrabiarki objętej pierwotnym kontraktem na bazie nowego kontraktu, którego parametry finansowo-cenowe (tech-

niczne pozostają bez zmian) strony miały określić w drodze negocjacji ograniczonych wskazaniem Sądu. Nieprzyjęcie przez jedną ze stron propozycji ugodowej zaproponowanej przez sąd skutkowałoby dalszym procedowaniem rozpoczętego przez Emitenta procesu odszkodowawczego przeciwko procesowi Seoul Metro Corporation o zwrot wpłaconej na rzecz RAFAMET S.A. zaliczki.

W dniu 23.12.2022 r. Spółka została poinformowana przez przedstawiciela Seoul Metro Corporation o niewniesieniu przez tę firmę sprzeciwu od decyzji sądu i tym samym uprawomocnieniu się ugody zawartej przed sądem w Seulu pomiędzy RAFAMET S.A. a Seoul Metro Corporation. Ugoda dotyczyła anulowania umowy z dnia 29.06.2020 r. W ramach ugody Spółka zaliczyła kwotę 287.978.438,00 KRW, tj. 982.294,45 PLN z otrzymanej przedpłaty, jako odszkodowanie za anulowanie dostawy jednej z dwóch tokarek podtorowych UGE 300N. Ugoda przewidywała także, iż strony zawrą w ciągu 100 dni nową umowę na dostawę jednej tokarki podtorowej UGE 300N.

21. UMOWY ZAWARTE Z PODMIOTEM UPRAWNIONYM DO BADANIA SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH.

Podmiotem uprawnionym do badania i przeglądu sprawozdań finansowych Emitenta i jego Grupy Kapitałowej w okresie sprawozdawczym była firma UHY ECA Audyt Sp. z o.o. Sp. k. (01-377 Warszawa, ul. Połczyńska 31A).

Wyboru firmy audytorskiej do badania i przeglądu sprawozdań finansowych RAFAMET S.A. oraz Grupy Kapitałowej RAFAMET dokonała Rada Nadzorcza Spółki, jako podmiot do tego uprawniony.

Emitent korzystał również w poprzednich latach z usług UHY ECA Audyt Sp. z o.o. Sp. k. - firma audytorska dokonała przeglądu i badań jednostkowych sprawozdań finansowych oraz skonsolidowanych sprawozdań finansowych za lata 2017 – 2021.

Informacja o umowach zawartych z podmiotem uprawnionym do badania i przeglądu sprawozdań finansowych oraz o wynagrodzeniu firmy audytorskiej znajduje się w sprawozdaniu finansowym Emitenta.

22. INFORMACJE O PRZYJĘTEJ STRATEGII ROZWOJU RAFAMET S.A I JEGO GRUPY KAPITAŁOWEJ ORAZ DZIAŁANIACH PODJĘTYCH W RAMACH JEJ REALIZACJI W OKRESIE OBJĘTYM RAPORTEM WRAZ Z OPISEM PERSPEKTYW ROZWOJU DZIAŁALNOŚCI EMITENTA CO NAJMNIEJ W NAJBLIŻSZYM ROKU OBROTOWYM.

22.1. Przewidywany rozwój Emitenta.

Spółka jako zasadę działania przyjmuje koncentrację na działaniach gwarantujących osiągnięcie rentowności produkcji, utrzymywanie zdolności wytwórczych na wysokim poziomie oraz rozwój zdolności do kreowania innowacyjnego, zrównoważonego rozwoju.

„Strategia Rozwoju RAFAMET na lata 2018 – 2022” zdefiniowała obszary funkcjonowania Spółki i sparametryzowała strategiczne cele do osiągnięcia do roku 2022, wraz z określeniem głównych inicjatyw ich realizacji.

Misja Spółki, którą jest „Sprzedaż wyrobów i usług o jakości spełniającej oczekiwania Klientów przy zachowaniu bezpiecznych warunków pracy i szacunku dla środowiska naturalnego”, jest niezmienna.

Wizja firmy określa pozycję rynkową, finansową i organizacyjną Spółki w głównych obszarach jej aktywności biznesowej w następujący sposób:

- utrzymanie pozycji czołowego światowego producenta obrabiarek do obróbki profili jezdnych kół pojazdów szynowych,
- odbudowa pozycji renomowanego dostawcy ciężkich tokarek poziomych marki Poręba,
- utrzymanie rentowności biznesu (wskaźnik nie zrealizowany w 2022 w następstwie skutków sytuacji geopolitycznej w Ukrainie na działalność Spółki),
- innowacyjność asortymentowa i takie jej postrzeganie przez otoczenie,
- zrównoważony rozwój całej firmy również w aspekcie stabilnego, dobrze płatnego miejsca pracy, przy ciągłym minimalizowaniu szkodliwych wpływów działalności Spółki na środowisko oraz przy zapewnieniu bezpiecznych warunków pracy.

Pomimo otoczenia zewnętrznego w postaci agresji Rosji na Ukrainę oraz COVID-19, celem działań zarządczych Spółki w roku 2023, będzie w dalszym ciągu realizacja wybranych celów Nowej Polityki Przemysłowej Kraju, w tym przede wszystkim poprzez kreowanie projektów innowacyjnych. W roku 2023 zostaną wdrożone do użytkowania produkcyjne inwestycje maszynowe z lat ubiegłych. Celem ich jest usprawnienie procesu technologicznego w firmie, połączonego z poprawą efektywności i produktywności pracy całej firmy (elementy Strategii Produktywności NPPK). Cele te są wypadkową strategii firmy i posiadanego portfela zamówień handlowo - produkcyjnych. Chcemy, aby Innowacje oraz Wzrost Produktywności jako strategiczne wyzwania rozwojowe firmy były obecne w codziennych jej działaniach, tak w zakresie myślenia o nowych produktach i rynkach, jak również w odniesieniu do modyfikacji kultury organizacyjnej firmy.

Prace B+R oraz projektowe roku 2023 zostały przekierowane na fazę ulepszeń oraz modernizacji istniejącego asortymentu produktowego Spółki, a także na etap testowania oraz analiz ekonomicznych i technicznych poprawności i adekwatności zastosowanych rozwiązań konstrukcyjnych i technologicznych.

Celem strategicznym przygotowywanych przedsięwzięć handlowo-produkcyjnych oraz inwestycyjnych jest stabilny, systematyczny wzrost wartości RAFAMET S.A., wyrażający się rosnącą kapitalizacją giełdową Spółki i wykorzystywaniem przewag konkurencyjnych dla pojawiających się biznesowych szans rynkowych. Emitent planuje ukierunkować wysiłek organizacyjny i biznesowy na podniesienie efektywności produkcji i sprzedaży.

Działania marketingowe i handlowe najbliższego okresu koncentrują się na pozyskaniu zamówień dla asortymentu kolejowego, jak również w odniesieniu do tokarek pionowych i poziomych. Celem handlowo – marketingowym na rok 2023 i kolejne lata jest pozyskanie, poza zamówieniami na obrabiarki kolejowe, zamówień na obrabiarki karuzelowe typu KCI do wysokowydajnej obróbki bardzo twardych materiałów oraz obrabiarki marki POREBA typu TCF, TCM, oraz TRB.

Kierunki wysiłków marketingowych i sprzedaży na rok 2023 to: Europa (Polska, Czechy, Słowacja, Francja, Turcja, Węgry), Afryka Północna (Maroko), Afryka Środkowa (Mauretania, Gabon), Afryka Południowa (RPA), Azja (Uzbekistan, Azerbejdżan, Kazachstan, Mongolia), Bliski Wschód (Izrael, Arabia Saudyjska) oraz Daleki Wschód (Chiny, Tajlandia, Indie, Malezja, Indonezja, Singapur, Tajwan, Korea Południowa, Japonia). Pracujemy nad jednostkowymi kontraktami dla firm z Australii oraz USA i Kanady.

22.2. Czynniki zewnętrzne i wewnętrzne istotne dla rozwoju Spółki.

Plany rozwojowe Spółki będą wypadkową stopnia funkcjonowania gospodarki ze skutkami agresji militarnej Rosji na Ukrainę (sankcje, wzrost cen surowców i ich trudna dostępność) oraz w otoczeniu „pocovidowym”. Tempo powrotu gospodarek narodowych do „normalności” będzie miało decydujące znaczenie dla funkcjonowania wszystkich firm na świecie, w tym Spółki. Wiele działań Spółki będzie wynikało z dostosowania się do zastosowanych instrumentów wsparcia krajowych gospodarek przez poszczególne rządy krajowe. Sytuacja w branży kolejowej, w tym niszowego rynku producentów obrabiarek dla kolejnictwa, będzie ważnym zewnętrznym czynnikiem warunkującym realizację przyjętych założeń 2023 r.

Czynnikiem zewnętrznym wpływającym na działalność i wyniki RAFAMET S.A. za rok 2023 będzie kształtowanie się relacji kursowych (PLN/EUR oraz PLN/USD). Brak skokowych wahań w tym zakresie oraz stabilizacja poziomu relacji kursowych porównywalna do roku 2022 miałyby pozytywny wpływ na działalność Emitenta.

Pozytywnym czynnikiem przy realizacji planu 2023 r. będzie planowany wysiłek dostosowania poziomu wynagrodzeń do oczekiwań płacowych pracowników firmy oraz konkurencyjnych warunków rynkowych, co jednak musi wynikać z osiągniętych wyników finansowo – handlowych.

Ważnym czynnikiem wspierającym realizację celów zarządczych na rok 2023 jest przeprowadzony w latach ubiegłych i kontynuowany na bieżąco program inwestycji zarówno infrastrukturalnych, jak i maszynowo - rozwojowych (obrabiarki, urządzenia pomiarowe, komputeryzacja firmy).

23. OŚWIADCZENIE O STOSOWANIU ŁADU KORPORACYJNEGO.

Zgodnie z § 70 ust. 6 pkt 5 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 29.03.2018 r. w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim (Dz.U.2018.757) Emitent przekazuje poniższe oświadczenie o stosowaniu ładu korporacyjnego w RAFAMET S.A. w roku 2022.

I. Wskazanie zbioru zasad ładu korporacyjnego, któremu podlega RAFAMET S.A. oraz miejsce, gdzie tekst zbioru zasad jest publicznie dostępny.

RAFAMET S.A. w 2022 r. stosował „Dobre Praktyki Spółek Notowanych na GPW 2021”, przyjęte Uchwałą Nr 13/1834/2021 Rady Nadzorczej Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. z dnia 29.03.2021 r. Dokument „Dobre Praktyki Spółek Notowanych na GPW 2021” jest dostępny na stronie internetowej Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. (www.gpw.pl) oraz na stronie internetowej Emitenta (www.rafamet.com).

Emitent nie stosuje żadnego innego, oprócz wymienionego powyżej, zbioru zasad ładu korporacyjnego. Spółka nie stosuje praktyk w zakresie ładu korporacyjnego, które wykraczają poza wymogi przewidziane prawem krajowym.

II. Zasady ładu korporacyjnego nie stosowane przez Emitenta w 2022 r.

Emitent w 2022 r. nie stosował wymienionych poniżej zasad ładu korporacyjnego:

1. Polityka informacyjna i komunikacja z inwestorami

1.4. W celu zapewnienia należytej komunikacji z interesariuszami, w zakresie przyjętej strategii biznesowej spółka zamieszcza na swojej stronie internetowej informacje na temat założeń posiadanej strategii, mierzalnych celów, w tym zwłaszcza celów długoterminowych, planowanych działań oraz postępów w jej realizacji, określonych za pomocą mierników, finansowych i niefinansowych. Informacje na temat strategii w obszarze ESG powinny m.in.:

Zasada nie jest stosowana.

Komentarz Spółki: Spółka nie zamieszcza na swojej stronie internetowej informacji na temat założeń posiadanej strategii. Wybrane zagadnienia z obszaru ESG prezentowane są w corocznie publikowanych i zamieszczanych na stronie internetowej Spółki sprawozdaniach Zarządu z działalności Spółki i w sprawozdaniach Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej, m.in. w oświadczeniach na temat informacji niefinansowych.

- 1.4.1. objaśniać, w jaki sposób w procesach decyzyjnych w spółce i podmiotach z jej grupy uwzględniane są kwestie związane ze zmianą klimatu, wskazując na wynikające z tego ryzyka;

Zasada nie jest stosowana.

Komentarz Spółki: Spółka we wszelkich działaniach skutkujących wpływem na środowisko naturalne działa w oparciu o wdrożony i certyfikowany Zintegrowany System Zarządzania (norma ISO 14001:2015 w zakresie środowiska), obowiązujące przepisy prawa oraz wydawane przez organy administracji decyzje środowiskowe. Jakikolwiek procesy decyzyjne w tym zakresie opierają się zatem na wszechstronnej analizie przedmiotowych zagadnień (w tym ryzyk i ograniczeń), z uwzględnieniem ewentualnych kwestii związanych ze zmianą klimatu.

- 1.4.2. przedstawiać wartość wskaźnika równości wynagrodzeń wypłacanych jej pracownikom, obliczanego jako procentowa różnica pomiędzy średnim miesięcznym wynagrodzeniem (z uwzględnieniem premii, nagród i innych)

Zasada nie jest stosowana.

Komentarz Spółki: Spółka nie prezentuje danych o wynagrodzeniach z zastosowaniem wskaźnika równości wynagrodzeń wypłacanych jej pracownikom, obliczanego jako procentowa różnica pomiędzy średnim miesięcznym wynagrodzeniem.

Zasady wynagradzania pracowników określa Zakładowy Układ Zbiorowy Pracy, zaś premia uzależniona jest od realizacji określonych celów oraz bieżących wyników finansowych. Wysokość wynagrodzenia nie jest w żaden sposób zależna od płci pracownika, lecz od kwalifikacji, kompetencji oraz zajmowanego stanowiska.

- 1.6. W przypadku spółki należącej do indeksu WIG20, mWIG40 lub sWIG80 raz na kwartał, a w przypadku pozostałych nie rzadziej niż raz w roku, spółka organizuje spotkanie dla inwestorów, zapraszając na nie w szczególności akcjonariuszy, analityków, ekspertów branżowych i przedstawicieli mediów. Podczas spotkania zarząd spółki prezentuje i komentuje przyjętą strategię i jej realizację, wyniki finansowe spółki i jej grupy, a także najważniejsze wydarzenia mające wpływ na działalność spółki i jej grupy, osiągnięte wyniki i perspektywy na przyszłość. Podczas organizowanych spotkań zarząd spółki publicznie udziela odpowiedzi i wyjaśnień na zadawane pytania.

Zasada nie jest stosowana.

Komentarz Spółki: Spółka nie organizuje spotkań dla inwestorów, albowiem nie przemawia za tym skala prowadzonej działalności, od wielu lat stała struktura akcjonariatu i niski free float oraz dotychczasowy brak zapotrzebowania ze strony interesariuszy na organizację tego typu spotkań. Spółka po każdorazowo opublikowanym raporcie okresowym przekazuje przedstawicielom mediów komentarz w formie dedykowanej informacji prasowej na temat osiągniętych wyników finansowych, prowadzonej działalności przez Spółkę i Grupę Kapitałową oraz perspektyw rozwoju.

2. Zarząd i rada nadzorcza

2.1 Spółka powinna posiadać politykę różnorodności wobec zarządu oraz rady nadzorczej, przyjętą odpowiednio przez radę nadzorczą lub walne zgromadzenie. Polityka różnorodności określa cele i kryteria różnorodności m.in. w takich obszarach jak płeć, kierunek wykształcenia, specjalistyczna wiedza, wiek oraz doświadczenie zawodowe, a także wskazuje termin i sposób monitorowania realizacji tych celów. W zakresie zróżnicowania pod względem płci warunkiem zapewnienia różnorodności organów spółki jest udział mniejszości w danym organie na poziomie nie niższym niż 30%.

Zasada nie jest stosowana.

Komentarz Spółki: *Elementy polityki różnorodności nie zostały w Spółce sformalizowane w postaci dokumentu polityki różnorodności w odniesieniu do Zarządu i Rady Nadzorczej. Udział poszczególnych osób w wykonywaniu funkcji zarządczych i nadzorczych w strukturach Spółki jest uzależniony przede wszystkim od kompetencji, kwalifikacji i doświadczenia zawodowego. Funkcje członków organu zarządzającego i nadzorczego powierzone zostały w wyniku realizacji uprawnień korporacyjnych Akcjonariuszy niezależnie od płci czy wieku, ale według merytorycznego przygotowania oraz praktyki zawodowej.*

2.2. Osoby podejmujące decyzje w sprawie wyboru członków zarządu lub rady nadzorczej spółki powinny zapewnić wszechstronność tych organów poprzez wybór do ich składu osób zapewniających różnorodność, umożliwiając m.in. osiągnięcie docelowego wskaźnika minimalnego udziału mniejszości określonego na poziomie nie niższym niż 30%, zgodnie z celami określonymi w przyjętej polityce różnorodności, o której mowa w zasadzie 2.1.

Zasada nie jest stosowana.

Komentarz Spółki:

Desygnowanie do organów Spółki konkretnych osób nie opiera się na zastosowaniu zasady różnorodności wyrażającej się w docelowym wskaźniku minimalnego udziału mniejszości określonego na poziomie nie niższym niż 30%. Osoby podejmujące decyzje w sprawie wyboru członków Zarządu lub Rady Nadzorczej realizują w tym zakresie interes Akcjonariuszy polegający na wyborze do pełnienia funkcji osób o najwyższych kwalifikacjach, kompetencjach i doświadczeniu zawodowym, co gwarantuje dla Spółce wysoki poziom merytoryczny organów statutowych, a co za tym idzie wymierne korzyści dla rynku.

3. Systemy i funkcje wewnętrzne

3.6. Kierujący audytem wewnętrznym podlega organizacyjnie prezesowi zarządu, a funkcjonalnie przewodniczącemu komitetu audytu lub przewodniczącemu rady nadzorczej, jeżeli rada pełni funkcję komitetu audytu.

Zasada nie jest stosowana.

Komentarz Spółki: W strukturze organizacyjnej Spółki nie wyznaczono osoby wyłącznie kierującej funkcją audytu wewnętrznego. Osoby odpowiedzialne za ten obszar realizują równocześnie inne zadania.

- 3.7. Zasady 3.4 - 3.6 mają zastosowanie również w przypadku podmiotów z grupy spółki o istotnym znaczeniu dla jej działalności, jeśli wyznaczono w nich osoby do wykonywania tych zadań.

Zasada nie jest stosowana.

Komentarz Spółki: Zasada nie jest stosowana w stosunku do pkt 3.6.

W strukturze organizacyjnej podmiotu zależnego Odlewnia Rafamet Sp. z o.o. (spółka o istotnym znaczeniu dla działalności Emitenta) nie wyznaczono osoby wyłącznie kierującej funkcją audytu wewnętrznego. Osoby odpowiedzialne za ten obszar realizują równocześnie inne zadania.

- 3.8. Co najmniej raz w roku osoba odpowiedzialna za audyt wewnętrzny, a w przypadku braku wyodrębnienia w spółce takiej funkcji zarząd spółki, przedstawia radzie nadzorczej ocenę skuteczności funkcjonowania systemów i funkcji, o których mowa w zasadzie 3.1, wraz z odpowiednim sprawozdaniem.

Zasada nie jest stosowana.

Komentarz Spółki: Spółka stoi na stanowisku, iż informacje, o których mowa w zasadzie 3.1., zawarte są corocznie w sprawozdaniu Zarządu z działalności Emitenta i są one wystarczające do prawidłowej oceny skuteczności funkcjonowania systemów: kontroli wewnętrznej, zarządzania ryzykiem oraz nadzoru zgodności działalności z prawem (compliance), a także skutecznej funkcji audytu wewnętrznego.

- 3.9. Rada nadzorcza monitoruje skuteczność systemów i funkcji, o których mowa w zasadzie 3.1, w oparciu między innymi o sprawozdania okresowo dostarczane jej bezpośrednio przez osoby odpowiedzialne za te funkcje oraz zarząd spółki, jak również dokonuje rocznej oceny skuteczności funkcjonowania tych systemów i funkcji, zgodnie z zasadą 2.11.3. W przypadku gdy w spółce działa komitet audytu, monitoruje on skuteczność systemów i funkcji, o których mowa w zasadzie 3.1, jednakże nie zwalnia to rady nadzorczej z dokonania rocznej oceny skuteczności funkcjonowania tych systemów i funkcji.

Zasada nie jest stosowana.

Komentarz Spółki: Rada Nadzorcza nie sporządza oceny sytuacji Spółki w zakresie opisanym w niniejszej zasadzie. Sporządzana corocznie ocena sprawozdania Zarządu i sprawozdania finansowego Spółki, w opinii Rady Nadzorczej, zawiera elementy umożliwiające dokonanie przez Walne Zgromadzenie prawidłowej oceny sytuacji Spółki. Komitet Audytu monitoruje skuteczność systemów kontroli wewnętrznej i systemów zarządzania ryzykiem oraz audytu wewnętrznego, w tym w zakresie sprawozdawczości finansowej.

III. Opis głównych cech stosowanych systemów kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem w odniesieniu do procesu sporządzania sprawozdań finansowych.

Zarząd RAFAMET S.A., w wykonaniu swoich statutowych zadań, jest odpowiedzialny za system kontroli wewnętrznej w Spółce i skuteczność jego funkcjonowania w procesie sporządzania okresowych sprawozdań finansowych.

Nadzór merytoryczny i organizacyjny nad procesem przygotowania jednostkowych i skonsolidowanych sprawozdań finansowych i raportów okresowych Spółki sprawuje Główny Księgowy.

Dane finansowe stanowiące podstawę sprawozdań finansowych i raportów okresowych pochodzą z systemu księgowo – finansowego, zawierającego dane rejestrowane zgodnie ze stosowanymi w Spółce i Grupie Kapitałowej Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej.

Niezależny biegły rewident, który zgodnie ze Statutem Spółki wybierany jest przez Radę Nadzorczą, dokonuje przeglądu śródrocznego jednostkowego sprawozdania finansowego Spółki i skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej oraz badania rocznego jednostkowego sprawozdania finansowego Spółki i skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej.

Działająca w Spółce Rada Nadzorcza wykonuje statutowe obowiązki kontrolne i nadzorcze w zakresie: procesów sprawozdawczości finansowej, skuteczności funkcjonowania kontroli wewnętrznej oraz systemów identyfikacji i zarządzania ryzykiem, monitorowania relacji Spółki z podmiotami powiązаныmi, zapewnienia niezależności audytorów. Funkcje konsultacyjno – doradcze dla Rady Nadzorczej pełni Komitet Audytu. Szczegółowy zakres działań realizowany przez Komitet Audytu został przedstawiony w pkt. XI i XII niniejszego oświadczenia.

IV. Akcjonariusze posiadający znaczne pakiety akcji.

Struktura akcjonariatu na dzień sporządzenia sprawozdania, w ilości odpowiadającej co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na ZWZ Spółki, przedstawiała się następująco:

Tabela 26 Struktura akcjonariatu RAFAMET S.A.

Akcjonariusze	Liczba akcji / liczba głosów na walnym zgromadzeniu	% w kapitale zakładowym / % w ogólnej liczbie głosów na walnym zgromadzeniu
Agencja Rozwoju Przemysłu S.A.	5.008.195	93,00%

V. Posiadacze specjalnych uprawnień kontrolnych z tytułu posiadania papierów wartościowych Emitenta.

Spółka nie emitowała papierów wartościowych dających ich posiadaczom specjalne uprawnienia kontrolne. Każda akcja daje na walnym zgromadzeniu prawo do jednego głosu, jeżeli ustawa nie stanowi inaczej.

VI. Ograniczenia w wykonywaniu prawa głosu.

Akcje Spółki nie są objęte ograniczeniami w zakresie wykonywania prawa głosu.

VII. Ograniczenia w przenoszeniu prawa własności papierów wartościowych.

Nie istnieją ograniczenia dotyczące przenoszenia prawa własności papierów wartościowych Emitenta.

VIII. Zasady powoływania i odwoływania osób zarządzających oraz ich uprawnienia.

Szczegółowe zasady działania Zarządu w 2022 r. określał Statut Spółki oraz Regulamin Zarządu przyjęty przez Zarząd Uchwałą nr 19/VIII/20 z dnia 14.05.2020 r., zatwierdzony przez Radę Nadzorczą Uchwałą nr 23/XI/2020 z dnia 26.10.2020 r. W sprawach nieuregulowanych Regulaminem Zarządu oraz Statutem Spółki miały zastosowanie przepisy Kodeksu spółek handlowych.

Zgodnie ze Statutem Fabryki Obrabiarek RAFAMET S.A. Zarząd Spółki może być jedno lub wieloosobowy. Wspólna kadencja Zarządu trwa pięć kolejnych lat, a liczbę członków Zarządu danej kadencji określa Rada Nadzorczą. Członków Zarządu powołuje Rada Nadzorczą, po przeprowadzeniu postępowania kwalifikacyjnego.

Każdy z Członków Zarządu może być odwołany lub z ważnych powodów – zawieszony w czynnościach przez Radę Nadzorczą lub Walne Zgromadzenie. Mandat Członka Zarządu wygasa najpóźniej z dniem odbycia Walnego Zgromadzenia zatwierdzającego sprawozdanie finansowe za ostatni pełny rok obrotowy pełnienia funkcji Członka Zarządu. Mandat Członka Zarządu wygasa również wskutek śmierci, rezygnacji lub odwołania go ze składu Zarządu.

Zarząd prowadzi sprawy Spółki i reprezentuje Spółkę we wszystkich czynnościach sądowych i pozasądowych. Wszelkie sprawy związane z prowadzeniem spraw Spółki, niezastrzeżone przepisami prawa lub postanowieniami Statutu dla Walnego Zgromadzenia lub Rady Nadzorczej, należą do kompetencji Zarządu.

Do składania oświadczeń woli w imieniu Spółki upoważnieni są:

- 1) w przypadku Zarządu jednoosobowego - członek Zarządu samodzielnie;
- 2) w przypadku Zarządu wieloosobowego - dwóch członków Zarządu łącznie albo jeden członek Zarządu łącznie z prokurentem.

Wszystkie sprawy przekraczające zakres zwykłych czynności Spółki wymagają uchwały Zarządu. Uchwały Zarządu wymaga w szczególności:

- 1) przyjęcie regulaminu Zarządu;
- 2) przyjęcie regulaminu organizacyjnego przedsiębiorstwa Spółki;
- 3) tworzenie i likwidacja oddziałów, zakładów, biur, przedstawicielstw;
- 4) powołanie prokurenta;

- 5) zaciąganie i udzielanie pożyczek, zaciąganie i udzielanie kredytów;
- 6) emisja obligacji;
- 7) przyjęcie rocznych planów rzeczowo-finansowych oraz strategicznych planów wieloletnich;
- 8) sporządzenie i przyjęcie sprawozdania finansowego, sprawozdania Zarządu z działalności Spółki oraz sporządzenie i przyjęcie skonsolidowanego sprawozdania finansowego grupy kapitałowej oraz sprawozdania z działalności grupy kapitałowej, o ile taki obowiązek wynika z właściwych przepisów prawa;
- 9) przyjęcie wniosku, co do podziału zysku lub pokrycia straty;
- 10) rozporządzenie składnikami aktywów trwałych w rozumieniu ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości, zaliczonymi do wartości niematerialnych i prawnych rzeczowych aktywów trwałych lub inwestycji długoterminowych, w tym: obciążenie ograniczonym prawem rzeczowym oraz wniesienie jako wkładu do spółki lub spółdzielni, o wartości rynkowej tych składników przekraczającej 100.000 złotych;
- 11) zbycie akcji lub udziałów innej spółki, o wartości rynkowej przekraczającej 100.000 złotych;
- 12) nabycie składników aktywów trwałych w rozumieniu ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości, a także objęcie albo nabycie akcji lub udziałów innej spółki, o wartości przekraczającej 100.000 złotych;
- 13) sporządzanie sprawozdania o wydatkach reprezentacyjnych, wydatkach na usługi prawne, usługi marketingowe, usługi w zakresie stosunków międzyludzkich (public relations) i komunikacji społecznej oraz usługi doradztwa związane z zarządzaniem, a ponadto sprawozdania ze stosowania dobrych praktyk, o których mowa w art. 7 ust. 3 Ustawy, celem przedłożenia ich Radzie Nadzorczej;
- 14) sprawy, o których rozpatrzenie Zarząd zwraca się do Rady Nadzorczej lub Walnego Zgromadzenia oraz sprawy, które wymagają zgody lub opinii Rady Nadzorczej lub zgody Walnego Zgromadzenia.

Tryb działania Zarządu określa szczegółowo regulamin uchwalony przez Zarząd i zatwierdzony przez Radę Nadzorczą.

Zarząd wykonuje swoje prace pod przewodnictwem Prezesa Zarządu, który organizuje pracę Zarządu oraz czuwa nad zgodnością działań Zarządu z prawem i interesem Spółki. Prezes Zarządu określa kompetencje i rozdział zadań dla innych członków Zarządu. Prezes Zarządu jest odpowiedzialny za organizowanie, prowadzenie i nadzorowanie spraw Spółki. W przypadku nieobecności Prezesa Zarządu za organizowanie, prowadzenie i nadzorowanie spraw Spółki odpowiedzialny jest inny członek Zarządu lub dyrektor wskazany przez Prezesa Zarządu. Posiedzenia Zarządu zwoływane są przez Prezesa Zarządu lub zastępującego go członka Zarządu.

IX. Zasady zmiany Statutu Spółki.

Zmiana Statutu Spółki należy do kompetencji Walnego Zgromadzenia. Uchwała dotycząca zmiany Statutu zapada większością trzech czwartych głosów. Zmiana Statutu wymaga wpisu do rejestru.

X. Sposób działania Walnego Zgromadzenia i jego uprawnienia oraz opis praw akcjonariuszy i sposobu ich wykonywania.

Szczegółowe zasady działania Walnego Zgromadzenia, jego uprawnień oraz praw akcjonariuszy i wykonywania prawa głosu określa Statut Spółki oraz Regulamin Walnego Zgromadzenia Fabryki Obrabiarek RAFAMET S.A. w Kuźni Raciborskiej, uchwalony przez WZA w dniu 23.06.2010 r. W sprawach nieuregulowanych Regulaminem Walnego Zgromadzenia oraz Statutem Spółki mają zastosowanie przepisy Kodeksu spółek handlowych.

Walne Zgromadzenie obraduje jako zwyczajne lub nadzwyczajne. Zwyczajne Walne Zgromadzenie zwołuje Zarząd Spółki w terminie sześciu miesięcy po upływie roku obrotowego lub Rada Nadzorcza w przypadku, gdy Zarząd nie zwoła Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia w tym terminie.

Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie zwołuje Zarząd z własnej inicjatywy lub Rada Nadzorcza, jeżeli zwołanie go uzna za wskazane. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie może być również zwołane przez akcjonariuszy reprezentujących co najmniej połowę kapitału zakładowego lub co najmniej połowę ogółu głosów w Spółce. Akcjonariusze wyznaczają przewodniczącego tego zgromadzenia. Akcjonariusz lub akcjonariusze reprezentujący co najmniej jedną dwudziestą kapitału zakładowego mogą żądać zwołania Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia i umieszczenia określonych spraw w porządku obrad w terminie dwóch tygodni od dnia przedstawienia żądania Zarządowi.

Walne Zgromadzenie zwołuje się przez ogłoszenie dokonywane na stronie internetowej Spółki oraz w sposób określony dla przekazywania informacji bieżących zgodnie z przepisami Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych. Ogłoszenie powinno być dokonane co najmniej na dwadzieścia sześć dni przed terminem Walnego Zgromadzenia.

Prawo do uczestniczenia na Walnym Zgromadzeniu mają tylko osoby będące akcjonariuszami Spółki na szesnaście dni przed datą Walnego Zgromadzenia (dzień rejestracji uczestnictwa w Walnym Zgromadzeniu). Udział w Walnym Zgromadzeniu można wziąć również przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej, o tej formie udziału w Walnym Zgromadzeniu postanawia zwołujący to Zgromadzenie.

Walne Zgromadzenie może podejmować uchwały jedynie w sprawach objętych porządkiem obrad. Porządek obrad ustala Zarząd. Rada Nadzorcza ustala porządek obrad, kiedy zwołuje ona Walne Zgromadzenie.

Akcjonariusz lub akcjonariusze reprezentujący co najmniej jedną dwudziestą kapitału zakładowego mogą żądać umieszczenia określonych spraw w porządku obrad najbliższego Walnego Zgromadzenia. Żądanie powinno być zgłoszone Zarządowi nie później niż dwadzieścia jeden dni przed wyznaczonym terminem Zgromadzenia. Żądanie powinno zawierać uzasadnienie lub projekt uchwały dotyczącej proponowanego porządku obrad. Żądanie może zostać złożone w postaci elektronicznej. Zarząd jest obowiązany niezwłocznie, jednak nie później niż na osiemnaście dni przed wyznaczonym terminem Walnego Zgromadzenia, ogłosić zmiany w porządku obrad, wprowadzone na żądanie akcjonariuszy. Ogłoszenie następuje w sposób właściwy dla zwołania Walnego Zgromadzenia.

Akcjonariusz lub akcjonariusze reprezentujący co najmniej jedną dwudziestą kapitału zakładowego mogą przed terminem Walnego Zgromadzenia zgłaszać Spółce na piśmie lub przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej projekty uchwał dotyczące spraw wprowadzonych do porządku obrad Walnego Zgromadzenia lub spraw, które mają zostać wprowadzone do porządku obrad. Spółka niezwłocznie ogłasza projekty uchwał na stronie internetowej. Każdy z akcjonariuszy może podczas Walnego Zgromadzenia zgłaszać projekty uchwał dotyczące spraw wprowadzonych do porządku obrad.

Walne Zgromadzenie może podejmować uchwały bez względu na liczbę obecnych akcjonariuszy i reprezentowanych akcji. Każda akcja daje na Walnym Zgromadzeniu prawo do jednego głosu.

Uchwały Walnego Zgromadzenia zapadają bezwzględną większością głosów, o ile przepisy ustawy lub Statut nie stanowią inaczej. W przypadku przewidzianym w art. 397 KSH do uchwały o rozwiązaniu Spółki wymagana jest większość 3/4 głosów.

Głosowanie jest jawne. Tajne głosowanie zarządza się przy wyborach oraz nad wnioskami o odwołanie członków organów Spółki lub likwidatorów, bądź o pociągnięcie ich do odpowiedzialności, jak również w sprawach osobowych. Poza tym tajne głosowanie należy zarządzić na żądanie choćby jednego akcjonariusza obecnego lub reprezentowanego na Walnym Zgromadzeniu.

Walne Zgromadzenie otwiera Przewodniczący Rady Nadzorczej, lub osoba przez niego wskazana, po czym spośród osób uprawnionych do głosowania wybiera się przewodniczącego obrad.

Obrady Walnego Zgromadzenia otwiera Przewodniczący Rady Nadzorczej lub osoba przez niego wskazana, po czym zarządza wybór Przewodniczącego Walnego Zgromadzenia. W przypadku nieobecności na Walnym Zgromadzeniu osób, o których mowa powyżej, Walne Zgromadzenie otwiera Prezes Zarządu albo osoba wyznaczona przez Zarząd. Osoba otwierająca Walne Zgromadzenie oraz akcjonariusze uprawnieni do głosowania zgłaszają do protokołu kandydatów na Przewodniczącego. Przewodniczącym może być wybrana osoba, która jest uprawniona do głosowania na Walnym Zgromadzeniu. Zasady i tryb przeprowadzenia głosowania zarządza osoba otwierająca Walne Zgromadzenie. Wyboru Przewodniczącego dokonuje się przez głosowanie tajne. Przewodniczącym zostaje ten ze zgłoszonych kandydatów, który wyraził zgodę na kandydowanie, a w głosowaniu uzyskał największą ilość ważnie oddanych głosów. Otwierający Walne Zgromadzenie czuwa nad prawidłowym przebiegiem głosowania, ogłasza kogo wybrano Przewodniczącym oraz przekazuje tej osobie kierowanie obradami. W przypadku uzyskania przez poszczególnych kandydatów takiej samej ilości głosów, osoba otwierająca Walne Zgromadzenie zarządza powtórne głosowanie danych kandydatów, aż do uzyskania większości. Jeżeli okaże się to konieczne i uzasadnione potrzebami Zgromadzenia, możliwe jest powołanie Zastępcy, na wniosek wybranego uprzednio Przewodniczącego.

Uchwały Walnego Zgromadzenia powinny być umieszczone w protokole sporządzanym przez notariusza. W protokole należy stwierdzić prawidłowość zwołania Walnego Zgromadzenia, jego zdolność do powzięcia uchwał, wymienić powzięte uchwały, a przy każdej uchwale: liczbę akcji z których oddano ważne głosy, procentowy udział tych akcji w kapitale zakładowym, łączną liczbę ważnych głosów, liczbę głosów „za”, „przeciw” i „wstrzymujących się” oraz zgłoszone sprzeciwy. Do protokołu należy dołączyć odpowiednie dokumenty, m.in. dowody zwołania Walnego Zgromadzenia i listę obecności z podpisami uczestników Walnego Zgromadzenia. Wypis protokołu wraz z dowodami zwołania Walnego Zgromadzenia oraz peł-

nomocnictwami udzielonymi przez akcjonariuszy Zarząd dołącza do księgi protokołów. Akcjonariusze mogą przeglądać księgi protokołów oraz mogą żądać wydania poświadczonych przez Zarząd odpisów uchwał.

Do kompetencji Walnego Zgromadzenia należy w szczególności:

- 1) rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania Zarządu z działalności Spółki, sprawozdania z działalności grupy kapitałowej Spółki oraz sprawozdania finansowego i skonsolidowanego sprawozdania finansowego grupy kapitałowej Spółki za ubiegły rok obrotowy;
- 2) powzięcie uchwały o podziale zysku lub pokryciu straty;
- 3) udzielanie absolutorium członkom organów Spółki z wykonania przez nich obowiązków;
- 4) zmiana przedmiotu działalności Spółki;
- 5) zmiana Statutu Spółki;
- 6) podwyższenie lub obniżenie kapitału zakładowego Spółki;
- 7) podział, połączenie lub przekształcenie Spółki;
- 8) rozwiązanie i likwidacja Spółki;
- 9) emisja obligacji, w tym zamiennych lub z prawem pierwszeństwa;
- 10) wszelkie postanowienia dotyczące roszczeń o naprawienie szkody wyrządzonej przy zawiązaniu Spółki lub sprawowaniu zarządu lub nadzoru;
- 11) podejmowanie uchwał w sprawie tworzenia i znoszenia kapitałów i funduszy celowych;
- 12) ustalanie zasad kształtowania wynagrodzeń członków Zarządu;
- 13) ustalanie zasad oraz wysokości wynagrodzeń członków Rady Nadzorczej;
- 14) zawiązanie przez Spółkę innej spółki;
- 15) bycie i wydzierżawienie przedsiębiorstwa Spółki lub jego zorganizowanej części oraz ustanowienie na nich ograniczonego prawa rzeczowego;
- 16) przyjęcie polityki wynagrodzeń członków Zarządu i Rady Nadzorczej, zgodnie z art. 90d ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych.

Uchwała Walnego Zgromadzenia określa zasady zbywania składników aktywów trwałych Spółki w rozumieniu ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości z zastosowaniem trybu przetargu lub aukcji oraz z określeniem wyjątków od obowiązku ich zastosowania – w przypadku zbywania przez Spółkę składników aktywów trwałych o wartości rynkowej przekraczającej 0,1% sumy aktywów w rozumieniu ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości, ustalonych na podstawie ostatniego zatwierdzonego sprawozdania finansowego, chyba że wartość rynkowa tych składników nie przekracza 20.000 złotych.

Do kompetencji Walnego Zgromadzenia należy również podejmowanie uchwał w innych sprawach, nie wymienionych powyżej, oraz pozostałych postanowieniach Statutu, a zastrzeżonych w przepisach KSH i innych, powszechnie obowiązujących przepisach prawa, dla Walnego Zgromadzenia.

Prawo do uczestniczenia w Walnym Zgromadzeniu mają tylko osoby będące akcjonariuszami Spółki na 16 dni przed datą Walnego Zgromadzenia (dzień rejestracji uczestnictwa w Walnym Zgromadzeniu) na

zasadach określonych w k.s.h. Akcjonariusz może uczestniczyć w walnym zgromadzeniu oraz wykonywać prawo głosu osobiście lub przez pełnomocnika.

Do podstawowych praw i obowiązków osób uprawnionych do głosowania należy w szczególności:

- a) wykonywanie prawa głosu,
- b) składanie wniosków,
- c) żądanie przeprowadzenia tajnego głosowania,
- d) prawo do sprzeciwu i żądania jego zaprotokołowania,
- e) zadawanie pytań i żądanie od obecnych na posiedzeniu członków Zarządu i Rady Nadzorczej wyjaśnień w sprawach związanych z przyjętym porządkiem obrad,
- f) przestrzeganie ustalonego porządku obrad, przepisów prawa, postanowień Statutu, Regulaminu WZA oraz dobrych obyczajów.

Walne Zgromadzenia odbywają się w siedzibie Spółki lub w Warszawie. Spółka zapewnia transmisję obrad Walnego Zgromadzenia w czasie rzeczywistym.

XI. Skład osobowy organów zarządzających i nadzorujących oraz zasady ich działania.

Zarząd

W okresie od 01.01.2022 r. do 31.12.2022 r. Spółką kierował Zarząd w składzie:

- E. Longin Wons – Prezes Zarządu,
- Maciej Michalik – Wiceprezes Zarządu (do dnia 18.11.2022 r.).

Rada Nadzorcza podjęła decyzję o odwołaniu Pana Macieja Michalika z funkcji Wiceprezesa Zarządu RAFAMET S.A., co było następstwem zgłoszonego przez Wiceprezesa Zarządu zamiaru skorzystania z przysługujących mu uprawnień emerytalnych. W związku z powyższym, od dnia 18.11.2022 r. Zarząd RAFAMET S.A. jest jednoosobowy.

Członkowie Zarządu RAFAMET S.A. łączyli jednocześnie funkcje w organie zarządzającym z pełnieniem funkcji operacyjnego kierownictwa w strukturze organizacyjnej Spółki. Prezes Zarządu sprawował i nadal sprawuje jednocześnie funkcję Dyrektora Naczelnego, natomiast Wiceprezes Zarządu sprawował jednocześnie funkcję Dyrektora Handlowego.

Regulamin Zarządu RAFAMET S.A. określa zakres i tryb pracy Zarządu oraz sposób podejmowania uchwał.

Zarząd wykonuje swoje prace pod przewodnictwem Prezesa Zarządu, który organizuje pracę Zarządu oraz czuwa nad zgodnością działań Zarządu z prawem i interesem Spółki. Prezes Zarządu określa kompetencje i rozdział zadań dla innych członków Zarządu. Prezes Zarządu jest odpowiedzialny za organi-

zowanie, prowadzenie i nadzorowanie spraw Spółki. W przypadku nieobecności Prezesa Zarządu za realizację tych zadań odpowiedzialny jest inny członek Zarządu lub dyrektor wskazany przez Prezesa Zarządu. Zarząd Spółki może powoływać Radę Dyrektorów jako organ opiniujący i doradczy i określić jej skład osobowy.

Posiedzenia Zarządu zwoływane są przez Prezesa Zarządu lub zastępującego go członka Zarządu co najmniej raz w miesiącu. Porządek posiedzenia Zarządu ustala Prezes Zarządu lub zastępujący go członek Zarządu i może on być uzupełniony na wniosek choćby jednego członka Zarządu. Udział w posiedzeniach Zarządu jest obowiązkowy. Na posiedzenie Zarządu mogą być zaproszone inne osoby. Posiedzeniu Zarządu przewodniczy Prezes Zarządu.

Z posiedzenia Zarządu sporządza się protokół, który powinien zawierać: porządek obrad, imiona i nazwiska obecnych członków Zarządu, ilość oddanych głosów za poszczególnymi uchwałami, zdania odrębne i podpisy obecnych członków Zarządu. Materiały pomocnicze będące przedmiotem obrad (plany, sprawozdania, wnioski) są dołączone do protokołu.

Postanowienia Zarządu zapadają w formie uchwał, które są protokołowane. Uchwały Zarządu zapadają bezwzględną większością głosów. Zarząd może podejmować uchwały w trybie pisemnym lub przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość. W posiedzeniu Zarządu można uczestniczyć również przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość – środków komunikacji elektronicznej, a Spółka zobowiązana jest zapewnić tym obradom wymogi, które umożliwią dwustronną komunikację w czasie rzeczywistym dla wszystkich osób uczestniczących w tych obradach oraz zobowiązana jest zapewnić bezpieczeństwo komunikacji elektronicznej.

Członkowie Zarządu mogą brać udział w podejmowaniu uchwał Zarządu, oddając swój głos na piśmie za pośrednictwem innego członka Zarządu. Głosowanie jest jawne. Tajne głosowanie zarządza się w sprawach osobistych oraz na wniosek choćby jednego członka Zarządu biorącego udział w posiedzeniu.

W przypadku sprzeczności interesów Spółki z interesami członka Zarządu, jego współmałżonka, krewnych i powinowatych do drugiego stopnia oraz osób, z którymi jest powiązany osobiście, członek Zarządu powinien wstrzymać się od udziału w rozstrzygnięciu takich spraw i może żądać zaznaczenia tego w protokole.

Organizację pracy Zarządu zapewnia Dział Szefa Biura Zarządu.

Rada Nadzorcza

W okresie od 01.01.2022 r. do 31.12.2022 r. funkcję organu nadzorczego pełniła Rada Nadzorcza w składzie:

- Paweł Sulecki – Zastępca Przewodniczącego Rady Nadzorczej do dnia 22.04.2022 r. (od dnia 22.04.2022 r. Przewodniczący Rady Nadzorczej),
- Janusz Paruzel – Przewodniczący Rady Nadzorczej do dnia 22.04.2022 r. (od dnia 22.04.2022 r. Zastępca Przewodniczącego Rady Nadzorczej),
- Marek Kaczyński – Członek Rady Nadzorczej (do dnia 18.03.2022 r.),

- Paweł Wochowski – Członek Rady Nadzorczej (od dnia 18.03.2022 r.),
- Michał Tatarek – Członek Rady Nadzorczej (do dnia 01.04.2022 r.),
- Renata Oszast – Członek Rady Nadzorczej (od dnia 01.04.2022 r. do dnia 12.05.2022 r.),
- Andrzej Mucha – Członek Rady Nadzorczej (od dnia 27.06.2022 r.),
- Aleksander Gaczek – Członek Rady Nadzorczej (do dnia 31.12.2022 r.).

Szczegółowe zasady działania Rady Nadzorczej określa Statut Spółki oraz Regulamin Rady Nadzorczej przyjęty Uchwałą nr 22/XI/2020 z dnia 26.10.2020 r. W sprawach nieuregulowanych Regulaminem Rady Nadzorczej oraz Statutem Spółki mają zastosowanie przepisy k.s.h. oraz inne powszechnie obowiązujące przepisy.

Rada Nadzorcza składa się co najmniej z pięciu członków powoływanych i odwoływanych przez Walne Zgromadzenie. Wspólna kadencja Rady Nadzorczej trwa trzy lata. Członkiem Rady Nadzorczej może być wyłącznie osoba, która spełnia wymogi wskazane w przepisach prawa, w tym w szczególności w art. 18 KSH oraz w art. 19 ust. 1-3 i 5 ustawy z dnia 16 grudnia 2016 r. o zasadach zarządzania mieniem państwowym. Członkowie Rady Nadzorczej są powoływani po uzyskaniu pozytywnej opinii Rady do spraw spółek z udziałem Skarbu Państwa i państwowych osób prawnych, o której mowa w art. 19 ustawy z dnia 16 grudnia 2016 r. o zasadach zarządzania mieniem państwowym. Co najmniej 2 członków Rady Nadzorczej powinni stanowić niezależni członkowie Rady Nadzorczej, spełniający wszystkie kryteria niezależności określone w Załączniku II do Zalecenia Komisji Europejskiej z dnia 15 lutego 2005 roku dotyczącego roli dyrektorów niewykonawczych lub będących członkami rady nadzorczej spółek giełdowych i komisji rady (nadzorczej) oraz Dobrych Praktyk Spółek Notowanych na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. Niezależny członek Rady Nadzorczej powinien spełniać kryteria niezależności określone powyżej, przez cały okres trwania jego mandatu.

Mandat członka Rady wygasa z dniem odbycia Walnego Zgromadzenia zatwierdzającego sprawozdanie finansowe za ostatni pełny rok obrotowy pełnienia funkcji członka Rady Nadzorczej, z chwilą śmierci, rezygnacji lub odwołania ze składu Rady Nadzorczej.

Rada Nadzorcza wybiera ze swego grona Przewodniczącego Rady Nadzorczej i Wiceprzewodniczącego, a w miarę potrzeby także Sekretarza Rady. Przewodniczący Rady Nadzorczej, a w przypadku jego nieobecności Wiceprzewodniczący, zwołuje posiedzenia Rady i przewodniczy im. Przewodniczący Rady Nadzorczej poprzedniej kadencji zwołuje i otwiera pierwsze posiedzenie nowo wybranej Rady i przewodniczy na nim do chwili wyboru Przewodniczącego.

Rada Nadzorcza odbywa posiedzenia nie rzadziej niż jeden raz na kwartał. Przewodniczący Rady ma obowiązek zwołać posiedzenie Rady także na pisemny wniosek Zarządu Spółki lub członka Rady. W takim przypadku posiedzenie Rady powinno zostać zwołane w ciągu dwóch tygodni od daty zgłoszenia żądania. W posiedzeniu Rady Nadzorczej można uczestniczyć również przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość.

Uchwały Rady zapadają bezwzględną większością głosów członków obecnych na posiedzeniu i mogą być podejmowane jeżeli o terminie, miejscu i porządku obrad zostali należycie powiadomieni wszyscy jej członkowie, a w posiedzeniu bierze udział co najmniej połowa członków Rady, w tym jej Przewodniczący lub Wiceprzewodniczący. W razie równości głosów rozstrzyga głos Przewodniczącego. Rada Nadzorcza może podejmować uchwały w trybie pisemnym lub przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość. Członkowie Rady Nadzorczej mogą brać udział w podejmowaniu uchwał Rady Nadzorczej, oddając swój głos na piśmie za pośrednictwem innego członka Rady Nadzorczej. Rada Nadzorcza może podejmować uchwały w trybie pisemnym lub przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość także w sprawach, dla których Statut Spółki przewiduje głosowanie tajne, o ile żaden z członków Rady Nadzorczej nie zgłosi sprzeciwu.

Do kompetencji Rady Nadzorczej należy stały nadzór nad działalnością Spółki w zakresie przewidzianym w KSH oraz:

- 1) wybór firmy audytorskiej do badania sprawozdań finansowych Spółki;
- 2) kształtowanie indywidualnych wynagrodzeń członków Zarządu;
- 3) zawieranie umów o świadczenie usług zarządzania z Członkami Zarządu;
- 4) zatwierdzanie strategicznych planów wieloletnich Spółki;
- 5) zatwierdzanie rocznych planów rzeczowo-finansowych Spółki;
- 6) ocena sprawozdania finansowego, sprawozdania Zarządu z działalności Spółki oraz skonsolidowanego sprawozdania finansowego oraz skonsolidowanego sprawozdania z działalności grupy kapitałowej;
- 7) ocena wniosków Zarządu co do podziału zysku lub pokrycia straty;
- 8) składanie Walnemu Zgromadzeniu pisemnego sprawozdania z wyników czynności, o których mowa w pkt 6 i 7;
- 9) składanie Walnemu Zgromadzeniu opinii w przedmiocie udzielenia Członkom Zarządu absolutorium za poprzedni rok obrotowy;
- 10) zatwierdzanie regulaminu Zarządu Spółki;
- 11) zatwierdzanie regulaminu organizacyjnego przedsiębiorstwa Spółki;
- 12) zatwierdzanie sprawozdań o wydatkach reprezentacyjnych, wydatkach na usługi prawne, usługi marketingowe, usługi w zakresie stosunków międzyludzkich (public relations) i komunikacji społecznej oraz usługi doradztwa związane z zarządzaniem;
- 13) zatwierdzanie sprawozdania ze stosowania dobrych praktyk, o których mowa w art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 16 grudnia 2016 r. o zasadach zarządzania mieniem państwowym;
- 14) opiniowanie polityki wynagrodzeń członków Zarządu i Rady Nadzorczej.

W zakresie spraw majątkowych Spółki, zgody Rady Nadzorczej wymaga:

- 1) nabycie składników aktywów trwałych w rozumieniu ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości, w tym nieruchomości lub udziałów w nieruchomości, a także prawa użytkownika wieczystego lub udziałów w prawie wieczystego użytkownika o wartości:
 - a) od 500.000 złotych włącznie lub

- b) od wartości 2% sumy aktywów w rozumieniu ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości, ustalonych na podstawie ostatniego zatwierdzonego sprawozdania finansowego;
- 2) rozporządzenie składnikami aktywów trwałych w rozumieniu ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości, zaliczonymi do wartości niematerialnych i prawnych rzeczowych aktywów trwałych lub inwestycji długoterminowych, w tym nieruchomością lub udziałem w nieruchomości, a także prawem użytkowania wieczystego lub udziałem w prawie użytkowania wieczystego, obejmujące również wniesienie jako wkład do spółki lub spółdzielni, obciążenie prawami rzeczowymi oraz leasing finansowy, o wartości rynkowej tych składników równej lub przekraczającej 500.000 złotych lub 2% sumy aktywów w rozumieniu ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości, ustalonych na podstawie ostatniego zatwierdzonego sprawozdania finansowego;
- 3) oddanie składników aktywów trwałych, o których mowa w pkt 2 powyżej, do korzystania innemu podmiotowi, na okres dłuższy niż 180 dni w roku kalendarzowym, na podstawie czynności prawnej, o wartości rynkowej przedmiotu czynności prawnej przekraczającej 5% sumy aktywów w rozumieniu ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości, ustalonych na podstawie ostatniego zatwierdzonego sprawozdania finansowego, przy czym, w przypadku:
- a) umów najmu, dzierżawy i innych umów o oddanie składnika majątkowego do odpłatnego korzystania innym podmiotom - przez wartość rynkową przedmiotu czynności prawnej rozumie się wartość świadczeń za:
- rok - jeżeli oddanie składnika majątkowego nastąpiło na podstawie umów zawieranych na czas nieoznaczony;
 - cały czas obowiązywania umowy - w przypadku umów zawieranych na czas oznaczony;
- b) umów użyczenia i innych nieodpłatnych umów o oddanie składnika majątkowego do korzystania innym podmiotom - przez wartość rynkową przedmiotu czynności prawnej rozumie się równowartość świadczeń, jakie przysługiwałyby w razie zawarcia umowy najmu lub dzierżawy, za:
- rok - jeżeli oddanie składnika majątkowego nastąpi na podstawie umowy zawieranej na czas nieoznaczony;
 - cały czas obowiązywania umowy - w przypadku umów zawartych na czas oznaczony;
- 4) zawarcie umowy:
- a) darowizny lub innej umowy o podobnym skutku o wartości przekraczającej 20.000 złotych lub 0,1% sumy aktywów w rozumieniu ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości, ustalonych na podstawie ostatniego zatwierdzonego sprawozdania finansowego;
- b) zwolnienia z długu lub innej umowy o podobnym skutku o wartości przekraczającej 50.000 złotych lub 0,1% sumy aktywów w rozumieniu ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości, ustalonych na podstawie ostatniego zatwierdzonego sprawozdania finansowego;
- 5) zawarcie umowy o usługi prawne, usługi marketingowe, usługi w zakresie stosunków międzyludzkich (public relations) i komunikacji społecznej oraz usługi doradztwa związanego z zarządzaniem, jeżeli wysokość wynagrodzenia przewidzianego za świadczone usługi łącznie w tej umowie lub innych umowach zawieranych z tym samym podmiotem przekracza 500.000 złotych netto, w stosunku rocznym;

- 6) zmiana umowy o usługi prawne, usługi marketingowe, usługi w zakresie stosunków międzyludzkich (public relations) i komunikacji społecznej oraz usługi doradztwa związanego z zarządzaniem podwyższającej wynagrodzenie powyżej kwoty, o której mowa w pkt 5 powyżej;
- 7) zawarcie umowy o usługi prawne, usługi marketingowe, usługi w zakresie stosunków międzyludzkich (public relations) i komunikacji społecznej oraz usługi doradztwa związanego z zarządzaniem, w których maksymalna wysokość wynagrodzenia nie jest przewidziana;
- 8) objęcie albo nabycie akcji lub udziałów innej spółki o wartości:
 - a) od 500.000 złotych łącznie, lub
 - b) od 10% sumy aktywów w rozumieniu ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości, ustalonych na podstawie ostatniego zatwierdzonego sprawozdania finansowego Spółki;
- 9) zbycie akcji lub udziałów innej spółki o wartości rynkowej:
 - a) od 500.000 złotych łącznie, lub
 - b) od 10% sumy aktywów w rozumieniu ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości, ustalonych na podstawie ostatniego zatwierdzonego sprawozdania finansowego Spółki;
- 10) zaciąganie i udzielanie pożyczek oraz zaciąganie i udzielanie kredytów, o wartości przekraczającej 10.000.000 złotych;
- 11) nabycie obligacji, certyfikatów inwestycyjnych i innych instrumentów finansowych, o wartości przekraczającej 500.000 złotych;
- 12) zawarcie istotnej transakcji w rozumieniu ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych, zgodnie z art. 90h-90l tej ustawy.

Uchwały Rady Nadzorczej wymaga określenie wykonywania prawa głosu na Walnych Zgromadzeniach lub na Zgromadzeniach Wspólników spółek, wobec których Spółka jest spółką dominującą w rozumieniu KSH, w sprawach:

- a) zawiązania przez spółkę innej spółki;
- b) zmiany statutu lub umowy oraz przedmiotu działalności spółki;
- c) połączenia, przekształcenia, podziału, rozwiązania i likwidacji spółki;
- d) podwyższenia lub obniżenia kapitału zakładowego spółki;
- e) zbycia i wydzierżawienia przedsiębiorstwa spółki lub jego zorganizowanej części oraz ustanowienia na nich ograniczonego prawa rzeczowego.

Członkowie Rady Nadzorczej wykonują swoje prawa i obowiązki osobiście. Rada Nadzorcza wykonuje swoje obowiązki kolegialnie, może jednak delegować swoich członków do samodzielnego pełnienia określonych czynności nadzorczych. Wynagrodzenie dla członków Rady Nadzorczej ustala Walne Zgromadzenie w oparciu o ustawę z dnia 9 czerwca 2016 r. o zasadach kształtowania wynagrodzeń osób kierujących niektórymi spółkami.

W ciągu 14 dni od daty wyboru Rady Nadzorczej przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy odbywa się jej pierwsze posiedzenie, na którym Rada wybiera ze swojego grona Przewodniczącą Rady i jej Za-

stępcę, a w miarę potrzeby, także Sekretarza Rady.

Wyboru dokonuje się w głosowaniu tajnym, bezwzględną większością głosów obecnych na posiedzeniu członków Rady. W razie potrzeby Rada Nadzorcza, na kolejnym posiedzeniu, może dokonać wyborów uzupełniających.

Przewodniczący Rady Nadzorczej, a w przypadku jego nieobecności Zastępca Przewodniczącego, zwołuje posiedzenia Rady i przewodniczy na nich. Przewodniczący Rady Nadzorczej poprzedniej kadencji zwołuje i otwiera pierwsze posiedzenie nowo wybranej Rady i przewodniczy na nim do chwili wyboru Przewodniczącego.

Rada Nadzorcza może odwołać Przewodniczącego, jego Zastępcę i Sekretarza Rady.

Do obowiązków Przewodniczącego Rady Nadzorczej należy w szczególności:

- 1) zwoływanie posiedzeń Rady Nadzorczej i przewodniczenie na nich,
- 2) zawieranie umów o pracę z członkami Zarządu Spółki w imieniu Spółki oraz dokonywanie innych czynności prawnych, w tym związanych ze stosunkiem pracy pomiędzy Spółką a członkiem Zarządu,
- 3) zwoływanie i otwieranie pierwszego posiedzenia nowo wybranej Rady Nadzorczej i przewodniczenie na nim do chwili wyboru Przewodniczącego Rady,
- 4) otwieranie Walnego Zgromadzenia i przewodniczenie na nim do chwili wyboru Przewodniczącego Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy,
- 5) sprawowanie bieżącego nadzoru nad protokołowaniem posiedzeń Rady oraz podpisywanie korespondencji wychodzącej Rady Nadzorczej.

Zastępca Przewodniczącego Rady Nadzorczej wykonuje obowiązki Przewodniczącego Rady w razie jego długotrwałej nieobecności, a w szczególności w okresie jego urlopu wypoczynkowego i nieobecności spowodowanej chorobą.

W okresach pomiędzy posiedzeniami Radę Nadzorczą reprezentuje wobec Zarządu Spółki Przewodniczący Rady, a w razie jego nieobecności Zastępca Przewodniczącego albo inny członek Rady upoważniony przez Radę Nadzorczą.

Dla ważności uchwał Rady Nadzorczej wymagane jest zawiadomienie o posiedzeniu wszystkich członków Rady oraz obecność na posiedzeniu co najmniej połowy członków Rady, w tym Przewodniczącego, bądź w przypadku jego nieobecności Zastępcy Przewodniczącego. Rada Nadzorcza podejmuje uchwały bezwzględną większością głosów członków obecnych na posiedzeniu, a w posiedzeniu bierze udział co najmniej połowa członków Rady. W przypadku równej ilości głosów decyduje głos przewodniczącego obradom Rady. Podejmowanie uchwał możliwe jest również w trybie pisemnym lub przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość – środków komunikacji elektronicznej, również w sprawach, dla których Statut Spółki przewiduje głosowanie tajne, o ile żaden z członków Rady Nadzorczej nie zgłosi sprzeciwu. Uchwała jest ważna, gdy wszyscy członkowie Rady zostali powiadomieni o treści projektu uchwały oraz co najmniej połowa członków Rady wzięła udział w podejmowaniu uchwały. Powołana przez Radę Nadzorczą komisja lub inna upoważniona osoba dokonuje obliczenia złożonych głosów. Oddanie głosu możliwe jest także na piśmie za pośrednictwem innego członka Rady,

za wyjątkiem spraw wprowadzonych do porządku obrad na posiedzeniu Rady Nadzorczej. Rada Nadzorcza podejmuje uchwały w głosowaniu jawnym. Przewodniczący obrad zarządza tajne głosowanie z własnej inicjatywy lub na wniosek co najmniej dwóch członków Rady Nadzorczej. Tajne głosowanie zarządza się ponadto przy powołaniu do pełnienia funkcji i odwołaniu z funkcji w Radzie Nadzorczej.

Z posiedzeń Rady Nadzorczej sporządzane są protokoły zawierające w szczególności: numer kolejny, porządek obrad, datę i miejsce posiedzenia, listę obecności, streszczenie dyskusji, treść podjętych uchwał i ich uzasadnienie, wynik głosowania. Protokół winien być podpisany przez wszystkich obecnych na posiedzeniu członków Rady. Protokół z posiedzenia przyjmowany jest na kolejnym posiedzeniu Rady Nadzorczej, przy czym przyjęcie protokołu nie wstrzymuje wykonania ustaleń Rady.

Komitet Audytu

W ramach Rady Nadzorczej funkcjonuje Komitet Audytu, którego zasady działania reguluje ustawa o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym, a także Regulamin Komitetu Audytu z dnia 09.10.2017 r. Komitet Audytu składa się z co najmniej trzech członków powoływanych na okres kadencji Rady Nadzorczej.

W okresie od 01.01.2022 r. do 31.12.2022 r. Komitet Audytu funkcjonował w następującym składzie:

- Janusz Paruzel – Przewodniczący Komitetu Audytu,
- Paweł Sulecki – Członek Komitetu Audytu,
- Aleksander Gaczek – Członek Komitetu Audytu,
- Marek Kaczyński – Członek Komitetu Audytu (do dnia 18.03.2022 r.),
- Michał Tatarek – Członek Komitetu Audytu (do dnia 01.04.2022 r.),
- Renata Oszast – Członek Komitetu Audytu (od dnia 22.04.2022 r. do dnia 12.05.2022 r.),
- Paweł Wochowski – Członek Komitetu Audytu (od dnia 22.04.2022 r.),
- Andrzej Mucha – Członek Komitetu Audytu (od dnia 27.06.2022 r.).

Do zadań Komitetu Audytu należy w szczególności:

- 1) monitorowanie:
 - a) procesu sprawozdawczości finansowej,
 - b) skuteczności systemów kontroli wewnętrznej i systemów zarządzania ryzykiem oraz audytu wewnętrznego, w tym w zakresie sprawozdawczości finansowej,
 - c) wykonywania czynności rewizji finansowej, w szczególności przeprowadzania przez firmę audytorską badania, z uwzględnieniem wszelkich wniosków i ustaleń Komisji Nadzoru Audytowego wynikających z kontroli przeprowadzonej w firmie audytorskiej;
- 2) kontrolowanie i monitorowanie niezależności biegłego rewidenta i firmy audytorskiej, w szczególności w przypadku, gdy na rzecz Spółki świadczone są przez firmę audytorską inne usługi niż badanie;

- 3) informowanie Rady Nadzorczej o wynikach badania oraz wyjaśnianie, w jaki sposób badanie to przyczyniło się do rzetelności sprawozdawczości finansowej w Spółce, a także jaka była rola komitetu audytu w procesie badania;
- 4) dokonywanie oceny niezależności biegłego rewidenta oraz wyrażanie zgody na świadczenie przez niego dozwolonych usług niebędących badaniem w Spółce;
- 5) opracowywanie polityki wyboru firmy audytorskiej do przeprowadzania badania;
- 6) opracowywanie polityki świadczenia przez firmę audytorską przeprowadzającą badanie, przez podmioty powiązane z tą firmą audytorską oraz przez członka sieci firmy audytorskiej dozwolonych usług niebędących badaniem;
- 7) określanie procedury wyboru firmy audytorskiej przez Spółkę;
- 8) przedstawianie Radzie Nadzorczej rekomendacji dotyczących wyboru biegłego rewidenta lub firmy audytorskiej przeprowadzającej badanie sprawozdań finansowych Spółki. Rekomendacja powinna spełniać wymogi wykazane w rozporządzeniu UE oraz ustawie o biegłych rewidentach;
- 9) przedkładanie Radzie Nadzorczej oraz Zarządowi zaleceń mających na celu zapewnienie rzetelności procesu sprawozdawczości finansowej w Spółce.

W ramach czynności nadzoru dotyczących sprawozdawczości finansowej, Komitet Audytu w szczególności:

- 1) analizuje przedstawiane przez Zarząd informacje dotyczące istotnych zmian w rachunkowości lub sprawozdawczości finansowej oraz szacunkowych danych lub ocen, które mogą mieć istotne znaczenie dla sprawozdawczości finansowej Spółki,
- 2) otrzymuje informacje dotyczące harmonogramu badania sprawozdań finansowych Spółki,
- 3) dokonuje analizy sprawozdania dodatkowego dla Komitetu, o którym mowa w art. 11 rozporządzenia UE i omawia treść tego sprawozdania z firmą audytorską przeprowadzającą badanie sprawozdań finansowych Spółki,
- 4) przedstawia Radzie Nadzorczej rekomendacje w sprawie zatwierdzenia zbadanego przez audytora rocznego sprawozdania finansowego,
- 5) monitoruje poprawność, kompletność i rzetelność informacji zawartych w sprawozdaniach finansowych Spółki oraz terminowość procesu sprawozdawczości,
- 6) dokonuje przeglądu efektywności procesu badania sprawozdania finansowego oraz odpowiedzi Zarządu na udzielone w toku tego procesu rekomendacje.

W ramach czynności nadzoru dotyczących kontroli wewnętrznej Komitet Audytu bada w szczególności:

- 1) adekwatność prowadzonych przez Zarząd systemów identyfikacji, monitorowania i zmniejszania zagrożeń dla działalności Spółki,
- 2) systemy kontroli wewnętrznej w celu zapewnienia zgodności z przepisami i wewnętrznymi regulacjami oraz procedury zapewniające efektywne działanie tych systemów,
- 3) efektywność audytu wewnętrznego oraz dostępność odpowiednich źródeł informacji i ekspertyz celem zapewnienia odpowiedniego reagowania na wskazówki i zalecenia audytorów zewnętrznych,

- 4) przestrzeganie dyscypliny finansowej i właściwe funkcjonowanie systemów redukujących możliwość powstania nieprawidłowych zjawisk w funkcjonowaniu Spółki.

XII. Informacje dodatkowe dot. Komitetu Audytu.

- **wskazanie osób spełniających ustawowe kryteria niezależności**

Kryteria niezależności w rozumieniu przepisów ustawy o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym, zgodnie ze złożonymi Spółce oświadczeniami, spełniali w roku 2022 następujący członkowie Komitetu Audytu: Aleksander Gaczek, Marek Kaczyński, Andrzej Mucha, Janusz Paruzel, Paweł Wochowski.

- **wskazanie osób posiadających wiedzę i umiejętności w zakresie rachunkowości lub badania sprawozdań finansowych, ze wskazaniem sposobu ich nabycia**

Kryterium dotyczące posiadania wiedzy i umiejętności w zakresie rachunkowości lub badania sprawozdań finansowych w rozumieniu przepisów ustawy o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym, zgodnie ze złożonym Spółce oświadczeniem, spełniali w roku 2022: Andrzej Mucha, Janusz Paruzel, Paweł Wochowski.

- **wskazanie osób posiadających wiedzę i umiejętności z zakresu branży, w której działa emitent, ze wskazaniem sposobu ich nabycia**

Kryterium dotyczące posiadania wiedzy i umiejętności z zakresu branży, w której działa Emitent, ze wskazaniem sposobu ich nabycia, zgodnie ze złożonym Spółce oświadczeniem, spełniali w roku 2022 następujący członkowie Komitetu Audytu: Aleksander Gaczek, Andrzej Mucha, Janusz Paruzel, Paweł Sułcki, Michał Tatarek, Paweł Wochowski.

Poniżej przedstawiamy informacje dotyczące posiadanego wykształcenia oraz przebiegu pracy zawodowej członków Komitetu Audytu pełniących funkcje w 2022 r.

Janusz Paruzel – Przewodniczący Komitetu Audytu

Posiada wykształcenie wyższe ekonomiczne – ukończył Szkołę Główną Handlową w Warszawie na kierunku Handel Zagraniczny. Posiada uprawnienia do zasiadania w radach nadzorczych spółek Skarbu Państwa. Ukończył szereg szkoleń i kursów w zakresie zarządzania, finansów i księgowości, prawa spółek oraz handlu i marketingu. Doświadczenie zawodowe to m.in: Pepsico Trading, Grupa Lubawa S.A., Len S.A., Miranda S.A., Fabryka Firanek Wisan S.A., Dominet (Fortis) Bank o/Stalowa Wola, Siarkopol Tarnobrzeg Sp. z o.o., Grupa TAURON Polska Energia, obecnie Enea Elektrownia Połaniec S.A. (Członek Zarządu ds. Operacyjnych), Enea Trading Sp. z o.o. z siedzibą w Świerżach (Członek Zarządu),

Aleksander Gaczek - Członek Komitetu Audytu

Uzyskał absolutorium na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Śląskiego. Posiada uprawnienia do zasiadania w radach nadzorczych spółek Skarbu Państwa oraz doświadczenie zawodowe m.in. w następujących podmiotach: Katowickie Przedsiębiorstwo Gospodarki Maszynami Budownictwa Miejskiego, Centrum Eksportowe „SIMPEX”, Aqua Park Katowice Sp. z o.o., Katowicka Specjalna Strefa Ekonomiczna S.A. (Pełnomocnik Zarządu). Zasiadał także w radach nadzorczych następujących podmiotów: Fundusz Górnośląski, Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach, Górnośląskie Towarzystwo Lotnicze, Katowickie Wodociągi S.A., Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Mysłowicach.

Marek Kaczyński – Członek Komitetu Audytu

Pan Marek Kaczyński jest absolwentem Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Jagiellońskiego. Posiada tytuł radcy prawnego, aplikację radcowską ukończył w Okręgowej Izbie Radców Prawnych w Katowicach. Ukończył ponadto Kolegium Zarządzania i Finansów – Podyplomowe Studia Menedżerskie Oparte Na Strukturze Programu MBA w Szkole Głównej Handlowej w Warszawie.

Doświadczenie zawodowe to m.in.: IAC Equity I S.A, Organic Life S.A., Mostostal Zabrze S.A., Hydrapres S.A., Ignis Avem Capital S.A., Autokopex sp. z o.o., Kancelaria Radcy Prawnego Marek Kaczyński, KOPEX S.A., KOPEX Finance&Restructuring sp. z o.o., PBSZ 1 Sp. z o.o., KOPEX Construction Sp. z o.o., KOPEX MIN-LIV d.o.o., KOPEX MIN d.o.o., Elgór+Hansen S.A., KOPEX Foundry Sp. z o.o., Hansen Sicherheitstechnik AG, Węgliki Spiekane Baildonit Sp. z o.o., Śląskie Towarzystwo Wiertnicze DALBIS Sp. z o.o., KOPEX – Przedsiębiorstwo Budowy Szybów S.A., Fabryka Maszyn i Urządzeń TAGOR S.A., Kopex Machinery S.A. Kopex Hydraulika Siłowa Sp. z o.o., KOPEX EX-COAL Sp. z o.o., KOPEX – EKO Sp. z o.o., Energia w kogeneracji EWK S.A. oraz Machcińska, Lampart i Partnerzy-Kancelaria Radców Prawnych Sp.p. w Zabrze.

Paweł Sułeczki - Członek Komitetu Audytu

Ukończył Wydział Fizyki Uniwersytetu Warszawskiego oraz zarządzanie małymi i średnimi przedsiębiorstwami w Wyższej Szkole Zarządzania i Marketingu oraz Podyplomowe Studia Menedżersko-Finansowe w Szkole Głównej Handlowej w Warszawie, a także Akademię GPW Growth organizowaną przez Giełdę Papierów Wartościowych w Warszawie. Posiada uprawnienia do zasiadania w radach nadzorczych spółek z udziałem Skarbu Państwa. Doświadczenie zawodowe: ARP S.A., POLANEX Sp. z o.o., Ad Notam Polska Sp. z o.o., CREOTECH S.A., Fujifilm Polska Distribution Sp. z o.o. oraz Fujitsu General Poland FGP Sp. z o.o.

Michał Tatarek - Członek Komitetu Audytu

Posiada wykształcenie wyższe, jest absolwentem Wyższej Szkoły Ubezpieczeń i Bankowości w Warszawie, kierunek finanse i bankowość, w zakresie usługi finansowe. Związany z AGORA S.A., Browarem Męcka Wola/k. Sieradza, inwestor na rynku nieruchomości i na GPW. Od wielu lat akcjonariusz RAFAMET S.A., od 2006 r. do grudnia 2021 r. posiadał powyżej 5% kapitału Emitenta.

Andrzej Mucha - Członek Komitetu Audytu

Posiada wykształcenie wyższe – ukończył prawo na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Jagiellońskiego – specjalizacja w dziedzinie ustawodawstwa z zakresu prawa gospodarczego i postępowania cywilnego. Ukończył także studia doktoranckie na Wydziale Prawa i Administracji UJ, aplikację sędziowską w okręgu Sądu Apelacyjnego w Krakowie i złożył egzamin sędziowski, a także aplikację radcowską wraz z egzaminem radcy prawnego. Doświadczenie zawodowe, m.in.: Kancelaria Prawna Andrzej Mucha Radca Prawny & Współpracownicy, I Wicewojewoda Małopolski, Wojewódzka Komisja ds. restrukturyzacji publicznych zakładów opieki zdrowotnej, Urząd Zamówień Publicznych w Warszawie, Rada Nadzorcza „Apollo Film” Sp. z o.o., Akademia Górniczo-Hutnicza w Krakowie, Centrum Pomocy Ofiarom Prześstępstw w Krakowie.

Paweł Wochowski - Członek Komitetu Audytu

Posiada wykształcenie wyższe – ukończył filologię angielską na Uniwersytecie Łódzkim, Wyższą Szkołę Biznesu - National Louis University w Nowym Sączu (Master of Business Administration), a także podyplomowe studia Public Relations i Strategicznego Komunikowania w Firmach oraz Zarządzania Wartością Firmy w Szkole Głównej Handlowej w Warszawie. Ponadto ukończył certyfikowany kurs Digital Marketing Institute (DMI) prowadzony przez Socjomania Kraków.

Doświadczenie zawodowe: Ministerstwo Sportu i Turystyki, Ministerstwo Rozwoju i Technologii, Polskie Radio S.A., Sieć Badawcza Łukasiewicz, Grupa Azoty S.A. Tarnów, Anwil S.A. Włocławek, PKN ORLEN S.A., Rada Fundacji Anwil dla Włocławka, Rada Nadzorcza Polskiej Agencji Inwestycji i Handlu.

- **informacja czy na rzecz emitenta były świadczone przez firmę audytorską badającą jego sprawozdanie finansowe dozwolone usługi niebędące badaniem i czy w związku z tym dokonano oceny niezależności tej firmy audytorskiej oraz wyrażano zgodę na świadczenie tych usług**

Informacja na temat świadczenia przez firmę audytorską UHY ECA Sp. z o.o. Sp.k. dozwolonych usług niebędących badaniem znajduje się w Nocie 51 sprawozdania finansowego. Komitet Audytu każdorazowo wyraził zgodę na świadczenie przez firmę audytorską dodatkowych usług.

- **główne założenia opracowanej polityki wyboru firmy audytorskiej do przeprowadzania badania oraz polityki świadczenia przez firmę audytorską przeprowadzającą badanie, przez podmioty powiązane z tą firmą audytorską oraz przez członka sieci firmy audytorskiej dozwolonych usług niebędących badaniem**

„Polityka i procedura wyboru firmy audytorskiej do przeprowadzania badania ustawowego sprawozdań finansowych RAFAMET S.A. i Grupy Kapitałowej RAFAMET oraz polityka świadczenia przez firmę audytorską, podmiot powiązany z firmą autorską lub członka jego sieci dozwolonych usług niebędących badaniem” została przyjęta przez Komitet Audytu uchwałą nr 1/X/2017 z dnia 20.10.2017 r.

Polityka wyboru firmy audytorskiej

Wyboru podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych dokonuje Rada Nadzorcza, działając na podstawie rekomendacji Komitetu Audytu. Rada Nadzorcza dokonuje wyboru firmy audytorskiej przy uwzględnieniu zasady bezstronności i niezależności tego podmiotu.

Rekomendacja, a następnie wybór firmy audytorskiej winny być dokonywane z uwzględnieniem poniższych wytycznych:

- 1) cena usługi,
- 2) doświadczenie podmiotu w badaniu sprawozdań finansowych jednostek zainteresowania publicznego oraz badaniu sprawozdań finansowych jednostek o podobnej do podmiotów Grupy Kapitałowej branży i profilu działalności,
- 3) doświadczenie podmiotu w badaniu sprawozdań finansowych spółek notowanych na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie S.A.,
- 4) zapewnienie świadczenia wymaganego zakresu usług,
- 5) przeprowadzenie badania w terminach określonych przez Spółkę,
- 6) pozycja podmiotu uprawnionego na rynku usług audytorskich.

Maksymalny czas nieprzerwanego trwania zleceń badań ustawowych przeprowadzanych przez tę samą firmę audytorską lub firmę audytorską powiązaną z tą firmą audytorską lub jakiegokolwiek członka sieci działającej w państwach Unii Europejskiej, do której należą te firmy audytorskie, nie może przekraczać 5 lat. Kluczowy biegły rewident nie może przeprowadzać badania ustawowego w podmiotach Grupy Kapitałowej przez okres dłuższy niż 5 lat. Kluczowy biegły rewident może ponownie przeprowadzać badanie ustawowe po upływie co najmniej 3 lat od zakończenia ostatniego badania ustawowego.

Pierwsza umowa o badanie sprawozdania finansowego jest zawierana z firmą audytorską na okres nie krótszy niż dwa lata z możliwością przedłużenia na kolejne co najmniej dwuletnie okresy. Koszty przeprowadzenia badania sprawozdania finansowego ponosi badana jednostka.

Procedura wyboru firmy audytorskiej

Zapytanie ofertowe dotyczące wyboru firmy audytorskiej do ustawowego badania sprawozdania finansowego RAFAMET S.A. i ustawowego badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej RAFAMET sporządza Główny Księgowy RAFAMET S.A., w porozumieniu z Komitetem Audytu. Następnie zapytania ofertowe kieruje do wybranych podmiotów spełniających wymagania dotyczące obowiązkowej rotacji podmiotu uprawnionego do badania i kluczowego biegłego rewidenta. Główny Księgowy odpowiadając na zapytania podmiotów uprawnionych do badania biorących udział w procedurze wyboru, przygotowuje dokumentację przetargową oraz prowadzi negocjacje z zainteresowanymi oferentami.

Złożone oferty Spółka przedkłada Komitetowi Audytu, zaś Komitet Audytu przedstawia Radzie Nadzorczej rekomendację, w której:

- 1) wskazuje firmę audytorską, której proponuje powierzyć badanie ustawowe,
- 2) oświadcza, że rekomendacja jest wolna od wpływów stron trzecich,

3) stwierdza, że Spółka nie zawarła umów zawierających klauzule, o których mowa w art. 66 ust. 5a ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości.

W następstwie przedłożonej przez Komitet Audytu rekomendacji Rada Nadzorcza dokonuje wyboru podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych. Jeżeli decyzja Rady Nadzorczej w zakresie wyboru firmy audytorskiej odbiega od rekomendacji Komitetu Audytu, Rada Nadzorcza uzasadnia przyczyny niezastosowania się do rekomendacji Komitetu Audytu oraz przekazuje takie uzasadnienie do wiadomości organu zatwierdzającego sprawozdanie finansowe.

Rada Nadzorcza dokonuje wyboru firmy audytorskiej do końca II kwartału roku obrotowego, za który będzie badane sprawozdanie finansowe. Informacja o wyborze firmy audytorskiej przekazywana jest do publicznej wiadomości.

Polityka świadczenia przez firmę audytorską przeprowadzającą badanie, przez podmioty powiązane z tą firmą audytorską oraz przez członka sieci firmy audytorskiej dozwolonych usług niebędących badaniem

Firma audytorska przeprowadzająca ustawowe badanie lub podmiot powiązany z tą firmą audytorską, ani żaden z członków sieci, do której należy firma audytorska nie świadczą bezpośrednio ani pośrednio na rzecz Spółki ani podmiotów Grupy Kapitałowej żadnych zabronionych usług niebędących badaniem sprawozdań finansowych ani czynnościami rewizji finansowej. Usługami zabronionymi nie są:

- 1) usługi, o których mowa w art. 15 ust. 3 ustawy z dnia 7 grudnia 2000 r. o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających,
- 2) usługi:
 - a) przeprowadzania procedur należytej staranności (due dilligence) w zakresie kondycji ekonomiczno-finansowej,
 - b) wydawania listów poświadczających,
 - wykonywane w związku z prospektem emisyjnym Spółki, przeprowadzane zgodnie z krajowym standardem usług pokrewnych i polegające na przeprowadzaniu uzgodnionych procedur,
- 3) usługi atestacyjne w zakresie informacji finansowych pro forma, prognoz wyników lub wyników szacunkowych, zamieszczane w prospekcie emisyjnym Spółki,
- 4) badanie historycznych informacji finansowych do prospektu, o którym mowa w rozporządzeniu Komisji (WE) nr 809/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. wykonującym dyrektywę 2003/71/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie informacji zawartych w prospektach emisyjnych oraz formy, włączenia przez odniesienie i publikacji takich prospektów emisyjnych oraz rozpowszechniania reklam,
- 5) weryfikacja pakietów konsolidacyjnych,
- 6) potwierdzanie spełnienia warunków zawartych umów kredytowych na podstawie analizy informacji finansowych pochodzących ze zbadanych przez daną firmę audytorską sprawozdań finansowych,
- 7) usługi atestacyjne w zakresie sprawozdawczości dotyczącej ładu korporacyjnego, zarządzania ryzykiem oraz społecznej odpowiedzialności biznesu,
- 8) usługi polegające na ocenie zgodności informacji ujawnianych przez instytucje finansowe i firmy inwestycyjne z wymogami w zakresie ujawniania informacji dotyczących adekwatności kapitałowej oraz zmiennych składników wynagrodzeń,

- 9) poświadczenia dotyczące sprawozdań lub innych informacji finansowych przeznaczonych dla organów nadzoru, rady nadzorczej lub innego organu nadzorczego Spółki lub właścicieli, wykraczające poza zakres badania ustawowego i mające pomóc tym organom w wypełnianiu ich ustawowych obowiązków.

Świadczenie usług, o których mowa powyżej, możliwe jest jedynie w zakresie niezwiązanym z polityką podatkową Spółki, po przeprowadzeniu przez Komitet Audytu oceny zagrożeń i zabezpieczeń niezależności, o której mowa w art. 69-73 ustawy o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym i wyrażaniu przez Komitet Audytu zgody na świadczenie tychże dozwolonych usług.

- **informacja czy rekomendacja dotycząca wyboru firmy audytorskiej do przeprowadzenia badania spełniała obowiązujące warunki, a w przypadku gdy wybór firmy audytorskiej nie dotyczył przedłużenia umowy o badanie sprawozdania finansowego - czy rekomendacja ta została sporządzona w następstwie zorganizowanej przez emitenta procedury wyboru spełniającej obowiązujące kryteria**

Komitet Audytu w dniu 14.05.2021 r. podjął Uchwałę nr 7/XI/21 w sprawie rekomendacji Komitetu Audytu dla Rady Nadzorczej w sprawie wyboru firmy audytorskiej do przeprowadzenia badania ustawowego sprawozdań finansowych RAFAMET S.A. i Grupy Kapitałowej RAFAMET za lata 2021 – 2023 w oparciu o zapisy „Polityki i procedury wyboru firmy audytorskiej do przeprowadzania badania ustawowego sprawozdań finansowych RAFAMET S.A. i Grupy Kapitałowej RAFAMET oraz polityki świadczenia przez firmę audytorską, podmiot powiązany z firmą autorską lub członka jego sieci dozwolonych usług niebędących badaniem”.

Rada Nadzorcza w dniu 14.05.2021 r. podjęła Uchwałę nr 35/XI/2021 w sprawie wyboru firmy UHY ECA Audyt Sp. z o.o. Sp. k., jako podmiotu uprawnionego do badania i przeglądu za lata 2021 - 2023 następujących sprawozdań finansowych:

- 1) półrocznego sprawozdania finansowego Spółki za półrocze zakończone 30 czerwca,
- 2) półrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej za półrocze zakończone 30 czerwca,
- 3) rocznego sprawozdania finansowego Spółki,
- 4) rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej.

Emitent korzystał z usług tej firmy przy badaniu i przeglądzie sprawozdań finansowych za lata 2017 – 2020.

- **liczba odbytych posiedzeń Komitetu Audytu**

W okresie sprawozdawczym Komitet Audytu odbył cztery posiedzenia w następujących terminach:

- 02.03.2022 r.,
- 22.04.2022 r.,
- 27.06.2022 r.,
- 09.09.2022 r.

XIII. Opis polityki różnorodności.

Elementy polityki różnorodności nie zostały w Spółce sformalizowane w postaci dokumentu polityki różnorodności w odniesieniu do władz spółki oraz jej kluczowych menedżerów. Udział poszczególnych osób w wykonywaniu funkcji zarządczych, nadzorczych i kierowniczych w strukturach spółki jest uzależniony przede wszystkim od kompetencji, kwalifikacji i doświadczenia zawodowego. Funkcje członków organu zarządzającego i nadzorczego powierzone zostały konkretnym osobom niezależnie od ich płci, kierunku wykształcenia czy wieku, ale według merytorycznego przygotowania oraz doświadczenia tych osób.

Pomimo braku sformalizowanej polityki różnorodności działania w obszarze zarządzania kadrami uwzględniają kluczowe elementy różnorodności, które naszym zdaniem pozwalają na wybór kandydatów zapewniających efektywną realizację strategii oraz rozwój Spółki, począwszy od najniższego, a skończywszy na najwyższym szczeblu zarządzania. RAFAMET S.A. dokłada starań, aby stosowane były zasady równego traktowania i zarządzania różnorodnością w miejscu pracy, a szczególnie w obszarze rekrutacji, wynagrodzeń, awansów, dostępu do szkoleń, ochrony przed mobbingiem oraz ochrony przed nieuzasadnionym zwolnieniem.

24. OŚWIADCZENIE NA TEMAT INFORMACJI NIEFINANSOWYCH.

Niniejsze oświadczenie stanowi realizację art. 49b ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 120) i obejmuje informacje niefinansowe dotyczące Fabryki Obrabiarek RAFAMET S.A. za okres od 01.01.2022 r. do 31.12.2022 r.

Oświadczenie zostało sporządzone w oparciu o dane niefinansowe zidentyfikowane, przy uwzględnieniu istotności poszczególnych obszarów dla Emitenta oraz jego interesariuszy, których wyboru dokonano na podstawie ich oddziaływania na Spółkę.

Grupy interesariuszy zidentyfikowane jako istotne dla Spółki
<ol style="list-style-type: none"> 1. Klienci 2. Dostawcy 3. Pracownicy 4. Inwestorzy, analitycy giełdowi 5. Instytucje finansowe 6. Środowisko naukowe 7. Samorząd 8. Organizacje non-profit 9. Społeczność lokalna 10. Media
Zagadnienia niefinansowe zidentyfikowane jako istotne dla Spółki
OBSZAR ŚRODOWISKO NATURALNE
<ol style="list-style-type: none"> 1. Woda 2. Ścieki 3. Odpady 4. Emisja do atmosfery 5. Hałas 6. Obszary chronione 7. Energia i paliwa 8. Ujawnienia w ramach Taksonomii EU
OBSZAR SPOŁECZNY I PRACOWNICZY
<ol style="list-style-type: none"> 1. Zatrudnienie 2. Wynagrodzenia 3. Środowisko pracy 4. Równość i różnorodność 5. Dialog społeczny 6. Bezpieczeństwo i higiena pracy 7. Rozwój i edukacja 8. Społeczności lokalne i zaangażowanie społeczne 9. Bezpieczeństwo produktów i ich użytkowników 10. Informacja o zagrożeniu COVID-19
OBSZAR POSZANOWANIE PRAW CZŁOWIEKA I PRZECIWDZIAŁANIE KORUPCJI

OBSZAR ZARZĄDCZY

1. Model biznesowy RAFAMET S.A.

Głównym przedmiotem działalności Fabryki Obrabiarek RAFAMET S.A. jest produkcja obrabiarek, działalność usługowa w zakresie instalowania, naprawy i konserwacji obrabiarek oraz obróbka mechaniczna elementów metalowych. Obecna działalność RAFAMET S.A. to przede wszystkim produkcja sterowanych numerycznie obrabiarek skrawających specjalizowanych dla kolejnictwa, w szczególności obrabiarek do reprofilowania kół zestawów kołowych pojazdów szynowych oraz wielkogabarytowych obrabiarek jednostkowych typu tokarki pionowe i poziome oraz frezarki (nowa oferta w tym asortymencie jest obecnie przygotowywana).

RAFAMET S.A. w 2023 roku nadal koncentrować się będzie na produkcji obrabiarek skrawających, dedykowanych obróbce kół stosowanych w pojazdach szynowych, tj. kolejowych, tramwajowych czy używanych w systemach metra na całym świecie oraz wielkogabarytowych obrabiarek jednostkowych. Strategia działania RAFAMET S.A. nie wprowadza żadnych ograniczeń geograficznych czy klimatycznych co do rynków zbytu (poza wynikającymi z kryteriów Wewnętrznego Systemu Kontroli).

Środowisko rynkowe, w którym funkcjonuje RAFAMET S.A., charakteryzuje się ograniczoną liczbą konkurujących podmiotów. Biorąc jednak pod uwagę niszowy charakter prowadzonej działalności i stosunkowo niewielki rozmiar rynku zagrożenie konkurencyjne (głównie ze strony firm niemieckich i hiszpańskich, posiadających ugruntowaną światową reputację i zasoby finansowe na prace badawczo-rozwojowe i marketing) należy uznać za porównywalne z innymi sektorami przemysłu maszynowego.

Niektóre technologie stosowane przez RAFAMET S.A. do produkcji są unikalne w skali kraju i świata. Są rezultatem prac B+R, efektem idei pracowników firmy, sugestii klientów i dostawców, przejęcia znanej marki branżowej POREBA oraz stałej modernizacji istniejących produktów.

Analizę potencjalnych ścieżek rozwoju Spółki ograniczono do rozwoju organicznego, pomijając potencjalne możliwości ekspansji poprzez przejęcia i fuzje. Odrzucono również koncepcje skracania łańcucha dostaw i przejmowania dostawców jako nieodpowiednią dla RAFAMET S.A.

Wyzwaniem rozwojowym dla Spółki jest rozbudowa bazy kooperacyjnej w zakresie pozyskiwania usług bezpośrednio produkcyjnych, jak i pośrednio produkcyjnych oraz zagwarantowanie stabilnych dostaw komponentów i podzespołów maszynowych, co w ostatnim czasie staje się kluczowym zagrożeniem dla rozwoju. Znaczne wydłużenie terminów dostaw podstawowych komponentów do produkcji obrabiarek, jakimi są na przykład sterowania i napędy z oferty firmy Siemens, powoduje konieczność weryfikacji terminów dostaw obrabiarek dla naszych klientów.

Ograniczenia/restrykcje pandemiczne na niektórych rynkach nadal wpływać będą na mobilność naszych służb serwisowych, szczególnie w odniesieniu do dłuższych pobytów zagranicą. Będziemy w związku z tym wykorzystywać w miarę możliwości pomoc ze strony specjalistów lokalnych do prac montażowych

dostarczonych obrabiarek, jak to miało miejsce w latach 2021 i 2022 m.in. w Chinach oraz Arabii Saudyjskiej.

Kierunkiem działań Spółki będzie również rezygnacja z dostaw na niektóre rynki (np. Chiny, Indie) wybranych części i podzespołów możliwych do zakupu na rynkach lokalnych przez klienta lub partnera biznesowego.

Spółka widzi potrzebę powiększenia potencjału (a minimalnie utrzymania) własnych biur konstrukcyjnych i technologicznych w celu zapewnienia potencjału innowacyjnego kreowania wyrobów. Spółka będzie otwarta na współpracę z wyspecjalizowanymi biurami inżynieryjnymi w kraju i zagranicą oraz jednostkami naukowymi.

Unikalna technologia, wysoka jakość oferowanych produktów, w tym w zakresie zgodności wymiarowej wyrobu z wymaganiami geometrycznej specyfikacji produktu (GSP), wysoki poziom kwalifikacji pracowni-
czych, a także duża elastyczność rynkowa oraz krótkie terminy dostaw i dobra obsługa posprzedażowa, tworzą katalog przewag konkurencyjnych Spółki, pozwalających na zajmowanie specyficznej niszy rynkowej, ale i osiągnięcie na niej pozycji czołowego gracza światowego. Zagadnienia te są jednak obszarami, które warto i trzeba poprawiać, szukając w nich dalszych przewag konkurencyjnych, jak i kierunków optymalizacji kosztów działania (budowanie stałej konkurencyjnej przewagi kosztowej).

Analiza wewnętrzna potencjału strategicznego organizacji, przeprowadzona metodą punktową (wg metodologii Pareto 20%/80%) wskazuje, że wysoka jakość produktów i dostosowanie ich do specyficznych potrzeb konkretnego klienta oraz pozycja i image firmy, to czynniki budujące na dzień dzisiejszy znaczącą pozycję rynkową firmy, pomimo średniej oceny efektywności, czy ochrony własności przemysłowej.

Misją firmy jest: „Sprzedaż wyrobów i usług o jakości spełniającej oczekiwania Klientów przy zachowaniu bezpiecznych warunków pracy i szacunku dla środowiska naturalnego.”

Wizja firmy określa pozycję rynkową, finansową i organizacyjną Spółki w głównych obszarach jej aktywności biznesowej w następujący sposób:

- utrzymanie pozycji czołowego światowego producenta obrabiarek do obróbki profili jezdnych kół pojazdów szynowych,
- odbudowa pozycji renomowanego dostawcy ciężkich tokarek poziomych marki Poręba,
- rentowność biznesu umożliwiająca stały rozwój firmy,
- innowacyjność asortymentowa i takie jej postrzeganie przez otoczenie,
- zrównoważony rozwój całej firmy również w aspekcie stabilnego, dobrze płatnego miejsca pracy, przy ciągłym minimalizowaniu szkodliwych wpływów działalności Spółki na środowisko oraz przy zapewnieniu bezpiecznych warunków pracy.

Tabela 27 Kluczowe wskaźniki efektywności.

Wskaźniki efektywności	2022	2021
Przychody ze sprzedaży (w tys. zł)	71.530	73 004
Ebitda	378	7 371
Marża Ebitda	0,5%	10,1%
Zysk netto (w tys. zł)	(6.636)	578

2. Ład zarządczy.

Fabryka Obrabiarek RAFAMET S.A. powstała w wyniku przekształcenia przedsiębiorstwa państwowego pod nazwą Fabryka Obrabiarek RAFAMET i wpisana została do rejestru handlowego w 2001 r. Od roku 2007 Spółka jest notowana na Gieldzie Papierów Wartościowych w Warszawie i zaliczana do sektora „Urządzenia mechaniczne”.

Spółka stosuje zasady ładu korporacyjnego zachowując standardy właściwego zarządzania, uregulowane w takich dokumentach jak: Statut RAFAMET S.A., Regulamin Zarządu, Regulamin Rady Nadzorczej, Regulamin Komitetu Audytu oraz Regulamin Walnego Zgromadzenia. Ponadto Spółka stosuje „Dobre Praktyki Spółek Notowanych na GPW”. Działania w tym zakresie pozwalają na właściwe rozłożenie odpowiedzialności w Spółce oraz ściśle określenie funkcji jej kluczowych organów, co przekłada się na proces podejmowania decyzji zarządczych.

Funkcjonujący w RAFAMET S.A. Zintegrowany System Zarządzania to udokumentowany i spójny system zarządzania spełniający od 1996 roku wymagania normy ISO 9001 w zakresie jakości, od 2011 roku dodatkowo wymagania normy ISO 14001 w zakresie ochrony środowiska oraz normy PN-N-18001 w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy, a od roku 2020 normy ISO 45001.

W 2017 r. dostosowano zintegrowany system zarządzania do nowych norm: ISO 9001:2015 i ISO 14001:2015. W roku 2020 przeprowadzono audit przejścia z PN 18001:2004 do OHSAS 18001:2007, a następnie do ISO 45001:2018 w zakresie zarządzania bezpieczeństwem i higieną pracy. Recertyfikacja systemu przeprowadzona przez międzynarodową jednostkę certyfikującą Bureau Veritas Certification w 2020 roku potwierdziła zgodność z normami ISO 9001:2015, ISO 14001:2015 oraz ISO 45001:2018.

Polskie Centrum Badań i Certyfikacji S.A. w 2022 roku przeprowadziło audit recertyfikujący funkcjonującego w RAFAMET S.A. Wewnętrznego Systemu Kontroli i oceniło zgodność z wymaganiami zawartymi w art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 29.11.2000 r. o obrocie z zagranicą towarami, technologiami i usługami o znaczeniu strategicznym dla bezpieczeństwa państwa, a także dla utrzymania międzynarodowego pokoju i bezpieczeństwa. System ten reguluje zasady obrotu z zagranicą towarami o znaczeniu strategicznym, określa sposób ewidencji eksportu, importu i tranzytu, wymaga poznania i weryfikacji zagranicznego partnera, dokładnego określenia parametrów technicznych towaru będącego przedmiotem obrotu oraz posiadania wiedzy na temat właściwego wykorzystania towaru. Posiadając własny Wewnętrzny System Kontroli będący fragmentem szerszego systemu łączącego polskie przedsiębiorstwa, polskie instytucje

rządowe i organizacje międzynarodowe ustalające reguły i zasady handlu, RAFAMET S.A. jest w stanie chronić swój handlowy interes oraz swój wizerunek w oczach partnerów zagranicznych.

3. Zarządzanie ryzykiem.

Zarząd Emitenta identyfikuje i monitoruje ryzyka zewnętrzne i wewnętrzne, mogące wpływać na Spółkę opisane w niniejszym sprawozdaniu w Rozdziale 4 „Sytuacja finansowa” pkt. 4.5. „Zarządzenie ryzykami finansowymi” oraz w Rozdziale 5 „Opis istotnych czynników ryzyka i zagrożeń”.

Pozostałe ryzyka dotyczące obszarów omawianych w oświadczeniu na temat informacji niefinansowych opisane są w dalszej części niniejszego Rozdziału 24.

OBSZAR ŚRODOWISKO NATURALNE

Fabryka Obrabiarek RAFAMET S.A. opracowała, wdrożyła i utrzymuje Zintegrowany System Zarządzania obejmujący wszystkie regulacje wynikające z normy PN-EN ISO 9001:2015, PN-EN ISO 14001:2015 oraz PN-EN ISO 45001:2018. Prowadzi działalność w oparciu o zasadę polityki zrównoważonego rozwoju, zakładającą świadome i odpowiednio ukształtowane relacje pomiędzy wzrostem gospodarczym, dbałością o środowisko naturalne oraz zdrowie człowieka. Świadoma wpływu prowadzonej działalności na środowisko naturalne działa w sposób dla środowiska przyjazny, realizując procesy ukierunkowane na doskonalenie metod zapobiegania negatywnym skutkom oddziaływania na środowisko. Elementem strategii działalności firmy jest utrzymanie i ciągle doskonalenie Systemu Zarządzania Środowiskowego, zgodnego z normą ISO 14001:2015. Przestrzegane są wymagania prawne i inne uregulowania środowiskowe, mające zastosowanie w prowadzonej działalności gospodarczej. Podejmowane są również działania mające na celu zahamowanie ewentualnych negatywnych wpływów wywieranych przez jakikolwiek aspekt działalności na środowisko naturalne.

Mając na celu realizację niniejszej polityki realizowane są następujące cele strategiczne:

- realizacja odpowiedniej, selekcyjnej gospodarki odpadami,
- minimalizacja ilości zanieczyszczeń emitowanych do powietrza i wody,
- optymalizacja zużycia surowców i materiałów eksploatacyjnych i przeznaczonych do produkcji,
- eliminacja ryzyka wystąpienia awarii środowiskowych przez stały monitoring maszyn, urządzeń i instalacji.

Polityka środowiskowa realizowana jest w szczególności poprzez:

- stosowanie w procesach produkcyjnych surowców i technologii sprawdzonych pod względem bezpieczeństwa dla ludzi i środowiska,
- działania zmierzające do ochrony zasobów naturalnych poprzez ograniczanie zużycia papieru, wody, energii elektrycznej i paliw,

- doskonalenie procesów technologicznych, inwestycje i modernizacje urządzeń zmierzających do zmniejszenia szkodliwego wpływu na środowisko.

W firmie propaguje i przekazuje się systemowo pracownikom informacje na temat ochrony środowiska, motywując ich do zachowań proekologicznych. Kadra kierownicza na wszystkich szczeblach zarządzania firmy jest aktywnie zaangażowana w realizację strategicznych celów środowiskowych i monitoruje poziom ich realizacji. Wprowadzono szereg wewnętrznych regulacji oraz procedur zapewniających przestrzeganie obowiązujących norm w obszarze ochrony środowiska.

1. Woda.

Zakład prowadzi pobór wód z własnych ujęć, na które posiada pozwolenie wodno-prawne, udzielone na pobór wód podziemnych na potrzeby technologiczno-produkcyjne i socjalno-bytowe. Racjonalne zarządzanie zużyciem wody w zakładzie realizowane jest poprzez kształtowanie świadomości poszanowania zużycia wody wśród zatrudnionych pracowników oraz prowadzenie systemu pomiaru wody w zakładzie. Ilości pobieranej wody ze studni są rejestrowane na wodomierzach zainstalowanych w obudowie każdej eksploatowanej studni, co umożliwia odpowiednią kontrolę w zakresie dotrzymywania warunków dyktowanych ich ustaloną wydajnością oraz warunkami pozwolenia wodnoprawnego. Pobierana woda wykorzystywana jest również do celów pitnych, w związku z tym prowadzone są systematyczne badania wody, zgodnie z wymaganiami w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

Tabela 28 Kluczowe wskaźniki zużycia wody.

Zużycie wody	Ilość (tvs.m ³)	
	2022	2021
Ogółem	23	29
Woda zużyta na cele socjalno-bytowe	10	13
Woda zużyta do celów produkcyjnych	13	16

2. Ścieki.

Na terenie zakładu powstają ścieki bytowe, deszczowe i przemysłowe ujmowane przez kanalizację ogólnospławną. Mieszanki tych ścieków stanowiące ścieki przemysłowe, po oczyszczeniu w mechanicznej oczyszczalni ścieków odprowadzane są wylotem do rzeki. Dla instalacji oczyszczalni ścieków zlokalizowanej na terenie Spółki, zakład posiada pozwolenie zintegrowane na odprowadzanie ścieków. Określone są dopuszczalne wartości ilości ścieków i wskaźników zanieczyszczeń występujących w ściekach przemysłowych odprowadzanych do rzeki. Prowadzony jest monitoring ilości, stanu i składu ścieków odprowadzanych do wód.

Tabela 29 Kluczowe wskaźniki odprowadzania ścieków.

Ścieki	Ilość	
	2022	2021
Ogółem	56	64
Ścieki techniczno-bytowe	17	21
Ścieki deszczowe	39	43

Wytworzone odpady powstające w związku z eksploatacją oczyszczalni ścieków przekazywane są uprawnionym firmom zewnętrznym posiadającym stosowne pozwolenia w zakresie gospodarowania odpadami. W celu monitorowania ilości powstających odpadów prowadzona jest ewidencja ilościowa i jakościowa powstających odpadów.

Tabela 30 Kluczowe wskaźniki odpadów ściekowych.

Rodzaj odpadu	2022		2021	
	Ilość wytworzona (Mg)	Ilość przekazana (Mg)	Ilość wytworzona (Mg)	Ilość przekazana (Mg)
Skratki	0,66	1,46	0,8	0,0
Inne nie wymienione odpady	0,5	0,0	0,5	0,0

3. Odpady.

Gospodarka odpadami na terenie zakładu prowadzona jest w oparciu o posiadane pozwolenie na wytwarzanie i zbieranie odpadów. W celu monitorowania ilości powstających odpadów Spółka prowadzi ewidencję ilościową i jakościową powstających odpadów, zgodnie z przyjętym katalogiem odpadów. Ewidencja odpadów prowadzona jest z zastosowaniem karty ewidencji odpadów, prowadzonej dla każdego rodzaju odpadów odrębnie oraz karty przekazania odpadów w systemie BDO. Odpady przekazywane są do zagospodarowania uprawnionym firmom zewnętrznym, posiadającym wymagane pozwolenia w zakresie gospodarowania odpadami.

Zapobieganie powstawania odpadów lub ograniczenie ilości wytwarzanych odpadów i ich negatywnego oddziaływania na środowisko, jest realizowane poprzez:

- prowadzenie właściwej eksploatacji instalacji, co zapobiega jej nadmiernemu zużyciu,
- selektywne gromadzenie wytwarzanych w trakcie prowadzenia działalności odpadów i ich ewidencjonowanie zgodnie z wymogami przepisów ochrony środowiska,
- magazynowanie odpadów w sposób uniemożliwiający ich negatywne oddziaływanie na środowisko, z przestrzeganiem wyznaczonych i oznakowanych miejsc,
- przekazywanie wytwarzanych odpadów do zagospodarowania posiadaczom mającym stosowne zezwolenia w zakresie gospodarowania odpadami,
- przeprowadzenie analizy zarządzania ryzykiem środowiskowym w zakresie odpadów,
- utrzymywanie porządku na terenie zakładu i przestrzeganie wprowadzonych z zakładzie procedur postępowania z odpadami,
- przestrzeganie przez pracowników instrukcji i przepisów ppoż. oraz BHP,
- szkolenie pracowników w zakresie prawidłowego postępowania z wytworzonymi odpadami.

Tabela 31 Kluczowe wskaźniki wytwarzanych odpadów.

Rodzaj odpadu	2022		2021	
	Ilość wytworzona (Mg)	Ilość przekazana (Mg)	Ilość wytworzona (Mg)	Ilość przekazana (Mg)
Odpady niebezpieczne				
Odpady farb i lakierów zawierające rozpuszczalniki organiczne lub substancje niebezpieczne	0,42	0,39	0,635	0,635
Odpadowe emulsje i roztwory z obróbki metali niezawierające chlorowców	8,5	5,5	11,5	11,5
Szlamy z obróbki metali zawierające oleje (np. szlamy z szlifowania, gładzenia i pokrywania)	2,31	2,35	2,215	2,095
Mineralne oleje silnikowe, przekładniowe i smarowe niezawierające związków chloroorganicznych	3,474	2,77	6,976	6,8
Opakowania zawierające pozostałości substancji niebezpiecznych lub nimi zanieczyszczone (np. środkami ochrony roślin I i II klasy toksyczności – bardzo toksyczne i toksyczne)	1,695	1,945	2,47	2,07
Sorbenty, materiały filtracyjne (w tym filtry olejowe nieujęte w innych grupach), tkaniny do wycierania (np. szmaty, ścierki) i ubrania ochronne zanieczyszczone substancjami niebezpiecznymi (np. PCB)	0,73	0,76	2,345	2,265
Zużyte urządzenia zawierające niebezpieczne elementy	0,0865	0,157	0,2075	0,0730
Odpady drewna, szkła i tworzyw sztucznych zawierające lub zanieczyszczone substancjami niebezpiecznymi	0,11	0,11	1,12	1,13
Odpady inne niż niebezpieczne				
Odpady z betonu i gruz betonowy	1,05	1,05	0,0	0,0
Żużle, popioły paleniskowe i pyły z kotłów	234,38	234,38	328,82	355,22
Odpady z toczenia i piłowania żelaza oraz jego stopów	157,58	162,88	217,94	213,2
Zużyte materiały szlifierskie inne	0,35	0,0	0,59	0,59
Opakowania z papieru i tektury	2,34	2,24	2,94	2,84
Opakowania z tworzyw sztucznych	0,38	0,38	0,355	0,305
Opakowania z drewna	0,0	0,0	4,336	4,336
Zużyte urządzenia inne	0,812	0,0	0,122	0,022
Baterie alkaiczne inne	0,046	0,0	0,012	0,012
Drewno	5,653	5,653	0,15	0,00
Szkło	0,2	0,5	1,22	0,82
Żelazo i stal	54,2988	50,9488	41,7329	41,5829
Kable inne	0,111	0,711	0,6	0,0
Tworzywo sztuczne	1,2150	0,885	3,01	2,99
Mieszanina metali	8,884	8,891	0,1294	0,1194
Aluminium	0,0	0,012	0,012	0,000
Odpady z toczenia metali nieżelaznych	0,601	0,901	0,3	0,0
Zużyte opony	0,11	0,11	0,09	0,09

Spółka nie prowadzi we własnym zakresie działalności zagospodarowania odpadów, odbywa się to poza terenem zakładu, w instalacjach należących do innych podmiotów gospodarczych posiadających stosowne uprawnienia.

4. Emisja do atmosfery.

RAFAMET S.A. posiada decyzję pozwalającą na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza dla instalacji pracujących na terenie zakładu z określeniem wielkości dopuszczalnej emisji. W zakładzie występują następujące źródła emisji substancji wprowadzanych do powietrza:

- lakiernia (stanowisko do lakierowania - emisja lotnych związków organicznych z procesu nakładania powłok, suszenia oraz magazynowania preparatów używanych w lakierni),
- kotłownia (kotły grzewcze - emisja gazów i pyłów ze spalania miazła węglowego),
- hartownia (wanny hartownicze – emisja węglowodorów aromatycznych, piec do nawęglania - emisja pyłów z procesów nawęglania, piaskarka – emisja pyłów z procesów piaskowania),
- stanowisko do cięcia przewodów gumowych (emisja pyłów),
- hala obróbki lekkiej wyposażona w sprężarki (emisja pyłów),
- akumulatorownia (stanowiska ładowania akumulatorów – emisja kwasu siarkowego).

Z wyżej wymienionych instalacji standardom emisyjnym podlegają:

- Instalacja energetyczna - kotłownia wyposażona w 4 kotły wodne WLM 2,5 opalana węglem kamiennym o nominalnej mocy 3,9 MW. Kotłownia pracuje na potrzeby ogrzewania wszystkich obiektów w zakładzie. Wszystkie kotły wyposażone są w indywidualne odpylacze cyklonowe o skuteczności 81%. Prowadzone są okresowe pomiary emisji z częstotliwością raz w roku w okresie pracy kotłów.
- Lakiernia - w hali prowadzone jest lakierowanie i suszenie części gotowych oraz gotowych zespołów maszyn. Emisja zanieczyszczeń z procesu lakierowania i suszenia jest odprowadzana poprzez system podłogowy odciągów, a następnie przez emitory wprowadzana jest do atmosfery. Ze względu na wielkość zużycia LZO powyżej 5 Mg/rok i poniżej 15 Mg/rok instalacja malowania podlega pod standardy emisyjne lotnych związków organicznych.

Ewidencjonowana wielkość emisji zanieczyszczeń emitowanych przez zakład prowadzona jest w zakresie wymaganych do ustalenia opłat za korzystanie ze środowiska oraz do Krajowej Bazy o Emisjach Gazów Ciężkich i Innych Substancjach (KOBIZE).

Tabela 32 Kluczowe wskaźniki emisji.

Rodzaj substancji	2022	2021
	Ilość wytworzona (Mg)	Ilość wytworzona (Mg)
Dwutlenek siarki	12	18
Tlenek azotu	4	6
Tlenek węgla	10	15
Dwutlenek węgla	2512	4272
Pyły ze spalania paliw	2	3
Pyły węglowo-grafitowe (sadza)	0,4	0,3
Łączna emisja z lakierni	6	7
Łączna emisja niezorganizowana	0,7	0,9

Posiadane urządzenia klimatyzacyjne i chłodnicze zawierające fluorowane gazy cieplarniane eksploatowane są w sposób bezpieczny dla ludzi i środowiska naturalnego. Prowadzona jest ewidencja rodzaju i ilości użytych w nich gazów cieplarnianych i wykonywane są cykliczne kontrole szczelności. Wszystkie urządzenia, które zawierają fluorowane gazy cieplarniane w ilości i składzie ujętym w przepisach prawa zostały zgłoszone do Centralnego Rejestru Operatorów. Instalowanie, konserwacja i serwisowanie urządzeń jest realizowane wyłącznie przez personel i firmy posiadające stosowne certyfikaty.

5. Hałas.

Firma uzyskała pozwolenie zintegrowane dla instalacji oczyszczalni ścieków, w którym również określono dopuszczalny poziom hałasu. Pozwolenie udzielone zostało na emisje hałasu przenikającego z terenu zakładu na obszary podlegające ochronie akustycznej dla terenów zabudowy mieszkaniowo - usługowej. Jedynym źródłem emisji hałasu do środowiska jest hałas emitowany z zespołów napędowych (silniki elektryczne) pomp pionowych wirowych zlokalizowanych wewnątrz budynku przepompowni ścieków. Pozostałe urządzenia instalacji oczyszczalni znajdują się pod powierzchnią gruntu, przez co ich funkcjonowanie nie wiąże się z emisją hałasu do otoczenia. Monitoring hałasu wykonywany jest zgodnie z wymogami przepisów prawa ochrony środowiska. Pomiar wielkości emisji hałasu prowadzone są w jednym punkcie pomiarowym w porze dnia i w porze nocy z częstotliwością raz na dwa lata. Z przeprowadzonych przez zakład obliczeń i badań akustycznych wynika, że instalacja mechanicznej oczyszczalni ścieków nie jest obiektem uciążliwym dla środowiska pod względem akustycznym. Zastosowane urządzenia (zespoły napędowe pomp) oraz ich lokalizacja w budynku przepompowni zapewniają dotrzymanie standardów akustycznych, na najbliższych sąsiadujących z zakładem terenach podlegających ochronie akustycznej.

6. Obszary chronione.

Fabryka Obrabiarek RAFAMET S.A. zlokalizowana jest na obszarze Parku Krajobrazowego – „Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich”. Park Krajobrazowy powstał na mocy Rozporządzenia Wojewody Katowickiego z dnia 23.11.1993 r. i obejmuje obszar 49 387 ha. Celem utworzenia Parku jest zachowanie i ochrona dóbr i walorów przyrodniczych oraz przyrodniczo-kulturowych oraz kulturowych na obszarze wielowiekowej działalności Cystersów. Cystersi stworzyli na tym terenie koncepcje przestrzenną krajobrazu, na którą składa się sieć osadnicza i komunikacyjna, założenia parkowe i aleje, systemy wodne i melioracyjne ze stawami rybnymi. Park obejmuje kompleks lasów Rudzkich, będących pozostałością dawnej Puszczy Śląskiej. We florze parku występuje ponad 100 gatunków roślin rzadkich i chronionych. Duża ilość zbiorników wodnych oraz otaczające je rozległe kompleksy leśne stwarzają dogodne warunki dla ptaków lęgowych i przelotnych. Na terenie Parku, na południe od siedziby Spółki, znajduje się rezerwat przyrody „Łęczczok” oddalony o około 5,3 km oraz specjalny obszar chroniony siedlisk SOO Natura 2000 „Stawy Łęczczok” PLH240010 w odległości około 4,9 km. Obejmują one zespół stawów rybnych wraz z otaczającymi je lasami lęgowymi i grądowymi oraz pomniki przyrody ożywionej i pomniki przyrody nieożywionej – głąz narzutowy.

Spółka RAFAMET nie zalicza się do zakładów o dużym lub zwiększonym ryzyku powstawania poważnej awarii przemysłowej. Ilość substancji niebezpiecznych na terenie zakładu nie przekracza wartości progowych, których występowanie decydowałoby o zaliczeniu zakładu jako podmiotu o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej.

Spółka wpływa na środowisko naturalne w granicach wynikających z decyzji organów administracji rządowej i samorządowej. Nie płaci obecnie żadnych kar za przekroczenie norm i wymogów ochrony środowiska. Sąsiedzi i społeczność lokalna, a także podmioty administracji publicznej nie wnoszą żadnych zastrzeżeń do prowadzonej działalności.

7. Energia i paliwa.

Fabryka Obrabiarek RAFAMET S.A. zasilana jest dwiema liniami kablowymi elektroenergetycznymi 15 kV z odrębnych systemów energetyki zawodowej rozdzielni GPZ 110/15 kV. Obie linie są całkowicie opomiarowane (energia czynna, energia bierna), a także wyposażone w wieloparametrowe elektroniczne liczniki energii do przekazywania odczytów drogą radiową. Koszty energii elektrycznej obejmują koszty dystrybucji oraz zakupu energii. Dystrybutorem energii dla Spółki jest TAURON Dystrybucja S.A. Koszty dystrybucji naliczane są w oparciu o zawartą umowę w grupie taryfowej B 23. Jest to taryfa dla odbiorców zasilanych średnim napięciem z rejestracją zużycia energii w trzech strefach czasowych. Energia kupowana jest obecnie od PAK Volt S.A. W Spółce funkcjonuje monitoring (ERGON) poboru mocy i zużywanej energii (dla trzech stanowisk terminalowych), pozwalający kontrolować utrzymanie się w limitach ustalonej mocy.

Zakład posiada własną kotłownię, w której zainstalowane są 4 kotły wodne wysokociśnieniowe i wysokotemperaturowe typu WLM 2,5/3 o wydajności 2,5 Gcal/h (2,9 MW) każdy i całkowitej mocy

ciepłej kotłowni 10 Gcal/h (11,6 MW). Kotłownia opalana jest węglem kamiennym energetycznym Miał II A typ 31 lub 32.

Tabela 33 Kluczowe wskaźniki dla energii i ciepła.

Energia i ciepło	Jednostka	2021	2022
Zużycie energii elektrycznej	MWh/rok	3 375,2	3 001,9
Produkcja ciepła przez kotłownię zakładową	GJ/rok	29 301	20 456
Zużycie ciepła	GJ/rok	25 867	19 532

Tabela 34 Kluczowe wskaźniki zużycia surowców energetycznych.

Surowce energetyczne	Jednostka (tona)	
	2021	2022
Węgiel kamienny	2003,0	1462,0
Benzyna silnikowa	5,4	6,1
Oleje napędowe	16,9	16,9
Oleje silnikowe, smarowe , pozostałe	17,3	12,7
Gaz skroplony	1,2	1,2
Nafta	0,2	0,2

8. Ujawnienia w ramach Taksonomii EU.

Działalność Grupy Kapitałowej RAFAMET (GK RAFAMET) w ujęciu Taksonomii.

GK RAFAMET jest podmiotem objętym obowiązkiem ujawniania danych niefinansowych, o których mowa w:

- Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852 z dnia 18 czerwca 2020 roku w sprawie ustanowienia ram ułatwiających zrównoważone inwestycje, zmieniające rozporządzenie (UE) 2019/2088,
- Rozporządzeniu delegowanym Komisji (UE) 2021/2139 z dnia 4 czerwca 2021 roku uzupełniającym rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852 poprzez ustanowienie technicznych kryteriów kwalifikacji służących określeniu warunków na jakich dana działalność gospodarcza kwalifikuje się jako wnosząca istotny wkład w łagodzenie zmian klimatu lub w adaptację do zmian klimatu, a także określeniu, czy ta działalność gospodarcza nie wyrządza poważnych szkód względem żadnego z pozostałych celów środowiskowych,
- Rozporządzeniu delegowanym Komisji (UE) 2021/2178 z dnia 6 lipca 2021 roku uzupełniającym rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852 przez sprecyzowanie treści i prezentacji informacji dotyczących zrównoważonej środowiskowo działalności gospodarczej, które mają być ujawniane przez przedsiębiorstwa podlegające art. 19a lub 29a dyrektywy 2013/34/UE oraz określenie metody spełnienia tego obowiązku ujawnienia informacji,
- Rozporządzeniu delegowanym Komisji (UE)2022/1214 z dnia 9 marca 2022 roku zmieniającym

rozporządzenie delegowane (UE) 2021/2139 w odniesieniu do działalności gospodarczej w niektórych sektorach energetycznych oraz rozporządzeniu delegowanym (UE)2021/2178 w odniesieniu do publicznego ujawniania szczególnych informacji w odniesieniu do tych rodzajów działalności gospodarczej.

Wyżej wymienione przepisy (dalej Taksonomia lub Systematyka) zobowiązują przedsiębiorstwa do ujawnienia czy i w jakim stopniu ich działalność biznesowa jest zgodna z założeniami klasyfikującymi i opisującymi prowadzone działalności jako zrównoważone środowiskowo, co oznacza, że akty te definiują działalności gospodarcze, które po spełnieniu określonych w nich kryteriów technicznych i społecznych można sklasyfikować, jako przyjazne dla środowiska. Aktualne techniczne kryteria kwalifikacji (dalej TTK) opisane szczegółowo w Systematyce służą określeniu warunków, na jakich dana działalność gospodarcza kwalifikuje się do Taksonomii jako wnosząca istotny wkład oraz niewyrządzająca znaczących szkód w realizację dwóch pierwszych tzw. Celów Środowiskowych, tj.: „Łagodzenie zmian klimatu” oraz „Adaptacja do zmian klimatu”. Odniesienia do pozostałych czterech celów środowiskowych (wymienionych poniżej) w sprawozdaniu za rok 2022 pominięto.

Grupa Kapitałowa RAFAMET zgodnie z aktualnie obowiązującymi TTK dokonała przeglądu wskazanych w Taksonomii działalności w odniesieniu do zdefiniowanych w niej celów środowiskowych aby określić, które z nich znacząco przyczyniają się do Łagodzenia zmian klimatu lub Adaptacji do zmian klimatu. W wyniku analizy zrewidowano i zweryfikowano podejście ubiegłoroczne. Ustalono kody NACE, w których mieści się działalność GK RAFAMET oraz zidentyfikowano trzy działalności kwalifikujące się do Systematyki. Następnie przeprowadzono alokację przychodów (Obrót), nakładów inwestycyjnych (CapEx) i wydatków operacyjnych (OpEx) do poszczególnych rodzajów działalności. Ustalono również czy działalności te są działalnościami na rzecz przejścia (transformacyjnymi) czy wspomagającymi. Nie dokonano jednak w sprawozdaniu za 2022 rok weryfikacji pod względem Taksonomicznych kryteriów „Wnoszenia istotnego wkładu” oraz „Niewyrządzania znaczących szkód” w stosunku do pozostałych czterech Celów Środowiskowych („Zrównoważone użytkowanie i ochrona zasobów wodnych i morskich”, „Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym”, „Zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola” oraz „Ochrona i przywracanie różnorodności biologicznej i ekosystemów”), z uwagi na brak obowiązku sprawozdawczego w tym zakresie za rok 2022.

Minimalne gwarancje

Sprawdzono czy GK RAFAMET przestrzega tzw. „Minimalnych gwarancji”, o których mowa w Systematyce w zakresie stosowanych procedur postępowania oraz czy ma miejsce przestrzeganie Wytycznych OECD dla przedsiębiorstw wielonarodowych oraz Wytycznych ONZ dotyczących biznesu i praw człowieka, w tym zasad i praw określonych w ośmiu podstawowych konwencjach wskazanych w Deklaracji Międzynarodowej Organizacji Pracy dotyczącej podstawowych zasad i praw w pracy oraz zasad i praw określonych w Międzynarodowej karcie praw człowieka. Zgodnie z wymaganiami Systematyki za niespełnienie minimalnych gwarancji uważa się wystąpienie przynajmniej jednego z dwóch przesłanek w ramach

czterech obszarów działań tj.: praw człowieka, korupcji, podatków oraz uczciwej konkurencji. Analiza wewnętrznych polityk, regulaminów oraz procedur postępowania w Grupie Kapitałowej RAFAMET wykazała brak wystąpienia wskazanych przesłanek, co pozwoliło uznać, że GK RAFAMET spełnia Minimalne gwarancje Systematyki. (zob. również dalszą część oświadczenia niefinansowego).

Działania związane z energią jądrową lub gazem ziemnym

Na wszystkie sześć pytań (3 x 2) wskazanych w Systematyce, w odniesieniu do tego zagadnienia, odpowiedź Grupy Kapitałowej RAFAMET jest negatywna.

Zasady rachunkowości

Wskazane w Systematyce wskaźniki wyników (Przychody, CapEx i OpEx) obliczone zostały zgodnie z metodologią opisaną w Systematyce dotyczącej ujawnień. Do kalkulacji wskaźników uwzględniliśmy odpowiednie dane ze skonsolidowanego sprawozdania finansowego GK RAFAMET. Poszczególne rodzaje prowadzonej działalności przypisaliśmy tylko do jednej działalności kwalifikującej się do Systematyki, stąd żadna część z tych wskaźników nie została policzona podwójnie. Zasady rachunkowości stosowane w GK RAFAMET opisane zostały w sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej RAFAMET.

Wskaźnik obrotu

Wskaźnik związany z obrotem obliczono jako relację sumy przychodów z działalności kwalifikującej się do Taksonomii do całości przychodów ujawnionych w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym GK RAFAMET za 2022 rok (zob. sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej RAFAMET).

Wyszczególnienie	2022
Przychody z działalności kwalifikowanej	93.674 tys. PLN
Skonsolidowane przychody	116.456 tys. PLN
% przychodów z działalności kwalifikowanej	80,4%

Wskaźnik związany z nakładami inwestycyjnymi (CapEx)

Wskaźnik związany z nakładami inwestycyjnymi ustalono dzieląc sumę nakładów inwestycyjnych kwalifikujących się do Systematyki do całości nakładów ujawnionych w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej RAFAMET za 2022 rok (zob. sprawozdanie finansowe strona 75). Przyjęte w wyliczonym wskaźniku nakłady inwestycyjne dotyczą zwiększenia stanu rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych w ciągu danego roku obrotowego przed amortyzacją, umorzeniem oraz wszelkimi aktualizacjami wyceny, w tym wynikającymi z przeszacowania oraz utraty wartości godziwej oraz zwiększenia stanu rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych i prawnych, wynikających z połączenia jednostek gospodarczych. Do licznika wskaźnika przypisano tę część CapEx,

która dotyczy rodzajów działalności kwalifikujących się do Systematyki, do mianownika całość nakładów inwestycyjnych GK RAFAMET. W przypadku, gdy te same rzeczowe aktywa trwałe lub wartości niematerialne i prawne wykorzystywane były w celu wytwarzania produktów lub usług związanych z działalnością kwalifikującą się do systematyki i niekwalifikującą się do niej dokonano stosownej dezagregacji tych nakładów.

Ustalając wartość nakładów inwestycyjnych (licznik), wzięto pod uwagę stopień wykorzystania aktywów trwałych lub wartości niematerialnych i prawnych w zdefiniowanych rodzajach działalności. W przypadku nakładów inwestycyjnych, których nie można było wprost przypisać do konkretnej działalności, zastosowano metodę alokacji tych nakładów odpowiadającą proporcji przychodów (obrotu) z tych działalności.

Wyszczególnienie	2022
Nakłady inwestycyjne związane z działalnością kwalifikowaną	3.698 tys. PLN
Skonsolidowane nakłady inwestycyjne	5.405 tys. PLN
% nakładów inwestycyjnych związanych z działalnością kwalifikowaną	68,4%

Wskaźnik związany z wydatkami operacyjnymi (OpEx)

Wskaźnik związany z wydatkami operacyjnymi obliczono, jako relację sumy wydatków operacyjnych kwalifikujących się do Systematyki do sumy wydatków operacyjnych ujawnionych w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej RAFAMET za 2022 rok. Alokację odpowiednich wartości finansowych w tym zakresie dokonaliśmy opierając się na naszej najlepszej interpretacji Systematyki.

W wydatkach operacyjnych zgodnie z Taksonomią ujęto wydatki stanowiące bezpośrednio i nieskapitalizowane koszty związane z działaniami w zakresie prac badawczo-rozwojowych, renowacji budynków, leasingu krótkoterminowego, konserwacją i naprawami oraz wszelkimi innymi bezpośrednimi wydatkami związanymi z bieżącą obsługą składników rzeczowych aktywów trwałych niezbędnych dla zapewnienia ciągłego i efektywnego ich funkcjonowania we właściwej kondycji, tj. w szczególności koszty przeglądów napraw i remontów, materiałów remontowych oraz usług dozoru mienia i porządkowych.

Wyszczególnienie	2022
Wydatki operacyjne związane z działalnością kwalifikowaną	9.383 tys. PLN
Skonsolidowane wydatki operacyjne	11.633 tys. PLN
% wydatków operacyjnych związanych z działalnością kwalifikowaną	80,8%

Podsumowanie

Z działalności zrównoważonej Grupy Kapitałowej RAFAMET w 2022 roku pochodziło: 45,2% obrotów 42,6% nakładów inwestycyjnych i 59,9% wydatków operacyjnych. Wytwarzanie technologii służącej do naprawy kół jezdnych pociągów, wagonów pasażerskich i towarowych, pojazdów miejskich i podmiejskich o zerowej emisji CO₂ oraz służącej zmniejszeniu uciążliwość hałasu w czasie ruchu tych pojazdów, zakwalifikowano do działalności zrównoważonej środowiskowo.

Z działalności niezrównoważonej środowiskowo pochodziło: 35,2% obrotów, 25,8% nakładów inwestycyjnych oraz 20,9% wydatków operacyjnych. Przekroczenie poziomu emisyjności CO₂, określonego na poziomie 0,299 tony ekwiwalentu CO₂ na tonę produktu, przy produkcji żeliwa w spółce zależnej od RAFAMET S.A., uznano za czynnik powodujący niezgodność z Systematyką.

Z działalności nieobjętej Systematyką i niekwalifikującej się do niej pochodziło analogicznie 19,6% obrotów (np. dostarczanie technologii tj. produkcja obrabiarek innych niż do napraw kół oraz zestawów kołowych pojazdów szynowych), 31,6% nakładów inwestycyjnych oraz 19,2% wydatków operacyjnych, co przedstawione również w trzech obowiązkowych tabelach Systematyki.

Klasyfikacja	Obrót	Nakłady inwestycyjne (CapEx)	Wydatki operacyjne (OpEx)
Działalność zrównoważona (zgodna z Systematyką)	45,2%	42,6%	59,9%
Działalność niezrównoważona (niezgodna z Systematyką)	35,2%	25,8%	20,9%
Działalność nieobjęta Systematyką (niesklasyfikowana)	19,6%	31,6%	19,2%

Tabela 35 Ocena stanu zgodności obrotów Grupy Kapitałowej RAFAMET z Taksonomią działalności zrównoważonej środowiskowo

Działalność gospodarcza	Kod lub Kody NACE	Obrót (wartość bezwzględna)	Część obrotu	Kryteria wnoszenia istotnego wkładu						Kryteria dotyczące zasady "niewyrządzania znaczących szkód"						Minimalne gwarancje	Udział procentowy obrotu zgodnego z systematyką (rok n)	Udział procentowy obrotu zgodnego z systematyką (rok n-1)	Kategoria (działalność wspomagająca)	Kategoria (działalność na rzecz przejścia)
				Łagodzenie zmian klimatu	Adaptacja do zmian klimatu	Zasoby wodne i morskie	Gospodarka o obiegu zamkniętym	Zanieczyszczenia	Różnorodność biologiczna i ekosystemy	Łagodzenie zmian klimatu	Adaptacja do zmian klimatu	Zasoby wodne i morskie	Gospodarka o obiegu zamkniętym	Zanieczyszczenia	Różnorodność biologiczna i ekosystemy					
Waluta (tys. PLN)	%	%	%	%	%	%	%	T/N	T/N	T/N	T/N	T/N	T/N	T/N	%	%	E	T		
A. DZIAŁALNOŚĆ KLASYFIKUJĄCA SIĘ DO SYSTEMATYKI																				
A.1. Rodzaje działalności zrównoważonej środowiskowo (zgodnej z systematyką)																				
Wytwarzanie niskoemisyjnych technologii na potrzeby transportu	3.3	52.714	45,2%	0	100%															
Obrót ze zrównoważonej środowiskowo działalności (zgodnej z systematyką)		52.714	45,2%																	
A.2. Działalność klasyfikująca się do systematyki, ale niezrównoważona środowiskowo (niezgodna z systematyką)																				
Produkcja żelaza i stali (produkcja żeliwa)	3.9	40.960	35,2%	0	100%					N	T								T	
Renowacja istniejących budynków	7.2	0	0%	0	100%					T	T									
Obrót z działalności klasyfikującej się do systematyki, ale niezrównoważonej środowiskowo (działalności niezgodnej z systematyką)		40.960	35,2%																	
Razem (A.1 + A.2)		93.674	80,4%																	
B. DZIAŁALNOŚĆ NIEKLASYFIKUJĄCA SIĘ DO SYSTEMATYKI																				
Obrót z działalności nieklasyfikującej się do systematyki		23.782	19,6%																	
Razem (A + B)		116.456	100,0%																	

Tabela 36 Ocena stanu zgodności nakładów inwestycyjnych (CapEx) Grupy Kapitałowej RAFAMET z Taksonomią działalności zrównoważonej środowiskowo

Rodzaje działalności gospodarczej	Kod lub Kody NACE	Nakłady inwestycyjne (wartość bezwzględna)	Udział procentowy nakładów inwestycyjnych	Kryteria wnoszenia istotnego wkładu						Kryteria dotyczące zasady "niewyrządzenia znaczących szkód"						Minimalne gwarancje	Udział procentowy nakładów inwestycyjnych zgodnych z systematyką (rok n)	Udział procentowy nakładów inwestycyjnych zgodnych z systematyką (rok n-1)	Kategoria (działalność wspomaganą)	Kategoria (działalność na rzecz przejścia)
				Łagodzenie zmian klimatu	Adaptacja do zmian klimatu	Zasoby wodne i morskie	Gospodarka o obiegu zamkniętym	Zanieczyszczenia	Różnorodność biologiczna i ekosystemy	Łagodzenie zmian klimatu	Adaptacja do zmian klimatu	Zasoby wodne i morskie	Gospodarka o obiegu zamkniętym	Zanieczyszczenia	Różnorodność biologiczna i ekosystemy					
Waluta (tys. PLN)	%	%	%	%	%	%	%	T/N	T/N	T/N	T/N	T/N	T/N	%	%	E	T			
A. DZIAŁALNOŚĆ KLASYFIKUJĄCA SIĘ DO SYSTEMATYKI																				
A.1. Rodzaje działalności zrównoważonej środowiskowo (zgodnej z systematyką)																				
Wytwarzanie niskoemisyjnych technologii na potrzeby transportu	3.3	2.301	42,6%	0	100%												T	E		
Nakłady inwestycyjne z działalności zrównoważonej środowiskowo działalności (zgodnej z systematyką) (A.1)		2.301																		
A.2. Działalność klasyfikująca się do systematyki, ale niezrównoważona środowiskowo (niezgodna z systematyką)																				
Produkcja żelaza i stali	3.9	1.018	18,8%	0	100%					N	T						T	T		
Renowacja istniejących budynków	7.2	379	7,0%	0	100%					T	T						T			
Nakłady inwestycyjne z działalności klasyfikującej się do systematyki, ale niezrównoważonej środowiskowo (działalności niezgodnej z systematyką) (A.2)		1.397	25,8%																	
Razem (A.1 + A.2)		3.698	68,4%																	
B. DZIAŁALNOŚĆ NIEKLASYFIKUJĄCA SIĘ DO SYSTEMATYKI																				
Nakłady inwestycyjne z działalności nieklasyfikującej się do systematyki (B)		1.707	31,6%																	
Razem (A + B)		5.405	100,0%																	

Tabela 37 Ocena stanu zgodności wydatków operacyjnych (OpEx) Grupy Kapitałowej RAFAMET z Taksonomią działalności zrównoważonej środowiskowo

Działalność gospodarcza	Kod lub Kod(y) NACE	Obrót (wartość bezwzględna)	Część obrotu (dot. OpEx)	Kryteria wnoszenia istotnego wkładu							Kryteria dotyczące zasady "niewyrządzenia znaczących szkód"							Minimalne gwarancje	Udział procentowy obrotu zgodnego z systematyką (rok n)	Udział procentowy obrotu zgodnego z systematyką (rok n-1)	Kategoria (działalność wspomagająca)	Kategoria (działalność na rzecz przejścia)
				Łagodzenie zmian klimatu	Adaptacja do zmian klimatu	Zasoby wodne i morskie	Gospodarka o obciążeniu zamkniętym	Zanieczyszczenia	Różnorodność biologiczna i ekosystemy	Łagodzenie zmian klimatu	Adaptacja do zmian klimatu	Zasoby wodne i morskie	Gospodarka o obciążeniu zamkniętym	Zanieczyszczenia	Różnorodność biologiczna i ekosystemy							
				Waluta (tys. PLN)	%	%	%	%	%	%	T/N	T/N	T/N	T/N	T/N	T/N	T/N					
A. DZIAŁALNOŚĆ KLASYFIKUJĄCA SIĘ DO SYSTEMATYKI																						
A.1. Rodzaje działalności zrównoważonej środowiskowo (zgodnej z systematyką)																						
Wytwarzanie niskoemisyjnych technologii na potrzeby transportu	3.3	6.969	59,9%	0	100%						T	T				T	59,9		E			
Obrót ze zrównoważonej środowiskowo działalności (zgodnej z systematyką)		6.969																				
A.2. Działalność klasyfikująca się do systematyki, ale niezrównoważona środowiskowo (niezgodna z systematyką)																						
Produkcja żelaza i stali (produkcja żeliwa)	3.9	2.216	19,1%	0	100%					N	T					T			T			
Renowacja istniejących budynków	7.2	208	1,8%	0	100%					T	T					T						
Obrót z działalności klasyfikującej się do systematyki, ale niezrównoważonej środowiskowo (działalności niezgodnej z systematyką)		2.424	20,9%																			
Razem (A.1 + A.2)		9.393	80,8																			
B. DZIAŁALNOŚĆ NIEKLASYFIKUJĄCA SIĘ DO SYSTEMATYKI																						
Obrót z działalności nieklasyfikującej się do systematyki		2.240	19,2%																			
Razem (A + B)		11.633	100,0%																			

Ryzyka w obszarze środowiskowym

OCENA RYZYKA W OBSZARZE ŚRODOWISKOWYM SPÓŁKI

Określono obszary wpływu Spółki na środowisko i zidentyfikowano wszystkie aspekty środowiskowe. Ustalono środki służące nadzorowi oraz doskonaleniu i weryfikacji działań dotyczących tych aspektów, które wywierają znaczący wpływ na środowisko. W celu identyfikacji awarii dokonano podziału instalacji zakładu na węzły, które stanowiły podstawę do wykonania analizy zagrożeń środowiskowych. W wyniku przeprowadzonej analizy został określony poziom ryzyka dla ważniejszych zagrożeń występujących w wytypowanych procesach. We wszystkich rozpatrywanych przypadkach ryzyko wystąpienia awarii określone zostało na poziomie średnim i niskim, wskazując w ten sposób, że wszystkie zastosowane środki zabezpieczające przed wystąpieniem awarii są wystarczające. Ocena ryzyka w obszarach środowiskowych została opracowana dla następujących instalacji i obszarów: kotłowni, hartowni, urządzeń klimatyzacyjnych i chłodniczych, urządzeń spalinowych i gazowych, rozdzielni głównej i stacji transformatorowo-rozdzielczych, eksploatacji obrabiarek, gospodarki smarowniczej, transportu wyrobu, magazynów odpadów niebezpiecznych i innych niż niebezpieczne, serwisowania u klienta, magazynowania środków chemicznych, myjni do mycia, czyszczenia i odtłuszczenia części, warsztatu ładowania wózków akumulatorowych, oczyszczalni ścieków, lakierni, poboru wód, podwykonawców świadczących usługi na terenie Spółki.

RYZYKA DOTYCZĄCE REGULACJI PRAWNYCH ZWIĄZANYCH Z OCHRONĄ ŚRODOWISKA

Regulacje prawne odnoszące się do środowiska i korzystania z zasobów naturalnych ulegają ciągłym zmianom, a tendencją ostatnich lat w tym zakresie jest zaostrzanie obowiązujących standardów. W związku z tym, Spółka może nie być w stanie przestrzegać i działać zgodnie z przyszłymi zmianami w prawie lub też takie zmiany w prawie mogą mieć negatywny wpływ na działalność gospodarczą Spółki. Dodatkowo, zmiany w prawie ochrony środowiska mogą prowadzić do konieczności dostosowania działalności Spółki do nowych wymogów (np. wprowadzenia zmian w technologiach stosowanych przez Spółkę do ograniczania emisji do powietrza lub też zmian w sposobie zagospodarowania odpadów, prowadzenia gospodarki wodno-ściekowej), w tym również uzyskania nowych pozwoleń lub zmiany warunków dotychczasowych pozwoleń posiadanych przez Spółkę. Taki obowiązek może wymagać od Spółki poniesienia określonych, dodatkowych nakładów inwestycyjnych, a tym samym może mieć wpływ na jej sytuację finansową, podnosząc koszty jej działalności. Spółka dąży do ograniczenia ryzyka, prowadząc stały nadzór nad wymaganiami prawnymi dotyczącymi ochrony środowiska oraz realizując niezbędne zadania inwestycyjne, pozwalające na spełnienie wszystkich wymogów środowiskowych. Świadome i odpowiedzialne działanie w oparciu o najwyższe standardy środowiska oraz konsekwencja w wypełnianiu zadań środowiskowych należą do priorytetowych zadań.

RYZYKO W ZAKRESIE DOSTOSOWANIA DZIAŁALNOŚCI SPÓŁKI DO POLITYKI KLIMATYCZNEJ UNII EUROPEJSKIEJ

Jednym z celów priorytetowych Unii Europejskiej jest przeciwdziałanie zmianom klimatycznym poprzez m.in. ograniczanie zużycia naturalnych surowców energetycznych, wprowadzanie nowoczesnych

i efektywnych technologii w zakresie produkcji energii, ograniczanie emisji dwutlenku węgla, zmniejszanie zużycia energii oraz zwiększenie znaczenia energetyki odnawialnej.

Działania związane z minimalizacją ryzyka to m.in. stały nadzór nad wymaganiami prawnymi dotyczącymi ochrony środowiska oraz realizacja niezbędnych zadań inwestycyjnych, pozwalających na spełnienie wszystkich wymogów środowiskowych. Bieżąca analiza i ocena sytuacji w zakresie zmian Polityki klimatycznej UE i wynikających z niej zmian w przepisach krajowych, realizacja projektów w ramach działalności Spółki mających na celu ograniczenia emisji pyłów i gazów.

W związku z wejściem w życie z dniem 1 stycznia 2030 roku Ustawy z dnia 24 września 2020 roku (Dz.U. z 2020 poz.1860) w sprawie standardów emisyjnych dla niektórych instalacji, źródeł spalania paliw podjęto działania w celu dostosowania działalności Spółki do obniżenia standardu emisyjnego pyłu.

OBSZAR SPOŁECZNY I PRACOWNICZY

1. Zatrudnienie.

Zasady zatrudnienia i wynagradzania w Fabryce Obrabiarek RAFAMET S.A. określa Zakładowy Układ Zbiorowy Pracy, który obowiązuje od 01.01.1997 r. wraz z protokołami dodatkowymi nr 1 - 12, które zostały podpisane w latach 1998 – 2022 pomiędzy Zarządem Spółki a działającymi w fabryce organizacjami związkowymi.

Zasady nawiązywania i rozwiązywania stosunku pracy, czas pracy, kwestie urlopów pracowniczych, podnoszenia kwalifikacji zawodowych oraz bezpieczeństwa i higieny pracy, opisane w ZUZP, są spójne z powszechnie obowiązującymi w tym zakresie przepisami prawa. Obowiązki pracodawcy i pracowników, oprócz zdefiniowanych w przepisach prawa pracy, określa w RAFAMET S.A. Regulamin pracy.

Kluczowe niefinansowe wskaźniki dotyczące zatrudnienia obrazują zestawienia przedstawione poniżej.

Tabela 38 Kluczowe wskaźniki zatrudnienia.

Wyszczególnienie	Przeciętne zatrudnienie (etaty)		Struktura (%)		Zatrudnienie (osoby)		Struktura (%)	
	2022	2021	2022	2021	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2021
Stanowiska nierobotnicze	158	167	47,45	47,18	154	170	47,98	47,89
Stanowiska robotnicze	175	187	52,55	52,82	167	185	52,02	52,11
Ogółem	333	354	100	100	321	355	100	100

Priorytetowym zadaniem w zakresie polityki pracowniczej jest dostosowanie stanu i struktury zatrudnienia do potrzeb jak najbardziej efektywnego i racjonalnego ich wykorzystania, przy jednoczesnym wzroście przeciętnego wynagrodzenia w celu zapobieżenia odpływowi kadry o najwyższych kwalifikacjach zawodowych. Podejmowane działania służą terminowej realizacji produkcji, osiągnięciu zadowalającej wydajności pracy, jak też stworzeniu niezbędnego potencjału intelektualnego ukierunkowanego na wzrost i tempo produkcji oraz rozwój posiadanego asortymentu handlowego.

Tabela 39 Kluczowe wskaźniki płci.

Płeć	Liczba osób		Struktura (%)	
	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2021
Kobiety	59	62	18,38	17,46
Mężczyźni	262	293	81,62	82,54
Ogółem	321	355	100	100

Ze względu na profil działalności Spółki (przemysł maszynowy) i charakter jej produkcji w strukturze zatrudnienia dominujący udział mają mężczyźni. Wynika to z faktu, iż w zawodach technicznych, zarówno w przypadku stanowisk nierobotniczych (konstruktorzy, technolodzy) jak i robotniczych (operatorzy maszyn osn, ślusarze, monterzy), kształcą się i aplikują głównie mężczyźni.

Tabela 40 Kluczowe wskaźniki stanowisk.

Zatrudnienie	Liczba etatów (przecięte)		Struktura (%)	
	2022	2021	2022	2021
Pracownicy na stanowiskach nierobotniczych:	158	167	47,45	47,18
<i>Kadra zarządzająca i kierownicza</i>	14	15	4,20	4,24
<i>Pracownicy inżynieryjno – techniczni</i>	85	91	25,53	25,71
<i>Pracownicy handlowi i obsługa sprzedaży</i>	29	30	8,71	8,47
<i>Pracownicy administracyjni</i>	30	31	9,01	8,76
Pracownicy na stanowiskach robotniczych:	175	187	52,55	52,82
<i>Robotnicy bezpośrednio produkcyjni</i>	135	150	40,54	42,37
<i>Robotnicy pośrednio produkcyjni</i>	40	37	12,01	10,45
Ogółem	333	354	100	100

Polityka kadrowa zakłada niski poziom rotacji z uwagi na długi czasokres konieczny do zdobycia niezbędnego doświadczenia, zwłaszcza w przypadku pracowników pionu technicznego, zarówno na stanowiskach nierobotniczych, jak i robotniczych. Spółka prowadzi stałe działania mające na celu pozyskanie jak największej grupy wykwalifikowanej kadry technicznej. Obserwuje się tym samym tendencję do obniżania zatrudnienia w grupie pracowników administracyjno – ekonomicznych i pomocniczych.

Tabela 41 Kluczowe wskaźniki rodzaju zawartych umów.

Typ umowy o pracę	Liczba osób		Struktura (%)	
	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2021
Umowa na czas nieokreślony	301	328	93,77	92,39
Umowa na czas określony	19	24	5,92	6,76
Umowa na okres próbny	1	3	0,31	0,85
Ogółem	321	355	100	100

Realizowana polityka zatrudnieniowa opiera się na zawieraniu umów o pracę, przy czym większość umów o pracę zawarta jest na czas nieokreślony. Umowy z pracownikami, którzy podejmują pracę po raz

pierwszy zawierane są na trzymiesięczny okres próbny, a następnie – do czasu stwierdzenia pełnej przydatności pracownika do pracy na zajmowanym stanowisku – na czas określony. Ilość i czasokres umów na czas określony zawartych z jednym pracownikiem wynika z możliwości jakie daje kodeks pracy oraz uzależniona jest od oceny predyspozycji zatrudnionego do pracy na powierzonym odcinku, której każdorazowo dokonuje bezpośredni przełożony.

Tabela 42 Kluczowe wskaźniki wykształcenia.

Wykształcenie	Liczba osób		Struktura (%)	
	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2021
Wyższe (w tym licencjat)	111	121	34,58	34,08
Średnie i policealne	128	140	39,87	39,44
Zasadnicze zawodowe	78	89	24,30	25,07
Podstawowe	4	5	1,25	1,41
Ogółem	321	355	100	100

W przedsiębiorstwie największa liczba zatrudnionych pracowników posiada wykształcenie średnie i wyższe, co obrazuje tendencję do pozyskiwania na stanowiska robotnicze pracowników o wyższych kwalifikacjach. Także już zatrudniona kadra – w miarę możliwości – podnosi swoje kwalifikacje poprzez naukę organizowaną w formach szkolnych i różnego rodzaju kursach i szkoleniach specjalistycznych.

Tabela 43 Kluczowe wskaźniki wieku.

Wiek	Liczba osób		Struktura (%)	
	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2021
Poniżej 30 lat	25	35	7,79	9,86
30 – 40 lat	54	66	16,82	18,59
40 – 50 lat	79	80	24,61	22,54
50 – 60 lat	163	174	50,78	49,01
Ogółem	321	355	100	100

Powyższe dane wskazują na istniejącą tendencję starzenia się załogi RAFAMET S.A., co jest zjawiskiem charakteryzującym przedsiębiorstwa produkcyjne położone na terenach przygranicznych.

Tabela 44 Kluczowe wskaźniki mobilności zawodowej.

Mobilność zawodowa	2022	2021
Liczba pracowników nowozatrudnionych	16	28
Liczba odejść	53	30

2. Wynagrodzenia.

Szczegółowe zasady wynagradzania oraz przyznawanie świadczeń związanych z pracą i warunkami pracy mają głównie charakter regulacji wewnętrzzakładowych. Zgodnie z zapisami ZUZP do podstawowych czynników kształtujących wycenę pracy należą: charakter wykonywanej pracy, wymagane kwalifikacje teoretyczne i praktyczne, wysiłek fizyczny i umysłowy, wpływ podejmowanych decyzji na działalność jednostki organizacyjnej oraz stopień uciążliwości oraz warunki pracy w jakich praca jest wykonywana. Wynagrodzenie zasadnicze pracownika określa umowa o pracę. Wynagrodzenie za pełny miesięczny wymiar czasu pracy dla pracowników objętych układem wynika ze stawki osobistego zaszeregowania oraz pozostałych składników określonych w układzie i nie może być mniejsze niż 100% minimalnego wynagrodzenia.

Świadczeniami dodatkowymi dla pracowników objętych układem zbiorowym są:

- 1) dodatki (brygadzistowski, mistrzowski, na stanowiskach kierowniczych i zrównanych z nimi, za samokontrolę (SKT) dla pracowników na stanowiskach robotniczych),
- 2) premia regulaminowa i uznaniowa,
- 3) wynagrodzenie za dodatkowe czynności wykonywane okresowo,
- 4) nagroda (pracownikom, po konsultacji ze związkami zawodowymi, może być przyznana przez pracodawcę specjalna nagroda pieniężna lub rzeczowa za szczególne osiągnięcia na zajmowanym stanowisku pracy lub z okazji zaistnienia okoliczności o ważnym znaczeniu dla Spółki, jak np. jubileusze zakładowe, przyznanie odznaki „Zasłużony dla RAFAMETU”),
- 5) jednorazowa odprawa emerytalno-rentowa,
- 6) dodatek za pracę w godzinach nadliczbowych,
- 7) dodatek za pracę w godzinach nocnych w wysokości 20% stawki godzinowej wynikającej z minimalnego wynagrodzenia za pracę,
- 8) zryczałtowane wynagrodzenie za pełnienie obowiązków Społecznego Inspektora Pracy,
- 9) odprawa pośmiertna,
- 10) nagroda z zysku do podziału wg regulaminu opracowanego przez Zarząd i uzgodnionego ze związkami zawodowymi w przypadku podjęcia przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy stosownej uchwały.

Kluczowe niefinansowe wskaźniki dotyczące wynagrodzeń obrazują zestawienia przedstawione poniżej.

Tabela 45 Kluczowe wskaźniki średniego wynagrodzenia podstawowego.

Wynagrodzenie	2022	2021
Średnie wynagrodzenie podstawowe (w zł)	4 254	4 167

Tabela 46 Kluczowe wskaźniki przeciętnego wynagrodzenia.

Kategorie zaszeregowania		2022		2021	
		Kobiety	Mężczyźni	Kobiety	Mężczyźni
Kadra kierownicza	przeciętne wynagrodzenie (w zł)	8 304	9 519	6 977	9 130
	stosunek przeciętnego wynagrodzenia kobiet do mężczyzn	87,24%		76,42%	
Pozostali pracownicy	przeciętne wynagrodzenie (w zł)	3 143	4 046	3 661	5 066
	stosunek przeciętnego wynagrodzenia kobiet do mężczyzn	77,68%		72,27%	
Ogółem	przeciętne wynagrodzenie (w zł)	4 648	5 898	4 063	5 536
	stosunek przeciętnego wynagrodzenia kobiet do mężczyzn	78,81%		73,39%	
	przeciętne wynagrodzenie bez względu na płeć	5 669		5 278	

Tabela 47 Kluczowe wskaźniki stosunku przeciętnego wynagrodzenia zasadniczego członków Zarządu do najniższego wynagrodzenia zasadniczego w Spółce.

Wynagrodzenie	2022	2021
Przeciętne wynagrodzenie zasadnicze członków Zarządu (w zł)	27 083	28 625
Najniższe wynagrodzenie zasadnicze w Spółce (w zł)	3 050	2 850
Stosunek (wielokrotność)	8,88	10,04

Zgodnie z ustawą o Pracowniczych Planach Kapitałowych Spółka realizuje program dobrowolnego oszczędzania. Jego wdrożenie poprzedziły konsultacje z udziałem przedstawicieli pracodawcy oraz reprezentantów związków zawodowych, w trakcie których przeprowadzono przegląd wszystkich instytucji finansowych zarządzających PPK oraz spotkano się z przedstawicielami wybranych instytucji. Ostatecznie jednogłośnie dokonano wyboru PKO Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A., jako instytucji finansowej zarządzającej PPK w RAFAMET S.A., uznając ofertę tej instytucji za najkorzystniejszą dla pracowników RAFAMET S.A., ze względu na koszty zarządzania PPK, jej wyniki w zarządzaniu aktywami, doświadczenie na rynku funduszy inwestycyjnych i emerytalnych oraz dodatkowe korzyści oferowane przez Towarzystwo (dostępność placówek na terenie kraju, infolinia, opiekun dla firmy, wsparcie informatyczne). Wyboru dokonano mając na uwadze najlepiej rozumiany interes osób zatrudnionych. Następnie zawarto umowę o zarządzanie PPK oraz umowę o prowadzenie PPK i od stycznia 2020 r. rozpoczęto odprowadzanie składek w ramach programu.

Wdrożeniu PPK towarzyszyła szeroka kampania informacyjna wśród załogi obejmująca spotkania bezpośrednie z przedstawicielami PKO Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A., udostępnienie broszur informacyjnych - ekspozycję plakatów oraz wsparcie indywidualne pracowników działu personalnego.

Tabela 48 Kluczowe wskaźniki Pracowniczych Planów Kapitałowych (PPK).

Udział załogi w PPK	Liczba osób		Struktura (%)	
	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2021
Uczestnicy PPK	118	127	36,76	35,77
Pracownicy poza PPK	203	228	63,24	64,23
Ogółem	321	355	100	100
Struktura wieku uczestników PPK	Liczba osób		Struktura (%)	
	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2021
18 – 54 lata	105	112	88,98	88,19
55 – 70 lat	13	15	11,02	11,81
Ogółem	118	127	100	100

3. Środowisko pracy.

W trosce o zdrowie i poprawę jakości życia pracowników Spółki stosowane są dodatkowe świadczenia pozapłacowe, do których uprawnieni są wszyscy pracownicy, niezależnie od wymiaru etatu czy stażu pracy.

Do stosowanych świadczeń pozapłacowych należą:

- dofinansowanie pakietu opieki medycznej, polegającej w głównej mierze na szybkim dostępie do lekarzy specjalistów kilkunastu rodzajów poradni na terenie całej Polski,
- dofinansowanie do pracowniczego ubezpieczenia grupowego na życie, obejmującego również wypadki, leczenie szpitalne czy wystąpienie ciężkich chorób,
- pomoc socjalna adresowana do potrzebujących wsparcia pracowników czy emerytów i rencistów, znajdujących się w trudnej sytuacji, w oparciu o działający Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych,
- bezprocentowe pożyczki dla pracowników będących członkami Międzyzakładowej Pracowniczej Kasy Zapomogowo-Pożyczkowej.

Tabela 49 Kluczowe wskaźniki warunków pracy.

Warunki pracy	Struktura (%)	
	2022	2021
Pracownicy mający dostęp do opieki medycznej	100	100
Pracownicy korzystający z MPKZP	50	51

4. Równość i różnorodność.

Kluczowymi aspektami różnorodności w Fabryce Obrabiarek RAFAMET S.A. są: płeć, wiek, kompetencje, wiedza, doświadczenie i zdolności psychofizyczne. Pomimo braku sformalizowanej polityki różnorod-

ności działania w obszarze zarządzania kadrami uwzględniają kluczowe elementy różnorodności, które pozwalają na wybór kandydatów zapewniających efektywną realizację zadań oraz rozwój Spółki, počawszy od najniższego, a skończywszy na najwyższym szczeblu zarządzania. RAFAMET S.A. dokłada starań, aby stosowane były zasady równego traktowania i zarządzania różnorodnością w miejscu pracy, a szczególnie w obszarze rekrutacji, wynagrodzeń, awansów, dostępu do szkoleń, ochrony przed mobbingiem oraz ochrony przed nieuzasadnionym zwolnieniem.

Tabela 50 Kluczowe wskaźniki równości i różnorodności.

Różnorodność	Struktura (%)	
	2022	2021
Dostęp do stanowisk		
Kobiety	22,41	21,22
Kobiety na stanowiskach menedżerskich	26,32	22,22
Stosunek podstawowego wynagrodzenia kobiet i mężczyzn według zajmowanego stanowiska (wynagrodzenie mężczyzn to 100%)		
Ogółem	79,74	79,92
Stanowiska niemenadżerskie	77,68	80,48
Stanowiska menadżerskie	81,64	75,97
Niepełnosprawność		
Zatrudnione osoby z niepełnosprawnością	1,87	1,97

Wysokość składek na PFRON odprowadzonych w 2022 r. wyniosła 204.968 zł, w 2021 r. kwota ta wyniosła 161.757 zł.

5. Dialog społeczny.

W Fabryce Obrabiarek RAFAMET S.A. respektowane jest prawo pracowników do zrzeszania się w związkach zawodowych. Zakładowe organizacje związkowe są stroną we wszelkich negocjacjach w zakresie zagadnień dot. spraw pracowniczych, a w szczególności w zakresie ogólnozakładowych ruchów płacowych, dysponowania środkami z funduszu socjalnego oraz bezpieczeństwa i higieny pracy. W roku 2021 raz na kwartał Zarząd i związki zawodowe analizowały sytuację ekonomiczno – finansową Spółki w zakresie oceny procesu kształtowania poziomu wynagrodzeń.

Pracodawca i strona pracownicza prowadzi regularny dialog, którego formalnym wyrazem są:

- 1) Zakładowy Układ Zbiorowy Pracy dla Pracowników Fabryki Obrabiarek RAFAMET S.A. (ZUZP) zawarty dnia 15.11.1996 r.
- 2) porozumienie z dnia 24.05.2006 r. dotyczące informowania pracowników i przeprowadzania z nimi konsultacji,
- 3) protokoły uzgodnień w zakresie bieżących spraw pracowniczych,
- 4) wewnętrzne akty normatywne regulujące kwestie pracownicze,
- 5) inne dokumenty, których sygnatariuszami są organizacje związkowe działające w RAFAMET S.A., jak m.in. regulamin dysponowania środkami Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych.

Najważniejszym dokumentem zawartym pomiędzy Pracodawcą a stroną społeczną, reprezentowaną przez Międzyzakładowy Niezależny Samorządny Związek Zawodowy Pracowników przy Fabryce Obrabiarek „RAFAMET” S.A. oraz Organizację Międzyzakładową NSZZ „Solidarność”, jest Zakładowy Układ Zbiorowy Pracy. Układ ten określa warunki, jakim powinna odpowiadać treść stosunku pracy, wzajemne zobowiązania stron układu oraz inne sprawy, które nie zostały uregulowane w przepisach prawa pracy w sposób bezwzględnie obowiązujący. Żadne postanowienia Układu nie są dla pracowników mniej korzystne niż wynikające z powszechnie obowiązujących przepisów prawa pracy.

W RAFAMET S.A. nie działa rada pracowników, ponieważ na mocy ustawy o informowaniu pracowników i przeprowadzaniu z nimi konsultacji w RAFAMET S.A. zostało zawarte porozumienie dotyczące informowania pracowników i przeprowadzania z nimi konsultacji. Przedmiotowe porozumienie zapewnia warunki informowania i przeprowadzania konsultacji co najmniej równe określonym w ustawie oraz uwzględnia interes pracodawcy i pracowników.

Tabela 51 Kluczowe wskaźniki dialogu społecznego.

Dialog społeczny	2022	2021
Liczba działających w RAFAMET S.A. związków zawodowych	2	2
Liczba pracowników w związkach zawodowych:	203	220
<i>MNSZZ Pracowników przy Fabryce Obrabiarek RAFAMET S.A.</i>	153	151
<i>OM NSZZ „Solidarność”</i>	50	69
Odsetek pracowników zrzeszonych w związkach zawodowych	40%	42%
Odsetek pracowników objętych ZUZP	100%	100%

6. Bezpieczeństwo i higiena pracy.

Polityka bezpieczeństwa i higieny pracy zakłada:

- zapewnienie warunków organizacyjnych i technicznych pozwalających na sukcesywne obniżanie i eliminowanie ryzyka zawodowego występującego w miejscach pracy,
- zapewnienie ciągłego doskonalenia działań w zakresie BHP,
- ciągłe doskonalenie skuteczności Zintegrowanego Systemu Zarządzania funkcjonującego w Spółce, ze szczególnym uwzględnieniem dotrzymania wymagań wynikających z normy ISO 45001:2018,
- ciągłą edukację pracowników w zakresie BHP.

Kluczowe niefinansowe wskaźniki dotyczące zagadnień BHP obrazują zestawienia przedstawione poniżej.

Tabela 52 Kluczowe wskaźniki pracowniczych badań profilaktycznych.

Rodzaj badania	Liczba przebadanych pracowników	
	2022	2021
Badania wstępne	11	17
Badania okresowe	77	189

Tabela 53 Kluczowe wskaźniki wypadkowości.

Rodzaj wskaźnika	2022	2021
Zatrudnienie (stan na koniec roku w osobach)	321	358
Absencja chorobowa (dni)	221	145
Wypadki przy pracy ogółem	8	4
Wypadki ciężkie	0	0
Wypadki śmiertelne	0	0
Częstotliwość	23,8	11,1
Ciężkość wypadków	27,6	36,2
Choroby zawodowe	0	1

Wnioski z analizy wypadków przy pracy w Spółce w omawianym okresie:

- wzrósł wskaźnik częstotliwości wypadków przy pracy, tj. w roku 2021 wskaźnik wyniósł 11,1, natomiast w roku 2022 wyniósł 23,8,
- zmalał wskaźnik ciężkości wypadków przy pracy z 36,2 w roku 2021 do 27,6 w roku 2022,
- najbardziej zagrożoną na wypadki grupą zawodową są pracownicy produkcyjni Wydziału Montażu,
- prawdopodobieństwo wypadków u osób w wieku powyżej 50 lat jest wyższe w stosunku do pozostałych pracowników.

Najczęściej występującymi przyczynami wypadków przy pracy była niewłaściwa organizacja stanowiska pracy.

W roku 2022 nie stwierdzono przypadku choroby zawodowej.

W zakładzie stosuje się procedurę identyfikacji zagrożeń i oceny ryzyka zawodowego dla czynników fizycznych, chemicznych, biologicznych oraz montażu maszyn i podzespołów, która określa sposób postępowania w zakresie:

- identyfikacji zagrożeń utraty życia i zdrowia pracowników,
- oceny wielkości ryzyka zawodowego z zidentyfikowanymi zagrożeniami,
- sposobów eliminowania lub ograniczania zagrożeń i oceny ryzyka zawodowego,
- sposobu informowania pracowników o istniejących, potencjalnych zagrożeniach i wielkości ryzyka,
- sposobu poddawania przeglądowi kart oceny ryzyka w odniesieniu do zmian technologicznych i organizacyjnych w zakładzie.

W roku 2022 dokonano oceny ryzyka lub aktualizacji oceny dla czynników fizycznych na 12 stanowiskach pracy. Oceniono ryzyko dla 2 procesów technologicznych związanych z montażem produkowanych obrabiarek i ich podzespołów.

Ponadto, zgodnie z obowiązującą w Spółce procedurą dotyczącą współpracy z firmami zewnętrznymi, przekazywana jest tym firmom informacja o zagrożeniach i ryzyku zawodowym występującym na terenie zakładu. Proces informowania odbywa się poprzez przekazywanie firmom zewnętrznym właściwych dokumentów zgodnie z zapisami w procedurze Zintegrowanego Systemu Zarządzania.

W roku 2022 przeprowadzono 12 kontroli tematycznych, zakończonych protokołami pokontrolnymi i stosownymi zaleceniami. Dodatkowo, w wyniku codziennych rutynowych kontroli służby BHP, wydano 31 poleceń i zaleceń dotyczących niedociągnięć i nieprawidłowości stwierdzonych na wydziałach/działach zakładu. Zostały przeprowadzone cztery kwartalne przeglądy warunków pracy w ramach Zakładowej Komisji BHP. W wyniku tych przeglądów zostało wydanych 12 zaleceń poprawiających warunki pracy. W roku 2022 Państwowa Inspekcja Sanitarna oraz Państwowa Inspekcja Pracy nie przeprowadzały kontroli w RAFAMET S.A.

W okresie sprawozdawczym dokonano przeszkolenia 11 osób w zakresie szkolenia wstępnego ogólnego BHP i 217 osób w ramach szkoleń okresowych.

7. Rozwój i edukacja.

Polityka szkoleń pracowników RAFAMET S.A. zdefiniowana została w procedurach Zintegrowanego Systemu Zarządzania, zgodnego z wymaganiami norm: ISO 9001, ISO 14001 i ISO 45001.

System szkoleń stanowi jeden z podstawowych elementów systemu zarządzania zasobami ludzkimi w naszej firmie. Pracownicy stanowią cenny kapitał firmy, którego wartość jest systematycznie podnoszona poprzez szkolenia oraz doszkąlanie zawodowe w celu dostosowania kwalifikacji pracowników zarówno do obecnych warunków, jak i przyszłych zadań naszej firmy.

Szkolenia przeprowadza się w celu przyuczenia do pracy osób niewykwalifikowanych, rozwoju umiejętności w zakresie posługiwania się nowymi technikami i technologiami oraz pogłębienia i rozszerzenia posiadanych przez pracowników umiejętności, w celu dostosowania się do zmieniających się warunków oraz wymagań na danym stanowisku pracy lub do objęcia innego stanowiska.

Pracownicy Spółki szkoleni są na bieżąco w zakresie zmieniających się przepisów prawnych oraz potrzeb w bieżącym funkcjonowaniu firmy, a przede wszystkim w odniesieniu do strategicznych celów przedsiębiorstwa oraz wymagań stawianych przez otoczenie konkurencyjne. Podstawę planowania szkoleń stanowi strategia przedsiębiorstwa oraz analiza potencjału zatrudnionych pracowników. Ważną rolę odgrywają ponadto potrzeby szkoleniowe zgłaszane przez samych pracowników, które wynikają zwykle z chęci poszerzenia swoich kwalifikacji.

Szkolenia odbywają się zarówno na terenie zakładu pracy jak i poza nim, w ośrodkach szkoleniowych. Ważną rolę w doborze jednostki szkolącej odgrywają metody i techniki wykorzystywane podczas prowadzenia szkoleń. Analiza przedstawionych przez pracowników ocen poszczególnych szkoleń dostarcza

nam informacji o tym co jest istotne z punktu widzenia osoby szkolonej. Ocena efektywności szkolenia natomiast informuje nas na temat zarówno merytorycznej jak i organizacyjno-technicznej jakości szkolenia, a także wpływu szkolenia na wyniki osiągnięte przez pracownika w miejscu pracy. Doświadczenie pokazuje, że pracownicy zwracają szczególną uwagę zwłaszcza na takie czynniki jak: wielkość grup szkoleniowych oraz czy szkolenia są aktywizujące, czy raczej pasywne.

Podnoszenie kwalifikacji w formach szkolnych, pomimo pomocy ze strony firmy, wymaga wyrzeczeń ze strony pracowników. Doksztalcanie odbywa się często w weekendy, które są dla pracowników czasem wolnym od pracy. W przypadku podjęcia studiów przez pracownika, firma zazwyczaj finansuje w 100 % czesne za studia oraz zwraca koszty przejazdów na uczelnię, a po ukończeniu studiów analizuje zdobyte kwalifikacje pod kątem ewentualnego awansu zawodowego.

W celu pozyskania informacji o potencjale zawodowym zatrudnionych pracowników, standardem Spółki jest system okresowych ocen pracowniczych. Ocenę kwalifikacji i wyników pracy pracowników nowoprzyjętych przeprowadza się w związku z zawarciem kolejnych umów o pracę. Dokonuje jej kierownik komórki organizacyjnej, w której zatrudniony jest pracownik, następnie dyrektor danego pionu ustosunkowuje się do oceny i przedkłada ją do ostatecznej do decyzji Zarządowi Spółki. W odniesieniu do pracowników zatrudnionych na czas nieokreślony, ocenę wyników pracy przeprowadza się w celu pozyskania informacji o potencjale i kompetencjach zawodowych oraz dla określenia stopnia przydatności zawodowej pracownika i decyzji dotyczących systemu motywacji poprzez wynagrodzenie oraz system szkoleń. Oceny tej dokonuje kierownik komórki organizacyjnej a w odniesieniu do kierowników oceny dokonuje dyrektor pionu. Ocena przeprowadzana jest co najmniej raz na dwa lata. Wnioski płynące z prowadzonych ocen stanowią wsparcie w podejmowaniu długofalowych decyzji kadrowych w zakresie zatrudniania, motywacji oraz rozwoju pracowników. Zasady dokonywania ocen pracowniczych sformalizowane są w wewnętrznych aktach normatywnych.

Tabela 54 Kluczowe wskaźniki edukacji i rozwoju zawodowego.

Szkolenia i ocena pracowników nowoprzyjętych	Liczba osób	
	2022	2021
Szkolenia obowiązkowe	230	92
Szkolenia fakultatywne	33	74
	263	166
Studia wyższe	1	1
Studia podyplomowe	3	2
Studia MBA	0	1
Przewody doktorskie	0	0
	4	4
Ogółem	267	170
Ocena pracowników nowoprzyjętych	11	20

8. Społeczności lokalne i zaangażowanie społeczne.

RAFAMET S.A. jako największy gospodarczy pracodawca na terenie gminy Kuźnia Raciborska oraz istotny pracodawca w powiecie raciborskim, w poczuciu odpowiedzialności firmy za lokalną społeczność

od lat prowadzi działania ukierunkowane na lokalne inicjatywy i wspieranie działań prospołecznych oraz dobroczynnych w zakresie edukacji, kultury i sportu. Poprzez działalność w obszarze społecznej odpowiedzialności biznesu RAFAMET S.A. buduje wizerunek nie tylko jako stabilnego pracodawcy, ale również firmy odpowiedzialnej społecznie. Spółka nie posiada sformalizowanej polityki w zakresie zaangażowania społecznego. Decyzje w zakresie wydatkowania środków na cele charytatywne i sponsoring podejmuje Zarząd Spółki, biorąc pod uwagę doraźne potrzeby podmiotów publicznych i organizacji pozarządowych.

Tabela 55 Kluczowe wskaźniki dla darowizn i sponsoringu.

Darowizny i sponsoring	2022	2021
Wysokość środków przekazanych na darowizny i sponsoring (w tys. zł)	87,5	101,9
Liczba beneficjentów	8	11

Działalność sponsoringowa i charytatywna w 2022 r.:

- 1) wsparcie finansowe, organizowanego przez Klub Szachowy „SILESIA” z siedzibą w Raciborzu, XXI Międzynarodowego Turnieju Szachowego o Puchar Prezydenta Raciborza,
- 2) sponsorowanie projektu medialno – edukacyjnego „Czas na zawodowców”, realizowanego przez Wydawnictwo Nowiny Sp. z o.o. w Raciborzu, którego głównymi celami są: zachęcanie młodzieży do zdobywania zawodów i kompetencji odpowiadających potrzebom współczesnego, lokalnego i regionalnego rynku pracy, prezentowanie potencjału raciborskiego szkolnictwa zawodowego, informowanie o kierunkach rozwoju lokalnego rynku pracy i miejscowych pracodawców,
- 3) wsparcie finansowe Stowarzyszenia Mieszkańców „Kuźnia Przyszłości” z siedzibą w Kuźni Raciborskiej, organizującego transport pomocowy (żywności i środków higienicznych) dla ludności objętej wojną Ukrainy,
- 4) współorganizacja wraz z Miejskim Ośrodkiem Kultury, Sportu i Rekreacji w Kuźni Raciborskiej VII Kuźniańskiego Półmaratonu Leśnego,
- 5) dofinansowanie leczenia podopiecznej Fundacji „DZIĘKI TOBIE”,
- 6) renowacja zabytkowych obiektów położonych na terenie powiatu raciborskiego.

9. Bezpieczeństwo produktów i ich użytkowników.

Kwestia bezpieczeństwa produktów jest w znaczącym stopniu uregulowana przez prawodawstwo unijne i krajowe. Zgodnie z ustawą o systemie oceny zgodności oraz posiadaniem przez Polskę statusu członka Unii Europejskiej, każdy nasz wyrób dopuszczony do obrotu towarowego w krajach UE posiada deklarację zgodności wystawioną przez wytwórcę lub upoważnionego przedstawiciela i jest oznakowany „CE”. RAFAMET S.A. ma obowiązek zapewnić, że wyrób, który ma zostać wprowadzony na rynek Unii, został zaprojektowany i wyprodukowany zgodnie z postanowieniami odpowiedniej dyrektywy (lub kilku dyrektyw) nowego podejścia.

W Spółce obowiązuje „Polityka Jakości, Środowiska, Bezpieczeństwa i Higieny Pracy”, której podstawowym celem jest sprzedaż wyrobów i usług o jakości spełniającej oczekiwania klientów przy zachowaniu bezpiecznych warunków pracy i szacunku dla środowiska naturalnego. Jednym z jej głównych założeń

jest zgodność z wymaganiami prawnymi, związanymi z działalnością i zidentyfikowanymi aspektami środowiskowymi.

W oparciu o wprowadzony i certyfikowany Zintegrowany System Zarządzania zgodny z normami ISO 9001:2015 w zakresie jakości, ISO 14001:2015 w zakresie środowiska i ISO 45001:2018 w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy produkowane wyroby spełniają wymagania: Dyrektywy maszynowej 2006/42/WE, Dyrektywy niskonapięciowej 2014/35/WE oraz Dyrektywy dotyczącej kompatybilności elektromagnetycznej 2014/30/WE.

Systemem objęto: projektowanie i rozwój, wytwarzanie, instalowanie, dostarczanie i serwis obrabiarek i urządzeń dla kolejnictwa, tokarek karuzelowych i obrabiarek specjalnych. Dotyczy on wszystkich komórek organizacyjnych firmy. Spółka posiada szczegółowo opracowane procedury, zapewniające zgodność produktów i usług z obowiązującymi normami oraz gwarantujące bezpieczeństwo Klientów, opisujące procesy związane z realizacją wyrobu. W tym celu zostały określone:

- cele jakościowe, środowiskowe i w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy,
- postępowanie w zakresie komunikacji z Klientem,
- wymagania dotyczące wyrobu,
- zasoby do wykonania wyrobu,
- działania dotyczące weryfikacji, monitorowania, kontroli i badań oraz kryteria przyjęcia wyrobu,
- zapisy potrzebne do dostarczenia dowodów, że procesy realizacji i wyrób, który jest wynikiem procesów, spełniają określone wymagania.

Weryfikację surowców, z których wytwarzany jest produkt, opisuje procedura „Zasady przyjmowania, przychodowania, wydawania materiałów i komponentów do produkcji”. Obejmuje ona zasady przyjmowania i kontroli dostaw, magazynowania materiałów i komponentów w magazynach i składowiskach otwartych, oznaczania dostaw, nadzorowania inspekcyjnego sposobu składowania oraz wydawania materiałów do produkcji.

Obowiązujące procedury zapewniają, że procesy produkcji i instalowania oraz serwisu są zaplanowane i sterowane w sposób umożliwiający ich bieżącą kontrolę, a operacje, które są związane ze zidentyfikowanymi aspektami środowiskowymi są prowadzone w taki sposób, że związane z nimi niekorzystne wpływy na środowisko są nadzorowane i zmniejszane. Szczegółowe zasady postępowania w zakresie sterowania procesem produkcyjnym i podział odpowiedzialności określają procedury:

- „Zasady przyjmowania, przychodowania, wydawania materiałów i komponentów do produkcji”,
- „Przygotowanie produkcji”,
- „Utrzymanie ruchu”,
- „Sterowanie procesem produkcji i pomiarów wyrobów”,
- „Obsługa techniczna wyrobów”,
- „Identyfikacja aspektów środowiskowych”,
- „Monitorowanie i pomiary środowiskowe, ocena zgodności z wymaganiami prawnymi oraz stan bezpieczeństwa i higieny pracy”.

Procedura „Oznaczenie identyfikacyjne wyrobów” ustala jednolite zasady znakowania identyfikacyjnego materiałów i wyrobów. Obejmuje znakowanie dostaw, półfabrykatów i części w toku produkcji oraz wyrobów finalnych dla zachowania pełnej identyfikacji materiałów i wyrobów w całym cyklu produkcji.

Bezpieczne i odpowiedzialne korzystanie z produktów i usług oferowanych przez Spółkę normuje procedura „Obsługa techniczna wyrobu”. Obejmuje ona sprawy związane ze sprawną obsługą klientów w zakresie świadczonych usług montażowych i przekazania maszyn do eksploatacji oraz obsługę posprzedażną wyrobów.

W Spółce ustalono, wdrożono i utrzymuje się okresową ocenę zgodności z mającym zastosowanie ustawodawstwem i przepisami prawnymi oraz innymi wymaganiami. Firma posiada zapisy z tej oceny zgodnie z procedurami:

- „Przegląd umowy”,
- „Obsługa techniczna wyrobu”,
- „Identyfikacja wymagań prawnych i innych”,
- „Monitorowanie i pomiary środowiskowe, ocena zgodności z wymaganiami prawnymi oraz stan bezpieczeństwa i higieny pracy”.

Okresowa ocena zgodności dokonywana jest raz w roku. W przypadku potrzeby (nagłe zdarzenie, awarie lub negatywne informacje zewnętrzne lub wewnętrzne) jest przeprowadzana częściej lub w ramach oceny celowej.

W Spółce obowiązuje ponadto polityka kontroli obrotu. Jednocześnie wprowadzony i certyfikowany przez Polskie Centrum Badań i Certyfikacji S.A. Wewnętrzny System Kontroli (WSK) spełnia wymagania ustawy o obrocie z zagranicą towarami i usługami o znaczeniu strategicznym dla bezpieczeństwa państwa, a także dla utrzymania międzynarodowego pokoju i bezpieczeństwa.

Z punktu widzenia zarządzania WSK funkcjonuje jako instrument zabezpieczający firmę przed działaniami niezgodnymi z krajowymi wymogami kontroli obrotu oraz zobowiązaniami międzynarodowymi w tym zakresie. Posiadając własny wewnętrzny system kontroli firma jest w stanie chronić swój handlowy interes oraz swój wizerunek w oczach partnerów zagranicznych.

Wewnętrzny System Kontroli obejmuje następujące elementy: deklarację polityki firmy, dobór personelu, archiwizację danych, szkolenie, procedury realizacji zamówień, powiadamianie, analizę listy odmów, klasyfikację produktów, analizę ryzyka zmiany przeznaczenia towarów, kontrolę wewnętrzną, transfer technologii i certyfikację systemu.

Wewnętrzny System Kontroli opiera się na 3 filarach:

- znaj swojego zagranicznego partnera,
- znaj parametry techniczne towaru którym handlujesz,
- miej wiedzę, do czego twój wyrób może być użyty.

Tabela 56 Kluczowe wskaźniki bezpieczeństwa obrotu.

Monitorowany wskaźnik	2022	2021
Liczba postępowań administracyjnych prowadzonych przeciwko Spółce lub wartość kar za niezgodność z prawem lub normami wyprodukowanych maszyn	brak	brak
Liczba wypadków zaistniałych na maszynach wyprodukowanych przez RAFAMET S.A. u odbiorców w trakcie eksploatacji, wynikających z błędów lub niezgodności z prawem lub normami wyprodukowanych maszyn	brak	brak
Liczba reklamacji złożonych przez użytkowników na wyprodukowane przez Spółkę obrabiarki	brak	brak
Liczba postępowań administracyjnych prowadzonych przeciwko Spółce lub nałożonych kar związanych z obrotem z zagranicą towarami i usługami o znaczeniu strategicznym	brak	brak

Opracowano analizy zarządzania ryzykiem w oparciu o ISO 31000, zgodnie z wymaganiami norm ISO 9001:2015, ISO 14001:2015 i ISO 45001:2018.

W produkcji podstawowej Spółki wykorzystywane są surowce o wysokim stopniu przetworzenia. Materiały i surowce o znaczeniu strategicznym pozyskiwane są od certyfikowanych – kwalifikowanych dostawców na podstawie procedury Zintegrowanego Systemu Zarządzania. Obowiązują procedury pozyskiwania/zakupu materiałów i surowców zgodnie z normą ISO 9001:2015 oraz procedury określające sposób postępowania w zakresie magazynowania i utylizacji odpadów produkcyjnych zgodnie z normą ISO 14001:2015.

Tabela 57 Kluczowe wskaźniki zużycia materiałów.

Grupa asortymentowa	Wartość (w tys. zł)	
	2022	2021
Maszyny i urządzenia	11 482	11 133
Wyroby przemysłu elektrotechnicznego	6 949	4 209
Wyroby przemysłu metalowego, w tym odlewy żeliwne	5 869	8 168
Wyroby hutnictwa żelaza	642	1 280
Wyroby przemysłu precyzyjnego	586	407
Wyroby przemysłu chemicznego	673	740
Wyroby metali nieżelaznych	94	175

Pod względem ilościowym (wagowym) największe zapotrzebowanie Spółka generuje w zakresie zakupu materiałów hutniczych i odlewów żeliwnych.

Odlewy żeliwne jak i materiały stalowe użyte w procesie produkcji podlegają po zakończeniu życia produktu w całości recyklingowi i wykorzystywane są jako materiały wsadowe w procesie produkcji stali i odlewów żeliwnych. Asortyment produktów Spółki jest zróżnicowany. Obrabiarki klasyfikowane są wg typów. Każdy typ charakteryzuje się innym zużyciem materiałowym.

Tabela 58 Kluczowe wskaźniki efektywności dla wybranej obrabiarki.

Tokarka cierna portalowa UFB 125 N	2022	2021
	Wartość (w zł)	
Koszt odlewów	171 565	152 850
Koszt materiałów hutniczych	83 158	62 239
Całkowite zużycie materiałowe	1 496 674	1 484 461
	Struktura (%)	
Udział materiałów hutniczych i odlewów w kosztach materiałowych produktu	17,0%	14,5%

Do porównania przyjęto obrabiarkę typu UFB 125 N. Wzrost nakładów w tej grupie asortymentowej w stosunku do 2021 roku był spowodowany wzrostem cen stali na rynkach światowych.

Tabela 59 Zagrożenia występujące w procesie zakupów.

Rodzaj zagrożenia	Ryzyko	Działania ograniczające ryzyko
Zagrożenie wynikające z procesu zakupu materiałów i surowców	Wysoki koszt wytworzenia, z uwagi na wzrost kosztów zakupu materiałów, ograniczenie podaży materiałów i usług (uwarunkowania pandemiczne).	Poszukiwanie tańszych dostawców materiałów i surowców
	Terminowość dostaw, z uwagi na zjawisko pandemii, wydłużenie terminów.	Szczegółowe opracowanie zamówień, planowanie dostaw zgodnie z planem produkcji, monitorowanie dostawców w takcie realizacji zamówień (zawansowanie)
	Niezgodność dostaw	Nadzór jakościowy kontroli dostaw
	Wady ukryte	Reklamacje, uzgodnienia z dostawcami

Zgodnie z wymogami normy PN-EN ISO 14001:2015 Systemu Zarządzania Środowiskowego opracowano procedurę, której przedmiotem jest gospodarka odpadami na terenie Spółki, ich zbieranie, wykorzystanie i unieszkodliwianie w sposób zapewniający zminimalizowanie niekorzystnego oddziaływania na środowisko, zgodnie z zasadami gospodarności oraz wymaganiami prawnymi i innymi. Wszystkie odpady wytwarzane na terenie Spółki są odpowiednio segregowane, zbierane i przekazywane do unieszkodliwiania firmom posiadającym stosowne zezwolenia. Spółka prowadzi ewidencję odpadów elektronicznie w Bazie Danych Odpadowych – BDO na swoim indywidualnym koncie. Największą pozycję stanowią odpady z toczenia i piłowania żelaza oraz jego stopów wytwarzane w procesie obróbki wiórowej.

10. Informacja o zagrożeniu COVID-19

W Spółce, w celu ograniczenia negatywnych skutków pandemii COVID-19, stosowane były procedury postępowania zmierzające do ograniczenia ryzyka zarażenia się pracowników koronawirusem, takie jak:

- zapewnienie dystansu fizycznego pomiędzy pracownikami,
- zabezpieczenie pracowników w środki ochrony indywidualnej (maseczki, osłony antywirusowe z pleksi),
- kierowanie pracowników na pracę zdalną,

- ograniczenie kontaktów bezpośrednich z osobami spoza zakładu pracy,
- przestrzeganie zasad higieny w miejscu pracy (szeroko pojęta dezynfekcja),
- wdrożenie zasad postępowania z przesyłkami zewnętrznymi oraz korespondencją wewnętrzną,
- pomiar temperatury każdej osoby wchodzącej na teren Grupy Kapitałowej RAFAMET.

Zastosowane przez Spółkę środki zapobiegawcze powodują, że wykonywanie pracy nie zwiększa prawdopodobieństwa zarażenia pracowników koronawirusem SARS-CoV-2 powyżej szacowanego dla innych członków społeczeństwa, którzy w życiu codziennym stosują się do wprowadzanych w związku z epidemią ograniczeń, nakazów i zakazów.

Ryzyka w obszarze społecznym i pracowniczym

Istnieją ograniczenia w pozyskaniu wykwalifikowanych i wysoko wykwalifikowanych pracowników oraz osób chętnych do podjęcia się prac ciężkich przy spełnianiu optymalnych oczekiwań pracodawcy. Ewentualna utrata wykwalifikowanych pracowników kadry inżyniersko – technicznej w związku z obniżeniem ustawowego wieku emerytalnego oraz ograniczenia w pozyskaniu nowych pracowników na zastępstwa zatrudnieniowe (wysoka średnia wieku załogi), a także procedury rekrutacji i koszty związane z wdrażaniem nowozatrudnionych pracowników, mogą skutkować spadkiem wydajności pracy i wpływać na efektywność działalności. Niewystarczające kompetencje nowych pracowników i wysoki wskaźnik odejść mogą powodować zdemotywowanie załogi i możliwość wystąpienia konfliktów.

Z uwagi na tendencje panujące na rynku pracy i specyfikę lokalnego rynku pracy (położenie Spółki na terenie polsko - czeskiego przygranicza, bliskość aglomeracji śląskiej) dostrzega się ryzyko utraty młodszych stażem, ale wysoko wyspecjalizowanych pracowników, a zatem ryzyko utraty przez organizację kluczowych kompetencji. Dla przedsiębiorstwa produkcyjnego, które buduje swoją przewagę konkurencyjną na wiedzy i innowacyjności odpływ wiedzy i umiejętności na rzecz innych podmiotów, w tym konkurencyjnych, jest szczególnie niewskazany.

W związku z brakiem sformalizowanej polityki w zakresie zaangażowania społecznego (darowizny na cele charytatywne i sponsoring) istnieje ryzyko postrzegania Spółki przez interesariuszy jako niedostatecznie transparentnej w wyborze partnerów społecznych.

OBSZAR POSZANOWANIE PRAW CZŁOWIEKA I PRZECIWDZIAŁANIE KORUPCJI

RAFAMET S.A. traktuje przestrzeganie praw człowieka w ramach prowadzenia działalności gospodarczej jako podstawowy element etycznego biznesu, który firma prowadzi od wielu lat w ponad 70 krajach świata. Firma stoi na straży wartości takich jak szacunek i otwartość w stosunku do innych, integracja społeczna, tolerancja, przejrzystość oraz poszanowanie prawa do prywatności. Respektowanie praw człowieka wyraża się głównie w prawie do wolności zrzeszania się, w zapewnieniu pracownikom bezpiecznego środowiska pracy, stosowaniu zakazu dyskryminacji, pracy dzieci i pracy przymusowej, co zostało

sformalizowane w wewnętrznych aktach firmy dotyczących głównie obszaru pracowniczego i społecznego.

Charakter prowadzonej przez Spółkę działalności i jej zasięg geograficzny potwierdza, że respektujemy różnorodność pochodzenia, rasy, płci, kultury, wieku i stanu cywilnego, a także przekonań religijnych, politycznych i przynależności do organizacji społecznych i zawodowych.

Tabela 60 Kluczowe wskaźniki związane z prawami człowieka.

Prawa człowieka	2022	2021
Zgłoszone i potwierdzone przypadki pracy dzieci	brak	brak
Zgłoszone i potwierdzone przypadki pracy przymusowej	brak	brak
Zgłoszone i potwierdzone przypadki dyskryminacji	brak	brak
Liczba skarg w zakresie naruszenia prywatności	brak	brak
Liczba skarg w zakresie naruszenia praw człowieka	brak	brak
% produktów podlegających ocenie norm bezpieczeństwa	100%	100%

W Fabryce Obrabiarek RAFAMET S.A. nie została sformalizowana polityka przeciwdziałania korupcji, pomimo to nie toczyły się sprawy sądowe dotyczące naruszeń zasad uczciwej konkurencji przeciwko Spółce.

Tabela 61 Kluczowe wskaźniki związane z zachowaniami korupcyjnymi.

Zachowania korupcyjne	2022	2021
Liczba zgłoszonych przypadków zachowań noszących znamiona korupcji	brak	brak
Liczba potwierdzonych przypadków korupcji	brak	brak

Ryzyka w obszarze poszanowanie praw człowieka i przeciwdziałanie korupcji

W przypadku wystąpienia zjawisk dyskryminacji skutkujących wszczęciem postępowań sądowych przeciwko Spółce może wystąpić ryzyko finansowe i wizerunkowe. W ocenie Emitenta Spółka jest w małym stopniu narażona na wystąpienie ryzyka we wskazanym obszarze.

Podpisy Zarządu RAFAMET S.A.			
26.04.2023 r.	E. Longin Wons	Prezes Zarządu	